

311900

వ ర్తి ది న ము వ ర్త టి ర ప ర బ దు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

జెన్న వట్టణము 1928-వ సం॥ మార్చి నెల 19-వ తేది సోమవారము

No. 294

సంపుటము ౧౫

శ్రీవ్రథ వనామనంవత్సర ఫాల్గుణమాస బహుళ ద్వాదశి.

సంచిక ౨౯౪

ఆమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారితో నేలకు నేలు
జ్యోతిర్మతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొవ్వుల మాన్యును, వాయు పోట్ల
కొప్పును, పార్శ్వపునొవ్వుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెలుకుల భేదించును,
బావుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే జెమట వట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ బాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు
నొవ్వులకు నంజవివరించి,
మంచభావ చీటి చూచి కొనిన
మోనము గలగడు.
చక్కని డబ్బితో నభా సినా 1-కి 0-10-0
డబ్బ 1-కి రు 6-4-0 లు.
వ్రతీయింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

ఆమృతాంజనం డిపో

6, 7 రోజు శిల్పినిగి, మృ

249, ప్రభువోడ్డు, భోక్త పొంబాము.

శ్రీవ్రథ వనామనంవత్సర ఫాల్గుణమాస బహుళ ద్వాదశి

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగ్గుతగ్గు వహించు.

వెంట్రుకలు దుష్పదార్థాలతో పూడినప్పుడంతవరకు అలసింపకము.
వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అతితగ్గుతగ్గు యనిగ్రహించు.

కామినియాకాయిత రిజిస్టరు
న నేటి నుండియే వాడుటారంభించుడు.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ
దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట వీరు
నుగానుండునుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెద తక్కువలె
నిగనిగలాడును. ఈమధ్యమధిని నేజీ పరిక్షించు. మీ వెంట్రుక
లంత తగ్గుతగ్గు అలవముగా పోవునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు
నో గమనింపుడు. కామినియాకాయిత మీ వెంట్రుకలకు నెట్లు అధి
క్యతగలుగజేయునో ను గ్రహించు. ప్రతివట్టణములోను, వల్లలోను,
కృతగలుగజేయునో ను గ్రహించు.

ఈకామినియాకాయితవద్ద, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారలందరినీ పట్టుకొనుటకు మీవూర వర్తమయిందొ కొనునప్పుడు,
కామినియాకాయితయే అని చూచి మరికొనుడు.
సీసా 1-కి రు 1-0-0 పోస్టేజి 0-6-0 (తక్కువ), సీసా 8 కి రు 2-12-0 పోస్టేజి 0-12-0

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టరు)
కొనుట మరచకుడు.

మీదుస్తువులమీదగాని, శేబ్దు రుచులమీదగాని గురుముడు చుట్టే ఆటోధిల్ బ
హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి ముద్ద, డైరీపువ్వుల తేజి విశేషమును, వడజల్లి
నట్టినట్లును. పెండ్లిసమయములందు బుద్ధులైలందరినీ సంతోషపరచుటకు, ఆటోధిల్ బహారు
తప్ప మరెవరైనా కావరాదు. నేజీ ఒక సీసానుకొని, దాని అద్భుతజాతిని శ్రమ లనభివించు.

1/2 డెస్సు ఓటోధిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/4 " " "	"	1-4-0
1 డ్రాము " "	"	0-12-0

నమూనా సీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.
సువాసన కార్డు 1-కి అణ 1

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ ఆంధ్రు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామిడి, మార్కెటు, బొంబాయి. సం 2

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Courses, and Electropathy. Reduced fee Railway Fare Paid Boarding arrangements. Apply for Prospectus and Application Form enclosing two As. Stamp. Presidency Telegraph College, Royapettah, MADRAS.

WANTED

a B. E. for the post of an engineer for the Municipality of Bezwada pay Rs 200—10—250 carriage allowance extra. Applications should reach undersigned before seventh of April 28 stating also age and experience.

Sd/- A. Kaleswara Rao,
Chairman,
Bezwada Municipality.

స్వయం శిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! సగముధరలు

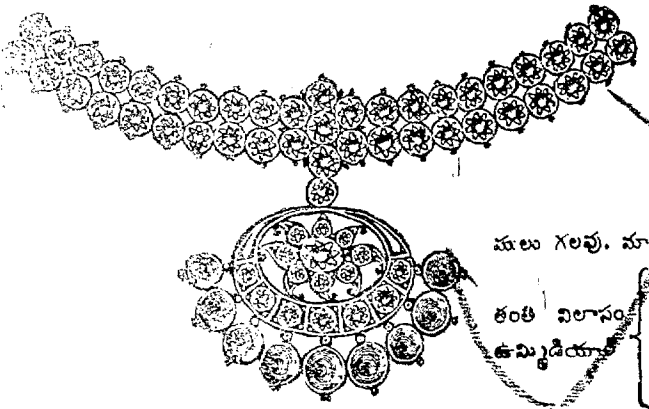
30-6-28 వరకే న. హైమవతికాశ్రమి కృతము తెలుగు నడిపిలో తెలుగు అర్థములతో వ్రాయబడినవి.
అనబధరలు: శబ్దరూపావళి 0-5-0; నీతికథా సప్తతి 0-12-0; బాలకాండంబి (పుస్తకము) 0-6-0; లింగాను కాసనము 0-4-0; భాతయోగవర్ణికి 1-4-0. ఈ అయిదున్ను ఒక్కసారిగా కొనువాటికి ఇది 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.
అడ్రెసు:—N. S. సీతకళం C/o N. S. నరసింహం M. A. (ట్రయినింగ్ కాలేజీ, రాజుపేట). 45-6

జాతకము

జాతకపుక్తము వకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఈ క్తకము వ్రాయుకాలముగాని ముఖ్యమైనవో జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, భావము, భూమి, విద్య, సంశాసము, కళత్రము, ఆయుర్వాయము, శిశువుగము, జీవనము. మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ 2-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. కార్తీక శ్రీరేంగులతో జేసే ఫలి రఫలం 1-4-0. అక్టోబర్ వంకటాశ్రమి, 8249 గోపాలపురం. కొత్తపేటపాస్టు, గోపాలపేట.

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్రథమమున మీ పనిమి?

2

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును విచారింపి సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే పలుకఁజూపి వెండి సామానులు, బంగారు నగలు నిత్యముగా నున్నవి. సీమవెండికి, సవరం బంగారుకు పూచీ నివ్వఁజూపెను. అక్కరలేనివి వాపసు తీసుకొని వేరొక నగలివ్వఁజూపెను. మరియు కాతాదాయల కనేక సౌకర్యములు గలవు. మాత్రం లావాదేవీ యెప్పుడు వారినడిగిన తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, పెలిఫోను నెం 2802 గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, వ.ద్రాసు.

కాలమునకు తగిన గ్రంథము!

నాయకాశాసనముల కొనియాడునట్టి గ్రంథము!

గృహస్థాశ్రమ రహస్యములు వెల. 1-8-0.

ఇందు లక్ష, ప్రేమ, మోహము, వినాశము, మానవ జీవితముందలి వింతలు, నిశేకములూర్త మందలి విజృంభణ, దంపతుల సంఘము, గర్భాశ్రయము ముందు వెకకలుగల విశేష విషయములు, యిచ్చాను గుణముగా సంపాదనము పొందు విధము, స్త్రీపురుషులలో శత్రుత్వ గొడ్డుతనము గర్భధారణము లేకుండటకు మార్గములు మున్నగు నగల ఆపూర్వ విషయముల సేకములు విపులముగా చర్చించి నుబిధితైలితో వ్రాయఁబడియున్నవి. మావద్ద స్వల్పప్రతులే యున్నవి కనుక వెంటనే ఒక ప్రతికి వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

రెడ్డు ప్రతు లొక్కసారిగా కొనువారికి తపాలా ఖర్చులేదు.

వానన్పుస్తకశాల, 244, టంకశాల వీధి, మదరాసు.

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని

జాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా తోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Registered Trademark

తెప్పించి, ఒకదఫా వాడిన మీరు మిక్కిలి కృతఃపాత్రులగుచు నిశ్చితార్థిచూడవచ్చును. ప్రతిదినము అడుగడుగునా మృత్యువును ప్రళంసావత్రములే ఇందుకు ప్రయత్నింపవచ్చును.

ఇది మేలైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైనపిమ్మిడు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికృతముగా రయోద శతాబ్దమునది. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని వీరయోగించవచ్చును. కలువభజనములు, దగ్ధలు, కీరములు, తిర్గము, పేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపుకోపి, పిల్లలు పడినెము, తక్కిన ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, ముతాబద్ధము ముహూర్త మొదలగువాటికి వీరయోగమువలన పనిచేయును. స్త్రీలు పిల్లలెల్లము ముసలివారు మొదలగువారికి అమృతవనానము. 250-300 మాత్రలు నెల ముడి 1 కి ధర రూ 0-4-0 పావు ఖర్చు 0-4-0 జ. పావుఖర్చుతో 6 నెల రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-8-0, 25 కి రూ. 5-0-0.

భిషగ్గర్తు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొత్తేటరు.

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నికదాదాయము. (Surplus)
(2) ఇంతవరకు మరణముచెల్ల గాని, మరణమైనట్టిగాని క్లెయిమ్ లేకపోవుట.
(3) ఖర్చులు ప్రీమియము అదాయముల మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% భీమాకంపెనీలు మొదటిసంవత్సరములో నికదాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అరుదు. ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలుగుట ప్రశంసనీయును (స్టేట్మెంటుకోవలెక) పలుకుబడిగల యెంబట్టు జీతముమీదను కమిషన్కొనుటను కావలెను.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

పనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మాత్రములొక్క 50000 సంస్కృతకళలములకు తెలుగు శబ్దములు కలవు. క్యాలికోరైడు వెల రూ. 3-4-0 లు.

కన్నప్రదీపిక ఇందు శబ్ద ప్రఖిజములకు కుడ్డవేసి భస్మములచేయు యానాని అయ్యుర్యధిధానములగుటకు 1 కి రూ 500 కిమ్మ రుగర్మిరస్మము కూడ గలవు. క్యాలికోరైడు వెల రూ. 2-0-0

2454-1323

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

యుద్ధ బహిష్కారణ ప్రయత్నములు

అంతర్జాతీయ వ్యవహారములందు నైతికా షలోకనము మార్పు జేందవలెను జనుగుమిల్లి సాంబశివ రావుగారు బి. ఏ.

ఒకరియందొకరికి అపనమ్మకము తొలగవలెను, లేనిచో ఏఒకడంబడికలు పనికిరావు

ప్రపంచము దంతలును శాంతిశబ్దము మార్గమోగుచున్నది. యుద్ధమును బహిష్కరింపవలె ననుచున్నారు. తదనుగుణముగా ఆమెరికా ప్రాంత ప్రభుత్వములవారు ఒడంబడికను సంతకము జేసికొనిరి. బ్రిటను జపానుకుగూడ ఆమెరికా అసలు తయరుజేసిన యుద్ధ బహిష్కరణము ముసాయిదా నకలును బంపిరి. సికిలు ప్రభువుగూడ శాంతి కాధారమున అధ్యయములు ఎంత వేచియున్నను గోపరించకపోవుటచే రాజీనామానీయవలసివచ్చెను. శాంతిసాధనమును అందరకును ఆయుధ్యేశ్యము మనసులో యున్న క్రొత్తపుడే ఏర్పాటు జేయకున్న ఉత్సాహము నుండగిండును. అందరును శాంతికోటకు తోపలేయ గును జూపుచున్నారు. విరోధానుహాసంగ్రామపు రెచ్చునంది బయలుపడి మరల నిండుకే క్రిని గడిండుట కాకించుచున్నారు. బ్రిటనులో మరల అట్టియుద్ధము వచ్చుచో నాగరకము మంటగలియునని సి డెడ్ హోప్రభు వనుచున్నాడు. మరల ప్రభుత్వము లన్నియు పూనుకొన్నగాని ఇంతలో యుద్ధము రాజాలదు. దేశములన్నియు అప్పులపాలై యున్నవి. పరపతి బుట్టుటలేదు. ఈలోపుననే జాగ్రత్తపడి యుద్ధములేకుండ జేయుటకు సాధనముల సరయుచున్నారు.

ఆయుధ విపర్యయమునుగూర్చి జనీవాలో సభ జేసిరి. కాని సభలో కార్యములు జరుగట కల్ల. చిత్తదీపిని ఏవనియు సాగదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు తమ నైస్యములను తగ్గించుటకు వీలులేదనిరి. నన్ను తప్పించి యేరంత పిడుగుపడ ఎచ్చున్నటుల అందరును వారివారి నాకాదళములను నైస్యములను యుద్ధ పరికములను తగ్గించుటలేను, మాదరికి రావలదు అని బ్రిటను దెలుపుటచే జనీవాసభ భగ్నమైనది. చాంబర్లెనుగారు మాత్రము జనీవా ఆయుధ విపర్యయసభ విఫలమగుటకు ఆమెరికా కారణమునుచున్నారు. రోధరు మిడురుప్రభువు జనీవాసభ చెడుటకు టోకి ప్రభుత్వమువారే కారకు లనుచున్నారు. బ్రిటిషుప్రతినిధులకు సరియయిన వాని ఎన్నుకొనలేదట. అసలు బాధ్యత ఆంతయు చాంబర్లెనుగారిదే యనుచున్నారు. కాని చాంబర్లెనుగారు నదురుచెడురు లేకుండ ఆమెరికా మువ్వర పట్టుదలచే సభ చెడినదనుచున్నారు. అంతఃభగవతుడి లేనపుడు సభలేమి చేయగలవు? "అత్తకుద్ది కీని యాచారముడే" యన్నటులు ఒకరివెనోరు తప్పకు మోపునంతకాలము వ్యవహారములు కుదరవు. అసలు సభ వ హోద్యేశ్యమునే చాంబర్లెనుగారు గ్రహించక పొయినని రోధరుమిడురు ప్రభువు నుడువుచున్నారు.

కూలిడిగారు నాకాదళములను ఇంకను తగ్గించుటకు వీలులేమో యలోచించుటకు సభ నేర్పాటుజేసిరి.

1921-22 వాషింగ్టన్సభలో ఆమెరికా బ్రిటను సమాన నాకాదళమును బెట్టుకొనుటకు నిశ్చయించిరి. ఆమెరికనులు ఇప్పుడు క్రూరుజనులు దెస్తోయరులు జలాంతర్గాములను హెచ్చించవలె ననుచున్నారు.

జనీవాసభ చెడుటచే కూలిడిగారు గొప్ప నాకాదళ కార్యక్రమమును తలబెట్టిరి. 20 సంవత్సరములలో నాకాదళమును పెంపొందజేయ వలెననిరి. 700 000 000 డోలరులను వదింపుజేసిరి.

అమెరికావర్తకము

అమెరికా తనవర్తకమునకు అడ్డురావూడదనుచున్నది. యుద్ధమున్న దేశములలోను, యుద్ధములేని దేశములందును, తబ్బస వేశములును తనవర్తకమునిర్విఘ్నముగా జరుగవలెనట. ఒకరి కంటె వేరొక యుండవలెనుగాని తక్కువగా యుండదనుచున్నవి. అమెరికా సముద్రతీర మపారము. దానిని గావోడుటకు విస్తారము నాకాదళము అవసరమనుచున్నది. అమెరికాకు భయములేకుండ ఇతర ప్రభుత్వములు ఒడంబడికలను జేసికొని నాకాదళములను తగ్గించిలేని తనదళమును పెంచదట. లేనిచో హెచ్చించక తప్పదనుచున్నది. ఇట్టిసందర్భములజేసి ఒకరితో నోకరు పోటీ సంపనంతకాలము యుద్ధ మురాకమానదు.

శాంతిసాధనములు

నిజముగ ప్రపంచశాంతి నపేక్షించుచు గ్రేటుబ్రిటను ఆమెరికా స్నేహముగ నుండవలెను. ఆప్రకారమే ప్రపంచము నకు ఆన్వో ఆమెరికనులు చాలుచున్నారు. ఆమెరికాతో వర్తకవిషయమై యుద్ధమురాదని చాంబర్లెనుగారు మొన్న పార్లమెంటుసభలో స్పష్టమొనరి యుపన్యాసపదార్థమున తమ నిదేశాంగ విధానమును దెలుపుచు నుడిగిరి. ప్లంకెట్టు నాకా

దశాధిపతి నిర్ణయముగ ఆమెరికాను ఇంగ్లండుతో యుద్ధము తప్పదని సెనటులోనుడువ కలవరముదముంచెను. మాజీడ్డిగారు ఆతినికేగాక నాకాధికారులందరికి వాగ్దానమును గావించిరి. ఆత్మకారముగల ప్లంకెట్టుగారు ఉద్యోగమును చాలించుకొనిరి. వాక్స్విల్లెంట్లమునుగోల్పోవజాలవనెను. ఇంగ్లండుతో ఆమెరికాకు యుద్ధమురాదని మాజీడ్డిగారనిరి. కాని ఉభయయుద్ధము అట్లాంటికునుద్ధ మిరక్రక్కలను నాకాదశము ఇద్దరికిని పమానముగ నుండవలెననుచున్నారు. ఈస్థితితో చెపుట గింకుదునుచున్నది.

అమెరికా, జర్మనీ యుద్ధములో మరల యుద్ధమొక్కటికి రాకండజేయుటకు ప్రవేశించినది. కాని ఏమిప్రయోజనము. శాశ్వతశాంతి చేపూరలేదు. అయుద్ధవిధ్వనము జరగలేదు. ఆధ్యాత్మికతనుగగూడ మార్చుగలగలేదు.

పైన్యాధికృత

1918 కంటె 1928 లో యూరపుఅంతయు ఎక్కవగ ఆయుధ పాణి అయి యున్నది. సెనటునుండి పైనికులు యుద్ధమునకు తరిపివైరి. ప్రాత్ర రాజ్యములు మరొక కన్యమునకు ముందంజజేయుచున్నార. తము ఇదివరకు సామంతరాజ్యముల గన్నపుడు జాతీయత నెరుగరు. స్వలాభమునకు అవకాశములేకుండెను. ఇప్పుడు వారి బారినండి బహుటడి ప్రత్యేకముగ రాజ్యాధికారమును బొందినపిదప ఎక్కువ జాతీయతను స్వలాభమును జూపుచున్నారు.

రహస్యపుటాడంబకలు

యధాప్రకారము ఓడంబకలు, పతి ఓడంబకలు, రహస్యరాజ్యాంగ రాయబారములు గూఢచారులను నియమించి పరరాజుల గుట్టునుట్టును కనుగొనట యుద్ధపయత్నములు విచ్ఛలవిశిగ సాగుచున్నవి. పేరకముచే బాతులు కొన్ని తామి యపలిన అప్పుల నీయలేకున్నాడు. పన్నులు భారముగవచ్చుచి. అపనమ్మకము ద్వేషము ప్రబలుచున్నది. పైనిక నాకాదశము లను సెనుచునే యున్నారు. శక్తికిమించిన నేలకు నెల కొల్పుచున్నారు. వర్తకమునకు డబ్బులేకన్నది. (ఫ్రాన్సులో 4000000 పైనికులు అయుధపాణులై యుద్ధమువచ్చిన పరిస్థితి ముగ నున్నారనియు, యుగోస్లావియా, జోస్లావియా, రుమేనియా రాజ్యములలో ఇంకొక 2500000 మంది పైనికులు తియ్య దగునన్నారనియు, మొత్తము 10,000,000 పైన్యమున్నదనియు కోభరవియరు ప్రభువుగారు యుద్ధకాత్రియగు ఈవక్కు గారు బుకాయించినపుడు బదులుజెప్పటకు వీలులేకుండ లిఖిత పూర్వముగ బుకావులేసిరి.

అమెరికా తగయప్పును తీర్చవలె ననుట

యూరపులో కలగరము అమెరికాను కంటకముగనున్న యు. ఐ. పా. మహాసంగ్రామములో ఓడిపోయిన నాల్గు ప్రభుత్వములందుఅయుధధర్మ మైన పిదప ఇంకను 440000000 పానును పైనికవ్యయమును జేయుచున్నారు. 1918 లో గూడ ఇంత వ్యయమే అగుచుండెను. ఇదంతయు జూచి ఇకమిదట ఈ ప్రభుత్వములు నాకాదశములకు ఖర్చుజెప్పటకు వీలులేకుండ చేయుటకు తన కీయకలిన అప్పును తీర్చవలెనని అమెరికా పట్టుదలతో అడుగుచున్నది.

యునై టెడ్ స్టేట్సుపట్ల ద్వేషము

కాని యూరపియను జాతులు యునై టెడ్ స్టేట్సు ఆధికృతను ఆపహాయింతుకొనుచున్నారు అమెరికా తన అప్పును తీర్చక తప్పదనుచున్నదని ద్వేషించుచున్నారు. అమెరికా ఐక్యీర్యమును జూచి మచ్చ గాబుచున్నారు పదిసంవత్సరములు ఇట్లుసాగుచో అమెరికాపట్ల బ్రిటిషుకుఘాత్రిగ అపనమ్మకము, ఆకాభంగము ఆవహించును. తత్ఫలము. ఆమెరికా బ్రిటిషులను ఇదివరకే మనస్పర్థలు రగులుచున్నవి. లోలోవల ఎవరో కొద్దిమందిమాత్రము రెండుదేశములయందును గ్రహించిరి సంకతిని.

పరిహారములు అప్పులు నాకాదశపోటీవిషయములను గూర్చి మనస్పర్థకుట విట్లు సాగుచున్నచో, త్వరలోనే, అయ్యది నిర్వహాపముదాల్చును పరిశితులు వివమించును.

పార్లమెంటునుండి డిబ్బీలాగుటకు పయనమైన బ్రిటిషు కెట్టిగయ ముండగదనియో, అందుచే ఎక్కువ నాకాదశమనపరమనియో జెప్పుచున్నది. ఈకేతబ్బపు ప్రారంభమున ఫ్రెంచియుద్ధవ మని సాగుచున్నను మొన్నటివరకు జర్మనీ యుద్ధవ మనెను. నేడు? అమెరికా యుద్ధప్రగ మనను?

పైవజెప్పినవారి, అమెరికాను ఇప్పుడు తమకు ఇతరులతో పమానముగ నాకాదశముడవలెననుచున్నారు. బ్రిటిషు నాకాదశమే ప్రపంచమంతమును ఆధిక్యముగనుండవలెనని బ్రిటిషు ప్రజ లనుచున్నారు. ఇదటనే, నాకాదశపోటీబడినది. ఈ విషయము ప్రజలు ద్వేషము అపనమ్మకమునకు మేరయుండదు. (నకేవము.)

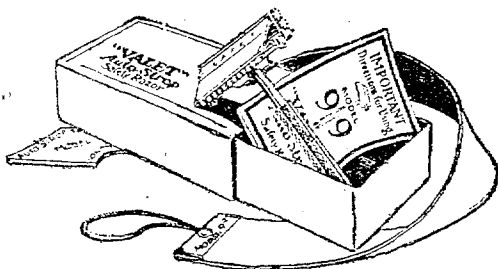

దనుపెట్టుటకు రెండు సెకండ్లకాలమును, శుభ్రపరచుకొనుటకు పది సెకండ్ల కాలము పట్టును. మితవ్యయమునకే, పరిశుభ్రముగాను సౌఖ్యదాయ

కముగాను తురకర్మజేసుకొనవగును.

"VALET" Auto Strip Safety Razor

వలసనే. దుకాణదారు లందరివద్దను దొరుకును.

నెం 99 సెట్ వేలేట్ రేజరు, ప్లేటు, స్ట్రాప్ మొదలగు ముఖ్యపరికరముల నన్నింటిని గలిగియుండును.

రు. 2-12-0

4093-3

రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజీ

మాగజిక్

రెండవ సంచిక

ఈపత్రిక ఆంగ్ల ఆంగ్లభాషలలో మోడరను విజ్ఞానైజాన ప్రకటింపబడుచున్నది. సంపాదకలు శ్రీయుతులు ఎల్. శే. శే. కృ. కృ. గారు, ఎం. ఏ. ఎల్. టి. ఆర్. నువ్వా రావు గారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. ప్రకాశకుడు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు, సంచిక వెల ఒకరూపాయి. విద్యార్థులకు ఎనిమిదరూపాయి మాత్రమే. ఈ సంచికలో 68 పేజీలలో ఆంగ్ల వ్యాసములును 24 పేజీలలో ఆంగ్ల వ్యాసములును కలవు. మొదటిపుటయందు శ్రీ. కారదావిగ్రహము కలదు. రాజమండ్రి కళాశాల, సి. హా. ప. కే. వాలయము, ఉండవల్లి గూడ, రాజమండ్రి కళాశాలలో మొదటి ఎం. ఏ. తరగతి, మెట్కాపు హాస్టలు కలహు దీని యందు గలవు మా విద్యార్థియు, భారతీయగణిత విజ్ఞానము, మాతృవృత్తి, ప్రాచీనాంగ్లము నాగరికత ఆన నాల్గు ఆంగ్ల వ్యాసము లిందుకలవు. ఆంగ్ల గునందు అమూల్యములను వ్యాసములనేకముగ విద్యార్థికులచే వ్రాయబడినవి కలవు వలయువారు గవర్నమెంటు ఆర్ట్స్ కాలేజీ, రాజమండ్రి ప్రభుత్వము అని వ్రాయవలెను.

నోటీసు

కృష్ణా జిల్లా దివి తాలూకాలోని పంపింగు సిప్రము ఆధారముక్రింద పల్లపుసాగు కాగల సర్కారుగయాళు భూముల సుమారు 1350 యకరముల యందలి పూరా రైతువారి హక్కును బందరు డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరు వారిచే యిచ్చిగించ నుదహరించబడిన మకాములలో ఆయా తేదీలను చిన్న చిన్న ప్రతులుగా వేలమువేయబడుచు.

కోమారు—1928 నం|| మే నెల 21 వ తేదీ.

కొత్తపాలెం—1928 నం|| మే నెల 25 వ తేదీ.

వేలపు పరతులున్నూ, వేలమువేయబడు భూముల జాబితాయున్నూ, కనువరచు ప్రకటన కావలసిన వారు బందరు డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరువారికి దరఖాస్తు చేసికొని పొందవచ్చును.

చిలకలపూడి } ఎ. ఆర్. సి. వెస్టులేకు
9-3-28 } కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరు

హిజ్ యెగ్ జాల్బట్ హౌసెస్

ది నైజాము గ్యారంటీడ్ షేర్

రైల్వేస్ కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో యిక్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

భద్రాచలములో 4640

శ్రీరామ నవమి వ్రతసం

1928 సంవత్సరం మార్చి 20 వ తేదీనుండి ఏప్రిల్ 8 తేదీనకు బెజవాడనుండి యర్రు బాలెనకు పటిల్ బండ్లు దోర్నకల్ నుండి కొత్త గూడెనకు మిక్సెడ్ బండ్లునకు బదులు సరాసరిగా బెజవాడనుండి దోర్నకల్ నకు గాని, కొత్తగూడెనకు అవసరమునుబట్టి బండ్లునడచును.

బ్రాఫ్ కే నేజర్సు ఆఫీసు } టై ఆర్డర్
సికిం వాబాడు డక్క-క్ } బి. వెడ్డి
12-8-1928 } బ్రాఫ్ కే నేజర్సు

ది నాగపూర్ పైసీరు ఇన్సూరెన్స్

కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:—నాగపూరు సిటీ.

మేనేజింగు డైరెక్టరు:—రాధేపీయమ్ వాహి.

అభివృద్ధిలో నున్న ఇండియన్ భీమాకంపెనీలలో

మొదటి వాల్యూమేషన్ నందే పోస్టల్ రిజిస్టర్ లిగినది.

మద్రాసు రాజధానియందు

ముందుతిలము, సొసైటీ యొక్క ఫీల్డ్ ఏజెంట్ లు

నిపుణులైన వారలకు ఎక్కువ బాధిదానములు

బడును.

వివరములకు,

గ్రామచిమే నేజర్సు:—

సుజీవా అంతు కో
కనులాపురం పోస్టు కడపజిల్లా

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

దేశద్రోహులగు మంత్రులచర్యలు

నిరసించుట

ప్రజల కర్తవ్యము

తిరువల్లి క్షేత్ర సముద్రతీరమున బహిరంగనభ ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ మంత్రులచర్యల నంగీకరించిన ఎన్. ముత్యయ్య మొదలియారు, ఎం. ఆర్. నేతు రత్న ముదలియారు చర్యలు నిరసించుటకు, నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లి క్షేత్ర సముద్రతీరమున పెద్ద బహిరంగనభ జరిగెను. ఘోషము సాల్ప వేలమంది పాటలు, చాలమంది ప్రాధికార ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి.

సి. వి. వెంకటేశ్వర అయ్యంగారు సభ కర్తవ్యత వహించుచు, చెన్నపురి మంత్రులవలన దిక్షింపబడిన మార్పుల వివరించి, దేశగౌరవము కొరకు, ఆక్రమణము కొర కను, మంత్రులచర్యలకు రాజీనామా నోసగి నెడలిచి, ఎ. రంగనాథ మొదలియారు, ఆరోగ్యసామి మొదలియారుగార్ల నభి నందించిరి. ఇంతవరకు భారతీయులు, ఉద్యోగము కొరకు ఎట్టి అనమానమునైన సహించుటయో, అందుచే వారిని నిరసించు మగ కాల్కిలైన నొక్క యంచుచ్చుననియు ప్రభుత్వమువారు భావించుచుండెదవారు. రంగనాథ మొదలియారు, ఆరోగ్య సామి మొదలియారు గార్ల తమ అంతరాత్మకొరకు, దేశ గౌరవ ము రక్షణ కొరకు, మంత్రుల చర్యలకు రాజీనామా లా సగి ఈ కళంకము ను తాపిరి. విరేధులను సాధారణులేగాని ధనికులుగారు. ఈ సందర్భమున ఎక్కువగా కౌన్సిలర్లలో 48 గంటలలోనే కొంతకాలమును అవసరమైందనియుండి వ్యామోహ మును తీర్చుకొనకయే రాజీనామా నిచ్చి, ఆర్. వెంకటరా మశాస్త్రిగారుగూడ ఎంతయు ప్రశంసనీయులు. వెంకటరామ అయ్యంగారు ముగించుచు, నూతనమంత్రు లిరువురును ఎన్నికల సమయమునకు కాంగ్రెసువారులను చెప్పుకొనుచు, ఉద్యోగముల నంగీకరింపమని ప్రజలకు వాగ్దానమొనర్చినవారేననియు, అట్టివారిని దావాగ్దానములకు భిన్నముగ మంత్రులచర్యల నుండి నిరసించుట ప్రశంసనీయుల ప్రశంసనీయుల భారతీయుల కవ మానము చెచ్చిపెట్టి రని నడిచిరి.

టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారు

ఫిర్రువరీ మూడవ తేదీన నైమను కమిషను ఆగమనదిన మన ఉధికారులగావించిన దుండగములను ప్రజలెన్నటికిని మరచరా దనియు, సయమును బహిష్కారమునగురించి ప్రజాభిప్రాయమును నున్నించినందుకే, మంత్రు లిరువురు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెననియు నడిచిరి.

క్రొత్తగా మంత్రులచర్యల నంగీకరించిన ఇరువురును ఎన్నికల సమయమున కాంగ్రెసుపక్షమున నిలవవలెనని చెప్పుటకు సిగ్గుపడుచు, ఓరి రాజకీయచరిత్రలు గాంచుచున్న విశిష్ట దొంగలైన ద్రోహము ఆశ్చర్యముకలిగింపదు. ఎన్. ముత్యయ్య మొదలియారుగారు మొదటి జైలువాది. జైలునున్నవా రవుడై తనకు అడ్డవేటుజనరలు పడవని నీచింపబడెను అసంతృప్తిచే పిమ్మట ప్రతిహతపక్షములోనికి జచ్చిరి. ఎన్నికల సమయ మున ప్రజాభిప్రాయమునకు కాంగ్రెసున కనుకూలముగ నుండుటను గాంచి కాంగ్రెసుపక్షములో చేరెను. కాంగ్రెసుపక్ష ములో తననుకూలుకుగా నెన్నుకొనెదను కారణము, ఆపక్ష మునుండి వీడిపోయి స్వతంత్రవర్గమున మూడున్నర మున ముగ్గులతో నొకనగ్గముగా నేర్పడెను. స్వతంత్రము అంటే నిదివరకు సరిగా బోధపడలేదు. ఎన్ని ఆధారపడలేనివారు అని యెప్పుడు స్పష్టమయ్యెను.

ప్రజలందరూ యేకగ్రీవముగ నైమను కమిషను బహిష్కరించవలసినదని గోరుచుండగా మార్పులయను, ముత్యయ్య మొదలియారు, నేతురత్నం ఆయ్యగార్ల కా సన సభా నిర్ణయమునకు ప్రజా నిర్ణయమును భంగపరచి ఈ విధముగ దేశద్రోహ మొనర్చినందుకు ప్రతిపాదన వారిచర్యల నిరసించవలెను. అటుల చేయనియెడల, ఇట్టి దేశద్రోహుల సంఖ్య పెచ్చు పెరిగిపోవును. భారతీయుల కిప్పుడు జలము ప్రజాభిప్రాయముమే ఆధికారమును లేదు. అందుచే ప్రజాభిప్రాయమును మేల్కొల్పి, ఇట్టి దేశద్రోహులను వెదకు గల్గింప వలెను.

మంత్రులయందు విశ్వాసరాహిత్య ప్రతిపాదన రేపు చర్యల వచ్చినపుడు, మహమ్మదీయసభ్యులచే మంత్రులచర్యల వోటు చేయించుటకు పెద్దపెద్ద ఆధికారులు ఆర్కటునవాబు ద్వారా ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ప్రజాప్రతి

మార్చి 25-వ నాడు మాకడటి పద్ధతినము.

శ్రీ కృష్ణ వివేక సభ

శ్రీ ఆంధ్రా వివాహము, శ్రీ రామానుజుల వైభవము.

స. కన్నయ్య కంపెనీ

తదుపరి ఈ నాటకము ఈ పురమున ప్రదర్శించబడదు.

మంగళ, శనివారములందు మాత్రము రాత్రి 9 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును మిగిలిన దినములలో సాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును.

చెన్నపురి రాయల్ థియేటరులో

టికెట్లవలనము:—ర్య 2, 1-8-0, 1, 0-8-0, 0-4-0.

మొదటి చూపు తరగతులలో సీటు 1 కి ర్య 0-4-0 అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వేషన్లు నడుగు.

4534

సి. కన్నయ్య, (ప్రొవైడరు)

నిధు లెక్కన, దేశద్రోహులగు మంత్రులచర్యల వోటుచేయ కుండ జూచుటకు ప్రజల తోచుటకు దీనికొనవలెను.

పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు

పిమ్మట మాటలాడుచు, మంత్రులచర్యల నంగీకరించి దేశమునకు కళంకమును చెచ్చిపెట్టిన నేతురత్నం ఆయ్యగారు, ఎన్. ముత్యయ్య మొదలియారుగార్ల చర్యల దేశమం దన్ని ప్రాంతములవారును ఖండించి తమ నిరసనమును విల్లడింప వలెననియు, లేనియెడల ప్రజలు వారిచర్య నామోదించుచుండి రని భావించుట కనకాశము గలుగుననియు, కళంకము ప్రజల కందరికిని అంటుననియు నడిచిరి. ఇట్టిద్రోహములు నొనర్చుట కికముందు ప్రతివారికిని ఆనకాశములు వచ్చుచుండును. అందుచే ప్రజ లిప్పుడీ మంత్రులచర్యల తీవ్రముగ ఖండించి, ఇకమిద నెవరును ఇట్టి ద్రోహమునకు దిగకుండ బెదరు ప్రకటించవలెను.

(మార్గదర్శకులు)

రత్న సభాదర్శి మొదలియారు, తమిళమునందు భావోద్వేగ పూరితముగ నుపసంగించుచు, ఈ మంత్రులు జిల్లాలలో సంచార మొనర్చుటకు వెళ్ళినపుడు వారిని బహిష్కరింపవలసిన దని నడిచిరి.

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

భారత స్వాతంత్ర్యము చాల క్లిష్టనిత్యం దున్న ను ప్రస్తుత సమయమున దేశమునందలి రాజకీయపక్షముల వారందరును ఏకమై స్వాతంత్ర్యమునకు బాటయై నిలచుచున్న సమయమున మదరాసునం దీమవుతు మంత్రు లును దేశము నీవిధముగ ద్రోహ మొనర్చుటకు గర్హించిరి. దాక్టరు నుబ్బరాయనుగారు నైమనుకమిషను నియోజనము ప్రకటించినదాని లామెంబరువదని భావించునని ఆశ గలిగినదాని, ప్రజల హక్కుల నన్నిటిని ఆధికారవర్గమువారి వశమొనర్చుచు చాల విచిత్రముగ వర్తించుచుండిరి. మంత్రు లును ఆధికారులును గూడ ప్రజాభిప్రాయము నెట్లు తిరస్కరింపగలరో ద్వంద్వపరిచాలన మొన బూటకమో ప్రస్తుత మదరాసు ప్రభుత్వచర్యల వలన బాగుగ కలెడియున్నది. అత్యంతవీరభంగులవా రెప్పుడు స్వయం ప్రకటనమున మంత్రుల నుండిబారు. ఆత్మగౌరవ హీనముగా మానవర్యాదలకు దూరముగా అగు నీ మంత్రులచర్యలను వెంటనే తువగొట్టించుటకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమకే కింతను నినియోగించి దేశ గౌరవ మును నిలవ బెట్టెదరు. కాని వారి ప్రయత్నములు సఫలమునగునదియు, విఘ్న మగునదియు, జైలునుపక్షమువా రెంటిందు నైపుణ్య వాధార పడియుండును. వారెట్టి చెఱుగి నవలంబించెదరో చూడవలసి యున్నది. వారెప్పుడు వోటుచేయక తటస్థముగ నున్నను, కాంగ్రెసుపక్షమువారి ప్రయత్నములు ఫలించితీరను. జైలును పక్షమువాడు, ద్వంద్వపరిచాలనమును ఖండించుచు కోయం బత్తూర సహ వేళకున తీర్మానమును గానించిరి. ద్వంద్వపరి చాలనమును అంతమొందించుట కిప్పుడు మంచిఅవకాశ మేర్పడె ను. జైలునుపక్షమువా రీసమయమున కాంగ్రెసునకు తోడ్పడి తమ తీర్మానమును భారతజాతీయ శ్రమమునగూడ జయప్రద మొనర్చుటకు సహాయ మొనర్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

డి. కొలంబెగారు, పిమ్మట మాటలాడుచు, కాసనపభా ధ్యతులగు రా. బి. సి. వి. ఎన్. నరసింహారాజుగారు, తమ మంత్రులను ఎన్. ముత్యయ్య మొదలియారుగారి తరపున వోటుల కొరకు ప్రచార మొనర్చుచున్నారని తెలియుచున్నదనియు, ఇది చాల అశాస్త్రీయమనియు, అధ్యక్షుడు నిష్పాక్షికముగ నుండ నలయునేగాని ఇటుల ప్రవర్తించరాదనియు నడిచిరి. నరసింహ రాజుగారుగూడ, భారతకాసనపభాధ్యతులగు గౌ. వి. జి. పటేలుగారివలె స్వతంత్రముగ ప్రవర్తించి భారతదేశ గౌరవ ప్రతిష్ఠల నిలువబెట్టవలసినదని గోరిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

తుదకు మాటలాడుచు, క్రిందిగొట్టా. మంత్రులచర్యల మూల చర్యల వచ్చినపుడు స్వరాజ్యపక్షమువాడు తటస్థముగ నున్నందుకు జైలునుపక్ష నాటములు చాల అతేషించినవియు అట్టివాడు యధార్థవాదులైనవో, రేపు మంత్రులచర్యలములు చర్యల వచ్చినపుడు, వాని నిరాకరించుటకు కాంగ్రెసుపక్షము వారితో కలిసి వోటుచేసి తీరవలెనని నడిచిరి. వారటుల చేయ బాలనియెడల, క్రిందటిసారి స్వరాజ్యపక్షమువారివలె తటస్థము గనైన నుండవలెను. నైమనుకమిషను బహిష్కారము జాతీయ సమస్య. జైలునుపక్షమువారుగూడ బహిష్కారమున కనుకూల ముగ వోటుచేసిరి. నైమనుకమిషనును బహిష్కరించు మంత్రులచర్యలను సహించ నని గెవర్చురుగారు శతభయమునర్పిరి. దాక్టరు నుబ్బరాయనుగారును నూతనముగ నియమింపబడిన మంత్రు లిరువురును గూడ బహిష్కారమునకు విముఖముగ నుండుమని గెవర్చురుగారికి వాగ్దాన మొనర్చియుండవలెను. ఇట్టి మంత్రులచర్యలను జైలునుపక్షమువా రెట్లు బలపరచెదరు? లా మెంబరువదనికొరకుగాను దేశమున శత్రువులకు తెగనమ్మల దని జైలునుపక్షమువారికి వనవిదేశమున్నాను.

సత్యమూర్తిగారు ముగించుచు దేశద్రోహ మొనర్చి మహాపరాధ మొనర్చిన ఎన్. ముత్యయ్య మొదలియారు నేతు రత్నం ఆయ్యగార్లతో నెవ్వడను సాంఘికముగ గూడ నెట్టి సలంబంధమును పెట్టుకొనగూడదని హెచ్చరించిరి.

మహాత్ముని ఆరోగ్యమునుగురించి తీర్మానము

ఆదినము ఆరవత్వరములకు పూర్వము గాంధీమహాత్ము డు ప్రభుత్వమువారిచే శిక్షింపబడి యెరచాల కంపబడినదినమని తెలిపి మహాత్ములవారి కిప్పుడు దేశ మహారోగ్యముగ నున్నది గనుక వారి ఆరోగ్యముకొరకు ప్రార్థించుచు ఆధ్యక్షుడు తీర్మానము నుపపాదించగా వందేమాతరధ్యానములతో ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. అంతట సభ ముగిసెను.

ఇమెషన్ పూరు నాటక ప్రసంగము

దేశద్రోహులగు జైలునుపక్ష భారతీయులచే నిర్మాణమున యీపురంబున పెక్కుమంది అధ్యక్షులను లున్నారని తెలు నుకొని, దేశవాదించి శ్రీకృష్ణ ఎమెన్సాగ్యునున్నట్లుచ వచ్చి, యీనెల 8 తేదీన కళంకములకును, 18 తేదీన రామదాసు నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ఓరిలో, నాయకపాత్రను ధరించు నాట్యచార్యు యాదనల్లి మూర్త్యునాటాయించావుగాదు దువ్యంతుడు పాత్రను విక్రీలి చక్కగా ప్రదర్శించురని, ఇది వరకే, కీర్తిపొందియున్నాడు. రామదాసు నాటకముతో రామదాసు పాత్రను, మూర్త్యునాటాయించి రావుగారి ధరించి, విక్రీలి రమ్యముగా సహజ రామదాసునలె నటించి యెంతో పురజలులెల్ల నానందము కలెనని

(ఇమెషన్ పూరువాసి.)

NOTICE.

Tenders are invited for the supply of line materials, oil engines, generating plant, switchgear, transformers and substation equipments for the Bezwada Municipality Electric Supply Scheme.

Tenders should reach the Chairman, Municipal Council, Bezwada in sealed covers on or before 15-3-28 with a deposit of Rs. 1000/- Tender form specifications will be supplied on remitting of Rs. 15/ to the Chairman, Municipal Council, Bezwada.

Municipal Office, Bezwada. (Sd) A. KALESWARA RAO 3-12-28 Chairman.

A black and white portrait photograph of a man with a mustache, wearing a suit and tie. The image is framed by a thick black border.

శ్రీమతి శరిష్ఠాకల్యాణము

తొమ్మిది శరీరదేవికిని వివాహము

వివాహమంటపమునకు సమంత్రకముగ యింద్రాదిదేవ
తల నాహ్వానించిరి. పిమ్మట దేవతలకును కులదేవతలకును వివా
హోపకరణములనును పూజచేసిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు
వధువు జననీజనకులు వరనికడకు సమీపారముగావచ్చి వివా
హమంటపమునకు రావలెనని కోరిరి. అటుండి బారు ద్వ్యగృహ
మున కేగి వధువును సిద్ధపరచిరి. సుముహూర్తమాసస్మయైన
దని తెలుపుటకు గొప్ప ధ్వనిని కల్పించునట్టి బాణులు కాల్చబడెను. బంటనే
మహారాజు మంగళవాద్యములతోను, తుపాకులదళముతోను
వరలనండి తీయబడిన కరచాలములను ధరించిన ఖడ్గసేనతోను
వేత్రహస్తబలగముతోను చక్కగా నలంకరింపబడిన గోధుమ

సరియైన ఆహారముతోడ దినమంతయు సౌఖ్యముగా గడవనగును!

వ్యక్తులకు ఉన్న ఆరోగ్యము నధిగోహించి వివాహములపయన వు బయలుదేరెను ముఖముతో గూడిన హాల్కూరు శిరోవే వ్యమును వెనునీడునులను ధరించెను. మంచిపనితనముగల వజ్ర మురకతపోయి మెడలో ప్రకాశించుచుండెను. రాగామట్టు ను క్రతులనూనిన భటులునిలచియుండిరి. వారికిరక్తక్కులను వెనుకను వేలకొలదిప్రజలు నిండియుండిరి. వివాహములపయన గడ గడమునదిగి వరుడు వజ్రముద్యారమున లోనికివెల్లెను. మ హారాజువెంట సాలంకృతులను విడ్డూరమునను సరదాకాలు కెక్కుమందియుండిరి. పిమ్మట వధువు (నాన్సిమిల్లరు) పితామ హియగు వెచ్చెరుపతి వచ్చెను.

పిమ్మట తూర్పుద్యారమునుండి వధువు శక్తిమైదేవినన్ని నది. ఆమెమెడల పెక్కుహారములనుధరించెను. చాల ఆభరణ మాలను అయిల్లవనములను ధరించెను. తలపై నొకచిన్న మ కుటుమునగూడ నమర్చిరి. మేలిమునుగు పూర్తిగా క్రిందకులాగ బడెను గాని ముఖము కనబడుచుండెను. ముఖముపైని కల్యాణతిలక మొప్పునుండెను. వధూవరు లొకరియెదుటనొకరునిలచి యుండిరి. వధ్యు ఊదా రంగు తెరకట్ట బడెను. పా రో హి తు లు మంత్రములను చదువుచుండిరి. ఏడవశ్లోకము పూర్తిగాగానే తెరను తీసివేసిరి. అప్పుడు కాలలో నున్న వారందరును మంగళ అక్షతలు చల్లిరి. పిమ్మట వధూవరులు పెండ్లిపీటలపై ఎదురెదురుగా కూర్చుండిరి. చేతులను జోడించి నమస్కరించుచుండిరి. అంతట స్త్రీలు చాలమంది అనటికి వచ్చిరి. స్త్రీలు రాగానే పురుషులందరును రెండవ సెమేహలోనికి వెళ్లిపోయిరి. స్త్రీలను మాఖ్యబంధువు లగు కన్యాదాత మాన్యు పురుషులను వధూవరులను పరివేష్టించియుండిరి. మంగళసూత్రమును వేసుటకు దారముల కుభంప కుల చేతులలోనుండి చుట్టును ర్రిప్పుచుండిరి. వెచ్చెరుపతి మహారాజప్రక్క నొకకన్నీరొద కూర్చుండి చూచుచుండెను. చాలమంది పాశ్చాత్యులను కొంతమంది పార్శ్వ యువకులు నుగూడ నచట నుండిరి. కుభంప కులు ధరించిన మంగళసూత్రతంత్రువులంఖ్య పూర్తి కాగానే ముంగళంబు దానిని వేసిరి. దానిని కుభంపకు లందరును స్పృశించిన పిమ్మట సమంత్రముగ వరుడు వధువు మెడలో మంగళసూత్రమును కట్టెను. పిమ్మట వరుడు వధువుకరగ్రహణమును గావించి సప్తపదిని జరిపెను. ఏనుషారులు ప్రదక్షిణముచేయుటలో ప్రతిపారియును వధూవరులు మంత్రయుతముగా ప్రమాణములను చేసిరి. కల్లులు లంబుగారు కన్యాదానము గావించిరి. పిమ్మట వధూవరులు కన్యాదాతయింటి కేగిరి.

గృహప్రవేశము

రాత్రి 10 గంటలకు వధూవరు లిరువురు మాత్రమే మరల మహారాజుమందిరమునకు వచ్చి గృహప్రవేశము గావించిరి. వారు ఇంటికి రాగానే స్త్రీలు వారికి హాతి నిచ్చి లోనికి గొనిపోయిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బౌపాసనము- లక్ష్మీపూజ

మంగళసూత్రధారణమును సప్తపదియును కాగానే వధూవరులు వేడికట్టేగి అనటి కుండములో హోమము (బౌపాసనము) చేసిరి. కన్యాదాతయింటికి వధూవరులు వెళ్లి వచ్చిన పిమ్మట వధువు భర్తగృహమున లక్ష్మీపూజచేసెను. అంతటితో వివాహము సాంగమైనది.

హాల్కూరు కుటుంబమువారందరును వచ్చుట మహారాజు పినతండ్రి తాతానామోబునాడునూడవచ్చిరి. హాల్కూరుకుటుంబమువారందరును వచ్చిరి. పెంట్లలు యిండియూ బొమ్మహస్తరుజనరలుగాడును భార్యయును మూహానుండి రికుబాంక గ్గుగారును వచ్చిరి. వివాహసంతరము మహారాష్ట్రులలో వధువుకు శ్రీమేరుపెట్టుట ఆచారమైయున్నది. గాని మిల్లరుకన్యకు కరవీరపీత శ్రీకంఠాచార్యులవారు శక్తిమైదేవి యని పేరు పెట్టినందున ఆపేరునే యుంచిరి. హెరుహానెను శక్తిమైదేవి హాల్కూరు అని ఆమెను పిలిచెదరు. ఏలననగా ౨౦ రుకోటిరావుగారిపుత్రు సంతసాధాధిపతిగా లేకున్నను మహారాజు తుకోటిరావు హాల్కూరు అనియే ఆయన నివృత్తిని పిలుచుచుండును. (ఆ. ప్రె.)

వధూవరులకు కట్నములు

అధికములను బహుముఖము

వధువును కొద్దిగా జ్వరము వచ్చినందు నిన్న 18 వ తేదీ సాయంకాలమున జరిగిన బహుమాన సభకు ఆమె రాజాలకపోయినది. మహారాజు మాత్రమే వచ్చెను. 500 మంది మహారాజుకు నజరానా అను సమర్పించిరి. భవనము బాగుగా నలంకరింపబడినది. మహారాజు అందరితోను సంభాసించెను. పిమ్మట కొల్లాపూరు వాస్తవ్యులగు డాక్టరు భవనుగారి భార్యయును ఆయన కుమార్తె. హాల్కూడిగారి భార్యయును సరో తుకోటిరావుగారి పటమును సేదవించి తెచ్చి మహారాజు కొనంగిరి. వాస్తవ్యులను అయిగొండ్లనుండి దానిని తయారు చేయుచుండిరి. అనంతరం గులు గల పట్టువారుతో దానిపై బుటెవారిని చేయబడెను. దానికి చక్కనిచుట్టుము కట్టబడినది. అది నాలు గడుగుల

పత్యవానముల సంగతుల విమర్శింపగల మేధావులు మానవునియొక్క శక్తి అందు ఉదయముననే తీసుకొను ఆహారము ననుసరించి యుండునని చెప్పదురు.

మీ బిడ్డ చురువును వెనుకబడి యుండరా? గృహ యజమానియైన మీరు మధ్యాహ్నము కామున పనిచేయ బాలకున్నారా? మీ గృహయజమానులూ (పాతకాలకృత్యములు సెరవేయక మానుపే అలసట నొందుచున్నారా?

ఈ ప్రశ్నలన్నిటికి సమాధాన మెద్దియో ఆలోచించిన విశదమగును. తరచుగా రోజులో చేయదగిన పనిలో 2/3 వంతు ఉదయముననే చేయెను. అందు కనుగుణముగ ప్రాతః కాలభోజనము చాల ప్రశస్తమైనదని గుండవలెను.

ఎత్తును మూడడుగుల వెడల్పును కలిగిన నలుము. అందు సరిగా మహారాజు రూపము చిత్రింపబడినది.

శాసికనుండి వచ్చిన క్షత్రియు మహారాజు భంగరా సమాజపతినిధులు మహారాజుకు సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. భారమతిలో శ్రీ సాహూ ఛత్రపతిగృహాలక చుఱుము ప్రతినిధులు మరియొక సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. సాహూమహారాజు చిత్రపటము (ఫ్రేమెజ్) ను గూడ నొసంగిరి. సరో తుకోటి మహారాజు ఆపటమును చూడకానే ఉన్న భాసనమునుండి దిగినప్పి దానిని గ్రహించి బాగగా తిలకించి వెంటనే దానిని లెగిరివోట నమస్కరింప బాజ్ఞాపించెను. ఆశ్రత పత్రికగృహనికి ౧౨ మొదలగెదనని వాగ్దానము సరించెను. వివాహమునకు వచ్చినవారిలో చాలాంకి వారివారి దృఢాలనబట్టి కట్టలు ధనము మున్నగునాని నిచ్చెను. పిమ్మట వెలుపలకు వచ్చి అచట వేచియున్న వేలకొలది ప్రజలును దర్శన మొనంగెను. ఆశ్రజలమధ్య నరమరిక లేకుండ వాతో సంభాషించుచు సంచరించెను. అటుల వెళ్లుచు గున్నెత్తో రూపాయలను మొహాలను గంపుతూ విసరవేసెను. అటుపిమ్మట ఊరేగింపుతో పట్టణమునందలి ప్రధానపాదని మండలమున కేగెను. అచట నా పొరుగు మహారాజుకు విందుచేసెను. అప్పుడు మహారాజు వెల్లిడియైన జోడుగుర్రములందరిలో గూర్చుండియే అనటికి వెళ్లెను. అందులో వరిముగ్గునగూడ నుండిరి. అంతి చాలకెక్కుదిగా పూవీధులవెంట నడిపించబడిన ఆవిందుకు ప్రముఖులగు వారు కలుపుకు వచ్చిరి విందు జరిగిన పిమ్మట నటులే ఊరేగింపుతో మహారాజు మరల జరిమా మహాయువ వచ్చెను.

నగరభోజనము

నేడు 19 వ తేదీని భారవా యిందూరు నగరముల ప్రజలను ఆలిఖులను మిక్కిలి గొప్పనియ జరుగును. దీనితో వివాహసంబంధములగు కార్యములన్ని యును పూర్తి కును. (ప్రీ. ప్రె.)

సాముగిరిపీఠము

మహారాజువిందుకు వెళ్లి ఊరేంపుతో వచ్చుచుండగా శ్రీమతి శక్తిమైదేవి మున్నగు స్త్రీలు మేడమీద నిలిచి చూచుచుండిరి. పిమ్మట చాలమంది వస్త్రాలు పలువిధములగు సాముగిరిపీఠము చేసిరి. అప్పుడు మహారాజును కిరియను మేడమీద నిలువబడి చూచుచుండిరి. వేలకొలది ప్రజలు ప్రతినివోదమాన కను వార్షధ్యములు గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీయుత ఆవటపల్లి నారాయణ రావు (ఎం. ఎల్. సి.)గారిపైని కేసు

విలింతువగు చాకలి బుచ్చెమ్మ రద్దుచేసుకొనుట కంగూరులో చాకలి బుచ్చెమ్మ అను విలింతువు తన్ను నారాయణరావుగారు బలవంతపరచినని తెచ్చిరేకునసాక్ష్యములేని కారణమున ఈనెల 15 వ తేదీని రద్దుచేసికొనెను

ఆంధ్రజనసంఘము-ఖరగపురము

విశ్రీయనార్దికోత్సవము

శ్రీ విభవసంవత్సర వైశాఖపంచమి అయిన సరియైన 25-8-28 తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము మూడున్నర గంటలకు ఖరగపురము యిండియన్ ఇంస్టిట్యూటు హాలులో ఆంధ్రజనసంఘపు విశ్రీయనార్ది క సభ జరుపబడును గావున ఆంధ్ర జనసంఘ సభ్యులైనవారు సంగ విశోకోత్సవ ఆహ్వాము సంయుక్త మధ్యరాష్ట్ర వాస్తవ్యులగు ఆంగ్లముల మరె యును ఇతర ఆంధ్ర సోదరులును నాటి సభకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

దేవరాజు సీతారామస్వామి,

గౌరవ కార్యదర్శి.

పిన్న పెద్ద లందరకు ఆరోగ్యకరముగాను బలకరముగాను నుండుటకు ప్రాధాన్యమైనది సరియైన ప్రాతఃకాలభోజనమే. దాని విషయమై విమర్శనలు చాల జరిగినవి. ప్రతీదినముం దగ్రహము క్యాకు ఓబ్బునే ప్రాతఃకాలభోజనమునకు స్వీకృత గోచరున్నార క్యాకు ఓబ్బునూరు 65 0/0 శక్తిని కలిగియుండు వచారములు. 16 0/0 వరములకే తని వ్యాధియు నని మూమనరత్న విటామిన్స్ మొదలైన తదితర ముఖ్య వచారము లన్నియు నిందు చేరియున్నవి.

దానియొక్క వాసనగూడ కడుదుచ్చమైనది. ప్రాతః కాలమున ఆకలి బలమిట్లైనచుగా నుండును. పిన్న పెద్ద లందరూ క్యాకు ఓబ్బునే భోజనరు. తయారుచేయుట సులభము. నులభముగా తీగ్గునును. వ్యయముగూడ కడు స్వల్పము. 1665

బందరుపుర శ్రీసమాజము-వార్దికోత్సవము

బందరుపుర శ్రీసమాజము వార్దికోత్సవము గత బున వారమునాడు శ్రీ కోట వెంకటరాయ సతీమణి (నరనాయుక్కు గారి) ఆధ్వర్యమున మిక్కిలి జయప్రదముగా సభాభవనములో జరపబడినది.

ధర్మగరమున జరిగిన ఆఖ్యభారత మహిభాసభకు బందరునుండి ప్రాతినిధ్యము వహించిపోయియుండిన శ్రీ శాగ భూషణం సతీమణిగారు సభయందు చర్చించబడిన ముఖ్యాంశములను విశేషముగా తెలియబరచిరి. పిమ్మట సభ్యురాండ్రులో నొకరిచే పూర్వపు శ్రీ సమాజమును ప్రస్తుతము బందరు పుర శ్రీసమాజముతో నైక్య మైనర్పుటకు తేబడిన తిర్మాన మేక గ్రీవముగా నామోహపబడినది. అన్యత్రుతవహించిన శ్రీమతి నరసాయిమ్మగారికి వందనమలతో సభయగి నెను.

ఈ ప్రాశస్త్యముగా 1928 సం॥ మార్చి 6 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రచురపరచబడినది. ఇందలిసంగతులు కేవలము అబద్ధములు.

యాభారపు సంగతు లివి

1. బృందావనపుర శ్రీసమాజము వార్దికోత్సవమున్ను వాోకల బహుమానము లివ్వబడుచున్న మాన్సివెల 10 వ తేదీ కిని వారిము రోజున జరపబడినది.
2. మినెన్ను మహమ్మదాలిగారి యాధిపత్యముక్రింద నీ రెండు కార్యములు జరపబడినవి
3. కార్యక్రమములో రెండు శ్రీసమాజములను కలుపు విషయమునుగూర్చి ఉపహాసపరిచియుండలేదు.
4. ఆ మీటింగులోనే సభ్యురాలిచే రెండు శ్రీసమాజములను కలుపుటగాను ఎక్కి తీర్మానము తీసికొని బాబడి యుండలేదు తీర్మానమే తీసుకొనిరాబడవచ్చును ఏకగ్రీవముగా నామోహిచడము ఎట్లు సంభవించును?
5. బృందావనపుర శ్రీసమాజమున లేడికు రిక్రెయేషన్ క్లబ్బులో నైక్యము చేయబడిన మాట కేవల మన్యతమని వైసంగ కులనలన లోకమునకు విశేషముకాగలదు.

బందరు, } మోలుపల్లి రాజాబాయమ్మ,
16-8-28. } నైక్రటి, బృందావనపుర శ్రీసమాజము.

యానాములు

న జీవించి స్వాభివర్ధనీరఃసుమువారి 5 వ పుష్కము గూజపీడులో నెర్పరుచబడిన స్వాభివర్ధనీసంఘమువారి చే నైనవ పుష్కము 1928 ఫిలేవేరి నెలలోగా ప్రకటింపబడిన యానాపత్రము నందుకొంటిమి. వీరిదినవ కలతములను ప్రకటించిరి. యానియనుజోడ్డులు 100 కాపీలు ను 2-8-0. గ్రామ పంచాయతీలు 100 కాపీలు ను 5 లు. తాలూకా బోర్డులు 100 కాపీలు ను 5 లు. జిల్లాబోర్డులు 100 కాపీలు ను 5 లు. యానాములు 100 కాపీలు ను 5 లు. దీనికి నాలు చందా క నీ స ప త ము డి క తూ రా యి (1-0-0) కి తక్కువలేదు. ఈ 5 వ పుష్కమునందు విమర్శకు ఆ గ్గన్యాసమును గ్రామపునర్నిర్మాణము, హిందూదేశమునకు పదిపదివలలు, యానాములు, జిరాయితి హక్కులును నాంధ్రవ్యాపకములను కలవు. దీనియందు 18 పేజీ అన్నది. కడపటివ్యాప మొక్కటియే 10 పేజీలు. నలయవారిట్లు ప్రాయశులెను:- నైక్రటి స్యాభివర్ధనీ సంఘము, నూజిపీడు, కృష్ణాజిల్లా.

వైయసుకమియను ఏర్పాటుచేసిన ఆదేశాజులకుముం నుగారిప్ప అంతకుండు ఏమీయు ఇండియాకుంత్రి సభ్యులైన యూరసియను, భారతసభ్యులైనవికిని ఏమీయు చరియెదరు. రాయలుకమియను ఏర్పడినదిని ప్రకటింపబడు ఆదేశాలయలయగు బల్లె-కొహెడ్ ప్రభువు చరిపెనలు. కొందరిసభ్యులకు ఇండియాకార్యాలయములో చరియలేదని. రోడ్లాలయమునకు నెలపటి చరిపెనలు.

చెన్న పురి శాసనసభ

యుక్తవయస్కులగువారి కందరకును వోటింగు అధికారము

కార్యదర్శిరావుగారి ప్రతిపాదన నెగులు

నామినేషను సభ్యుల మని పిలువబడుట సిగ్గుగనున్నది-అంతరాత్మలకు వ్యతిరేకముగ వోటివ్వవలసి వచ్చుచున్నది

నామినేషనుసభ్యులు ప్రభుత్వసభ్యులచే తా మనుభవించుచున్న అవమానముల వెల్లడించుట

మార్చి 19:—చెన్న పురి శాసనసభకుం దీనినమన బట్టెను. శాసనసభాశాఖ గ్రాంట్లనుండు 100 ల తగ్గింపన లసినిని ప్రతిపాదించుచు “యుక్తవయస్కులగు ప్రజలందరకు ను వోటింగు హక్కునొసగవలె” నని నూచించినపుడు, నిన్ను జానులశామినేషనుసభ్యు లాప్రతిపాదన నవరిమిలోత్సహము తో బలపరుచు, ప్రస్తుత నామినేషనుసభ్యులను తామేమాత్ర ము స్వతంత్రముగ వోటుచేయజాలకున్నామనియు, అంతరా త్మలకు ప్రతి కూల ముగ ప్రభుత్వము వారి త త్రువ వోటుచేయవలసి వచ్చుచున్నదనియు, తమ అవమానకర సిటిసిగాంచి తాము సిగ్గుచేకట్టి ప్రశించిపోవుచున్నామనియు, తమ కుమారులకు ఎన్నికలహక్కు నొసగినపుడే ఆత్మగౌరవము తో ప్రవర్తించగలుగుదు మనియు చెలిసిరి.

ఇదివర కనుకొనినటులు, డాక్టరు శుబ్బరాయునిగారి చర్యల పహింపజాలక, విసిగిపోయిన మంత్రివర్గమునకు సభ్యులు ఘనము 11 మంది, స్వతంత్రజాతియుపక్షమును తమ పూర్వ నామముతోడనే, ప్రతిపాదనకు సానుకూలములుండు తమకొర కేర్ప రుపబడిన సానుకూలముండు కూర్చొనిరి.

ఎ. రంగశాస్త్రి మొదలియరు ఆకోగ్యస్వామి మొదలి యాదగార్లు ఇంతవరకును మంత్రివర్గమును బలపరుచుచున్న ఘ మారు 11 మంది స్వతంత్ర జాతియనాద పక్షసభ్యులను, ప్ర తికూలపక్షసానుకూలముండు తమకు ప్రత్యేకముగ నేర్పరపబడిన సానుకూలముండు కూర్చొనిరి.

సర్ ఎస్. మాన్యు బ్యాంకుగారు శాసనసభా శాఖకొ రకు రు 317 వేల నొసగవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

బహుళ ఆహమ్మదు సభ్యులుగారు డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు శాసనసభాపక్ష శా యకులందరకును ప్రత్యేకముగ గడులు లేకపోవుటచే చాలకష్ట ముగనున్నదనియు అడ్డుకట్టు పెనరలు మొదలగువారిని విరామ కా ల ము న కూర్చొ నుట కు గ దు లు లేక పో వుట చే చాల చి కు గు ను న్న ద ని యు ను డివి తాను నూచించవలసిన పక్షము నేర్పరపబడినదనిగోరిరి.

ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రత్యుత్తరమొసగును గౌరవనీయ సభ్యుని డిమాండుల విచారించెదరమి.

సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

జి. ఎ. సాల్వానాగారు డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గిం పవల సిన దని ప్రతి పా దించు చు శా స న స భా భవమున మాటలు స్పష్టముగ వినిపించు గు రు ము చాల లోపించి యున్నదనియు మాటలు స్పష్టముగ వినిపించుటకు తగు ఏర్పాటు లానర్పవలసినదనియు గోరిరి.

అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారు బలపరచిరి.

గౌ. సర్ ఎస్. మాన్యు బ్యాంకుగారు ప్రత్యుత్తర మొ సగుచు ప్రభుత్వసభ్యు లి డిమ యమును గురించి ఈవరకే విచా రించుచుండిరిని నుడిచిరి.

సవరణ యుపసంహరించుకొనబడెను.

బహుళ ఆహమ్మదుసభ్యులుగారు డిమాండులో రు 100 తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, శాసనసభా గ్రంథాలయమున, ముంచి అర్పణలు గల త్రేయేదనును నియమింప వలసినదని గోరిరి.

గౌ. సర్ ఎస్. మాన్యు బ్యాంకుగారు ప్రభుత్వమువారి తరపు న ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, పూర్వపు పు న్న త్రేయేదనును ము చి యును నుండి డిమాండుగారవలెపో హెచ్చు జితముపై మరెముక త్రేయేదనును నియమించెదమనియు నుడిచిరి.

సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

జి. ఎ. సాల్వానాగారు డిమాండులో రు 100 ల తగ్గిం పవల సిన దని గురియిం ప్రతిపాదనను గావించుచు, శాసన సభ్యులకు సభకు వచ్చుటకు యందొకరోజునకును, పిమ్మట నొక రోజునకును గూడ బహిష్కరింపవలసినదనియు గోరిరి.

ప్రభుత్వ సభ్యులు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఈవిషయ మున సభ వారి యుద్దేశ మెట్లో అట్లే గావించెదమనియు, ప్రభు త్వసభ్యు లి ప్రతిపాదనపై వోటుచేయవలసియు చెలిసెను.

సవరణను వోటునకు తెట్టుకొని 200 అనుకూలములముగను 0 మంది ప్రతికూలముగను సభ్యులు నొసగుటచే నంగీకరింప బడెనని ప్రకటించబడెను.

స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు శాసనసభకు హాజరుగాకపోవు టనుగురించి చర్చించుటకు గాను డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గిం పవలసినదని దొరై రాజాగారికి ప్రతిపాదనను గావించుటకు చేచిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—అయ్యవయపట్టిక చర్చసం దర్భమున ప్రభుత్వ పరిపాలనను గురించి చర్చించుటకు మాత్ర మే అవకాశము గలదు. వ్యక్తిసభ్యుల చర్చలగురించి చర్చించుటకు పిలువలేదు. శాసనసభ కెప్పుడును రాసిసభ్యులను కొంద రిని నేను జూపెద ననుకొనుదు. వారిని గురించి చర్చించుటకు గాని నిరసించుటకు గాని శాసనసభ్యుల కధికారము గలదా?

దొరై రాజాగారు:—శాసనసభయందు దొరై రాజుగారి చర్యను మంయొక వైపువారిచర్యకు విమర్శించు కీనర్హు వై డెను.

అగ్య:—స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రభు హాజరు గాక పోవుటకును ప్రభుత్వపరిపాలనకు గౌరవనీయసభ్యు డేమైన పన్నిహితపంబంధమును గనబరచినయెడల నీప్రతిపాదన పక్ర మమేయగును. అట్టిపంబంధము నేమైన జూపెదరా?

దొరై రాజాగారు:—స్థాయిపంపులుండు స్వరాజ్యప క్షసభ్యులు హాజరుగానియెడల కొరము మీటింగు జరుగక పో వచ్చును. అందువలన ప్రభుత్వసభ్యులు వ్యర్థులుగుచున్నది.

అగ్య:—గౌరవనీయ సభ్యుని సమాధానము సంతృప్తి కరముగ లేదు. ఈ ప్రతిపాదన శాస్త్రీయముగాదని త్రోసివే యుచున్నాను.

శాసనసభ్యులు పరిపాలనావ్యవహారముల గురించి ప్రభు త్వమువారికి వాయుజుమీటై పోస్త లుకొనునా రిడియర క్క పెనునలేటుల నొసగుమం డెడివారనియు, ఇదివల సీనాకున్న తొలగించుచు నొకయు త్తరువును గావించిరనియు, ఆయు త్తరు వు రద్దుచేసి ఇదివరకున్న సౌకర్యమునే తిరిగి యొసగవలసినదని గోరిరి. అర్జునస్వామి ఉడయాదు, హమీద్ ఖాన్, కె. వి. ఆర్. స్వామి, జి. ఎ. సాల్వానాగార్లు సవరణనుబలపరచిరి.

జి. వారిసర్వోత్తమరావుగారు, ప్రతిపాదనను బలపరు చుచు, శాసనసభ్యులు సరిగా పనిచేయ బూనుకొనినయెడల, అధికారంలో చాలకష్టప్రత్యుత్తరముల జనపవలసియుం దుననియు, కనుక శాసనసభ్యులు పోస్టజికొరకు డెచ్చించు మొత్తముల ముజరా యొసగవలెననియు, అందుకొరకు సభ్యులు స్థాంతుల నొసగవలసినను సరియేననియు నుడిచిరి.

జి. బి. కేశవశెట్టిగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొ సగు చు , ఇంతకు పూర్వము శాసన సభ్యుల కొ స గు ను న్న హక్కు శాస్త్రీయ మైనది గాదని భారతప్రభుత్వమువారు డెంపుటచే మానివేసితిమనియు, శాసనసభ్యులు డెలివిన విషయ ముల వినిన తరువాత సభ్యులకు సభ్యులు స్థాంతులనొసగుటయొ లేక మరెయొక విధముగనో పోస్టజివసతుల నొసగు విషయ మాలోచించెదమనియు నుడిచిరి.

సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

యుక్తవయస్కులగువారి కందరకును వోటింగులగు చేయవలెను

యుక్తవయస్కులగువారికందరకును వోటింగులగు చేసి శాసనసభ్యుల నెన్నుకొను హక్కు నొసగవలెనని కోరుటకు గాను అయ్యుజేవర కార్యదర్శిరావుగారు డిమాండులో రు 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు నిల్లు నుడిచిరి. ప్రస్తుతము ప్రజలు చెల్లిం చు పన్నును బట్టియే వోటింగు హక్కు నొసగు చు ను న్నా రు. త తి యున్నములకు తక్కువపన్ను చెల్లిం చువారి కెవ్వరికిని వోటు కొనుగొనకూడ లేదు. ఇట్టిపద్ధతివలన, బ్రాహ్మణులు, వైశ్యు లు మొదలగు సగ్రహ్యములవారు అల్పసంఖ్యకులయ్యెను, బ హుళసంఖ్యకులకు ఇతరతరములవారికి వారి జనసంఖ్యనుబట్టి యుండవలసిన ప్రాతినిధ్యముకంటె, అధికసంఖ్యాకప్రాతినిధ్య ము ననుభవించుచున్నారు. పంతులులు జనసంఖ్యయందు భేదభా గమో ఆరణభాగమో వ్యాపించియున్నను, వారిలో వోటిక సం ఖ్యుమాత్రము అత్యల్పము. మహమ్మదీయుల సిరిగూడ ఇటులనే యున్నది. ఈ విధ ము గా ప్రజా శి పాల న యను మునుగుతో భనస్యామ్యపరిపాలనను వ్యాపింపజేయుట నీమాత్రమున సరిగాదు. ప్రజా సామాన్యముచే విడిసింపబడి

నిజమగు ప్రజాపరిపాలనమే ఈ దేశమునకు గావలెను. ప్రజా సామాన్యముం దధికసంఖ్యాకులు అత్యు జ్ఞానశూన్యులనియు, అందుచే వారందరకును ప్రాతినిధ్యవిచ్చినయెడల చాలఅసీతు లు ప్రారంభము కావచ్చుననియును, కొందరిదివరకాక్షేపించుచు వచ్చిరి. ప్రభుత్వకోశాగారముపై ప్రజాప్రతినిధులకు సంపూర్ణ ము గుఅధికార సంక్రమించువరకును ప్రజాసామాన్యమునిరర్హత్యము చేశమునుండి తొలగ పోదు. కాని భారతదేశమందలి సామాన్య ప్రజలు నిరక్షరులయ్యెను విసిరిప్రవర్తనముం దిత్తర నాగరక దేశములప్రజలందరికంటెను మిన్న లని చెప్పగలను. అందుచే అవసీతులు వ్యాపించునది భయముకూడ లేదు.

డిల్లీయందిటివల సమావేశమైన వివిధ రాజకీయపక్ష ప్రతినిధుల సభయందు యుక్తవయస్కులగువారికందరకును వోటింగుఅధికార ముండవలెనని తీర్మానించిరి. ప్రజాపరిపాలన యందు వోటి నిజమగుఅధికారము అట్టిఅధికారము నీ జీతీయు లందరకును ఉండవలెనని గోరుచున్నాను.

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు సవరణమును బలపరుచు చు, ప్రస్తుత నియోజకవర్గములు, పూ రిక ప్రజాపరిపాలనా నూత్రివిహితమైనది గాదనిరి. 150 పొలల కాలముకంటె పరిహా లించుచు, ప్రభుత్వమువారి చేతప్రజాసా మాన్యమునిరర్హత్య రస్థితియందుంచిరి. వారిని రక్షరత్వమునకు ప్రభుత్వమువారి బా ధ్యు లు. అందుచే, ప్రజలు ని రక్షరులు గ ను క వారికి వోటింగు అధికార మొసగ రాదని ప్రభుత్వమువారి ఇపు డాక్షేపించుట అశ్చర్యకరముగ నున్నది.

ప్రస్తుత నిబంధనల ప్రకారము వోటిరుల పట్టి ల ను త యారు చేయుటలో చాల అక్రమములు జరుగుచున్నవి. అది గాక ఎన్నికలలో బూత్కారము లంచును మొదలగు నేరములు గూడ చాల జరుగుచున్నవి. నియోజకవర్గమును విశాలమొన డ్దుటలవలనగలగునన్న మెద్దియునలేదు. యుక్తవయస్కులచ్చిని వారందరికను వోటింగు అధికారము నొసగినపుడే, ఈ దేశము న నిజమగు బ్రాహ్మణ్యము పరిపాలన స్పృశిగలను.

కె మాధవన్ నాయరుగారు సవరణనుబలప రించుచు ప్రజా సామాన్యమున రాజకీయప్రభోధమును గలగచేయుటకొంతకంటె మెయొక ఉలభసాన్యమును మార్చుమలేదనిరి.

భిక్కిని వేంకటరత్నంగారు సవరణను బలపరుచుచు, స్వ రాజ్యసంపాదనకు కార్యదర్శిరావుగారును, గావించిన నూవ న చాలముఖ్యమైనదని, చిక్కిని వేంకటరత్నంగారు నుడిచిరి. ప్రజల యా ప న్నం ది లో ను రా జ కీ య వి జ్ఞానము వ్యాపించవలెననినయెడల దీనికంటె సులభముగు మార్గ ము మరెయొకటిలేదు. అత్యుజ్ఞానమునకును రాజకీయజ్ఞానము నకును పంబంధములేదు. ప్రెసిడెంట్ కు చదువుకొనినంతమాత్ర మున రాజకీయజ్ఞాన మేమాత్రమును గలగజాలదు. నిక్షరము యొద్దు విశేష రాజకీయజ్ఞానముగలవారే కరుకులగుట అట్టి రాజకీయజ్ఞాన మీ ఎన్నికలమూలముగ వ్యాపింపజేయవచ్చును. ప్రజలందరును వోటింగు అధికారము న్న యెడల రాజకీయ శాసకులును పండితు లును, ప్రజలందరు జరి వోటు నడుగునపుడు రాజకీయవిషయ ములన్నియు వారికి బాగుగ బోధపడును. ఇదివల సంత్యులల ప్రవేశ పెట్టింపుడు ప్రభుత్వమువారి ఎన్నికలహక్కును ప్రజల లో కొందరిమాత్రమే యొసగిరి. అందరకును ఇవ్వంగు అడుగ, సిరాకరించినదియును వారే. ఇపు డిశాసనసభ్యులు ప్రజాసా మాన్యమున కంతకును ప్రతినిధులుగారి ఆక్షేపించుచున్నదియు వారే. ఇది చాల విచిత్రముగ నున్నది.

అర్జునస్వామి ఉడయాదుగారు—సవరణ సదుర్భము యుక్తవయస్కులగువారి కందరకును వోటింగు హక్కు నొస గు నెడల ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల పవతి ఇక శాశ్వతముగ నిలనిపోవునని నుడిచిరి కాంగ్రెసు పక్షమునుండి ఎందుచేత అను ప్రక్షుం అల్పసంఖ్యాక సంఘములు, బహుళ సంఖ్యాక సంఘ ములచే తుడిచివేయబడును భవిష్యును పలుకుబడి గల యితర లును ఎన్నికలపనుచుసామాన్య ప్రజలపై తమపలుకుబడి నుక యొగించి వ త్తిడి గలగ జేయుటకు చాల అవకాశమేర్పడును. ప్రజాసామాన్యముంతయు చురువనేర్చువరకు అందరకు వోటింగు అధికారమొసగరాదు.

విశ్వనాథదాసుగారు సవరణను బలపరచిరి.

ఆదిద్రావిడసభ్యుని ఆమోదము

వి. వి. మనుస్వామిశెట్టిగారు (రామినే టెడు) ఆది (ద్రావిడ) సవరణను అవరిమిత సహోషముతో తాను బలపరు చుచున్నాననియు, నిమ్మజాతుల కిది మహోపకారికమునని యు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు నిమ్మజాతుల నుద్ధరించుటకు ని జముగ కృతనిశ్చయమై యున్నయెడల ఈసవరణను వోటునకు పెట్టింది నెగ్గించువరకును ఊరకొనరాదనియు నుడిచిరి. యుక్త వయస్కులగువారికందరకును వోటింగుఅధికారము నొస గు సి భాం త యు ను మొట్ట మొదట ని మ్మ జాతులయందు ప్రవేశ పెట్టి వారికి ప్రత్యేక నియోజకము లేర్ప రచి రెందుమాడు పత్తరముల యనంతర వితర పర్ణములవారికి కూడ వర్తింపజేసినచో చాల బాగుగనుండును. ఆదిద్రావిడు

రవున నే నీమానసకు హృదయపూర్వకమున స్వాగతమొసగు నన్నాడు.

నామినేతుడు సభ్యుల దుర్భరస్థితి

స్వామి సహజానందముగారు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము) సభ్యులను బలపరుచుచు నామినేతులపై పరిశ్రమను నంతర్విరితము నంతరించిన తంత్రవంతునియు, నామినేతులకొరకు దీర్ఘకాలిక కలెక్టరులయొక్కయు, కలెక్టరుల మొక్కయు, దయాధర్మములపై నాధారపడి వారి కంటికిగవలసియున్నదనియు నడిచిరి. వారి దయాధర్మములపై నాధారపడియుండుట మా కేమాత్రమున ఇష్టములేదు. అంతరాత్మచెప్పినటుల వోటునొసగుటకు మా కేమాత్రమున అవకాశములేకున్నది. మమ్ము నామినేతులచేయించిన శిబిరముపనున మొదలగు కథికారులు ప్రభుత్వమువలన వోటు చేయవలసినదని నిరంతరము హుందానియమండగా ఆలైవోటు చేయనియెడల తిరిగిమమ్ము నామినేతులచేయమని బెదిరించుచుండుగా, వారికి వ్యతిరేకముగ వోటు చేయుట మాత్రమును సాధ్యమగుటలేదు. మా ప్రజ్వేకవిహితము. మా కట్టి స్వాతంత్ర్యమే యున్నచో మొన్న ఆహ్వానితానమును ఖండించుచు దేబడిన సభ్యులకు వ్యతిరేకముగ వ్యక్తుల నొసరియందుమా? మా అంతరాత్మ అంతయు ప్రభుత్వ విధానమునకు ప్రతికూలముగ నేయున్నది. మేమే మా ఆదిద్రావిడ ప్రజలచే నెన్నుకొనబడియున్నయెడల అందరమును దైర్యముగ సమాజ కనుకూలముగ వ్యక్తులనొసరి మా ధర్మమును పరిగనిర్వర్తింబియుండెడివారము. అటులగాక నామినేతుడు సభ్యుల మగుట చేత మా యంతరాత్మకు విరుద్ధముగ నాచరింపవలసివచ్చెను. (విశద వివరము) మాస్థితి మాకే నిర్దేశముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారు గూడ మమ్ము వోటింగున కుపయోగించుట తప్ప ఇతర సమయముల యందు మామెడల కేమాత్రమున గౌరవమున గర్వరహితము. మా ప్రశ్నలకు సరిగ జవాబు చెప్పక. మేమే మా ప్రజలచే నెన్నుకొనబడియున్నచో, ఇతర సభ్యులవలెనే మమ్ముగూడ గౌరవభావముతో నన్నింటియుండెడివారు. మేమిప్పుడు ప్రభుత్వవిధానమునకు మొసరియు కృతమున్న వచ్చిన వారందరకును వోటింగు అధికార మొసరునను (వాస్తవము)

నిన్ను జాతుల సాంఘిక రాజకీయాభివృద్ధికి

చాల సహకారి

గుండు వెంకయ్యగారు (నామినేతులకు-ఆది ఆంధ్ర సభ్యులను బలపరుచుచు నిన్ను జాతులకు ఆస్తిగాని సహకారము లేకపోవుటచే చెల్లించు శిక్షబట్టి వోటింగు అధికారము నొసగుచో ఆ నిన్ను జాతులవారి భావార్థము లభింపజాలనియు అందుచే కాళేశ్వరరావుగారిపక్షమున దా నామొదించుచున్నామని నడిచిరి. నిన్ను జాతులు నామినేతులయొడ ఆధారపడి యుండజాలరు. జిల్లాబోర్డులందుగాని, తాలూకా బోర్డులందుగాని, నిన్ను జాతులవారి కిప్పుడు తగినంత ప్రాతినిధ్యములేదు. నిన్ను జాతులవారికి వోటింగుహక్కు యున్నచో సాంఘికసంస్థలందును కాపనసభలందును గూడ చాల ప్రాతినిధ్యమును సంపాదించియుండెడివారు. ఈసంవత్సరము కాపనసభకు నామినేతులలో ఆది ఆంధ్రుల కొక్క ప్రాతినిధ్యమైన ఓసగబడలేదు. తుదకు నాకొక్కనికి మాత్ర మొసగిరి. నిన్ను జాతులకు ఎన్నికల యెడల ఇటుల జరిగెడివివారు ఈ సభియందు గల 180 లో మహావంతు 26 గరు స్థానములైనను నిన్ను జాతులవారికి లభించెడివి. ఇప్పుడెన్నో అంతాకలపి, పడిమందిని మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు నామినేతులచేయుచున్నాడు.

నిన్ను జాతుల వారిగూడ వోటింగు అధికారమున్నయెడల సాంఘికముగ గూడ వారిస్థితి చాల అభివృద్ధిచెందును. ఆంగ్లముల వారు వ్యవసాయాది సమలకొరకు విశేషము నిన్ను జాతులపై నాధారపడి యుండుటచే వారివెంట తిరుగుచు, కొంతవర కాదరముతో నుండవలసియున్నది. వారి వోటింగు అధికారముగూడ నన్నయెడల రాజకీయజ్ఞులగూడ నిన్ను జాతుల సమీపించి, వారి ఆదరమును బడయింపుట ప్రయత్నించెదరు. ఈవిధముగా సాంఘికవిశేషములు చాలవరకు అంతరించును. రాజకీయములను నిన్ను జాతులవారికి వోటింగు తీర్చితముగ తరిగిను చేసెదరు.

ఆర్. శ్రీనివాస్ (ఆదిద్రావిడ-నామినేతుడు) సభ్యుల నామొదించిరి.

జి. వి. ఆర్. స్వామిగారు, జి. ఎ. నాల్దానా, కార్యకర్తగారు సభ్యులను బలపరచిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుల ప్రత్యుత్తరము

గౌ. సర్. నాన్నబొంతుగారు (రెవిన్యూసభ్యుడు) సభ్యుల ప్రభుత్వమునకును ఈ విషయమున సభ్యులకు చెప్పి ఆభిప్రాయమును సమయము వచ్చినపుడు తగిన అధికారులకు చెల్లి చెదరనియు ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుకొనబలపరచినపుడు సభ్యుల వారి ఆభిప్రాయముగూడ జ్ఞప్తియందుండునొనెదరనియు నడిచిరి.

ప్రాకృతమైన సిద్ధాపథము

మలబద్ధకమునకు లిక్విడ్ పారఫిన్ సహజ నివారిణి. నిర్మలమైనది. నిరపాయకరమైన మంచి ఉపకారం. శరీరమును చక్క చేయును. పిన్న పద్ధతులందర కువయోగింప వలసినది. రుగిలీనిది. వైద్యులచే శాఖింపబడుచున్నది.

ఈవెన్స్ లిక్విడ్ పారఫిన్

ఈవెన్స్ సన్స్ లెక్కర్. అండువెబ్ (లమిటెడ్)

లండన్ లివర్ పూల్ వివరములకు పోస్టుబాక్సు నెం. 313, బొంబాయి.

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు వోటింగు విద్యార్జిమన, ప్రాంతమున ఎన్నికలయందు అభివృద్ధి బలపరచుచు వుటకాధారములేదనినది. అట్టి అభివృద్ధి వచ్చుచే దేశమునకే వోటింగువలసినదని ప్రశ్నించిరి.

జి. బి. వి. కేశవశిఖాగారు సభ్యులను బలపరుచుచు విద్యార్జిమనకు ఖర్చులూ ప్రజలు, విద్యార్జిమనలలో చాలమంది కంటే సత్వినైర్మలమయిన వ్యక్తులయొక్క అభివృద్ధి (విద్య) వినుదను పార్టీ సభ్యులు.

అభ్యుత్థులు సభ్యులను వోటునకువెట్టి అంగీకరింపబడెనని ప్రకటించెను ప్రభుత్వమువారు పోలీసుగారేదు. పిమ్మట ప్రైవేటులతో గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను. సభ్యులందరి ధర్మరహితములేదని.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర తీర్మానము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర విద్యాశాఖ ముగూర్చి శ్రీయుత అయ్యచేవర కాళేశ్వర రావుగారు నేటి మధ్యాహ్నము శాసన సభయందు గావించిన ప్రతిపాదనలతర్ఫిధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

తీర్మానముపై దీర్ఘమగు చర్చ జరిగిన పిదప ప్రోలుగై కొనగ 44 గురు అనుకూలురుగను 90 మంది ప్రతికూలురుగను 28 మంది తలస్థులుగను యుండిరి.

నూతనముగ యేర్పడిన స్వతంత్ర జాతీయవాదుల పక్షము కాంగ్రెసువారితో పాటు తీర్మానమున కనుకూలముగ నొట్టునిచ్చిరి.

మహాత్మునివచ్చి మదేశ సంచారము

దీర్ఘి మార్చి 19:— గాంధీగారు వియన్నాలో యువజన మహాసభనుండి వచ్చిన ఆహ్వానము సంగీకరించిరినియు త్వరలో యూరపునకు వెలుగు మగుదురనియు అహమ్మదాబాదునుండి వచ్చిన వార్తలు చెలుపుచున్నవి. వియన్నాబోయినచో ఇంగ్లాండు, ఫ్రాంసు, జర్మనీ, స్విజరులాండు, ఆస్ట్రీయా రషియా దేశములుగూడ జూచినత్తురని అనుకొనుచున్నాడు. రాజీను వోలేండుగారి వద్దనుండి లేఖ రానున్నది. అది వచ్చినపిదప సర్వము సిద్ధము జేసికొందురు. (అ. వె)

మదనాపానము

అఖిలభారత విద్యార్థి మహాసభ— ఆహ్వానమును పరి 20-28 నేటి సాయంత్రం 5-8 గంటలకు ట్యూటోరియలు కాలేజివద్ద జరుగును.

రాకపోకలు:— సర్. సి. వి. రామస్వామయ్యగారు గరిరాత్రి మద్రాసువిడిచి తిరువనంతపురం వెళ్లిరి. సర్. సి. ఎస్. కృష్ణాచార్యులు, సర్. ప్రామ్మిసుమాస్వామి, వెన్నువారి, గార్లు గరిరాత్రి మద్రాసు విడిచి బెంగళూరు వెళ్లిరి.

బొంబాయి విక్టోరియా స్టేషనువద్ద చచ్చిపడి యున్న విరోపియును

బొంబాయి, మార్చి 17:— కేవలకేవలం దీక్షాసంగతి యంతయు లేతను. ఇతనిపేరు 'సెన్సిగంటాక్'. పూర్వ మితడు వాలంటీరు దీక్షార్థులెంటునందు కలనర్ గానుండును. అతనిన్నే హితుడొందు మిక్కిలి గుఱుముతో నాతడు ఒక నెలకుపూర్వము ఆ దీక్షాత్వచే కొనసలెనని సత్యమెనెనెయు తనబలవంతముగా నాగెనెనె చెప్పెను. తనకే దీక్షుచిట్టులున్నవనియు, తానువచ్చినచో నాగెనెనెనె ము వెన్నెంగంటాక్ ప్రాసన జాలుకుగూడ అతడునా మెను.

సుతీతసభ్యులు అత్యుపాత్మ చేసికొనెనని తప్పు చెప్పబడెను. (అ. వె)

పంజాబు శాసనసభ ముగిసినది
పంజాబు మార్చి 16:— పంజాబు శాసనసభ ముగిసినది. 16 నేటితో ముగిసినది. తిరిగి సభ్యులు పంజాబుకు వెళ్లుదు ప్రకటించబడును.

రాయపురిలో ఘోరహత్య
గతకలెగారం మధ్యాహ్నమున సెయ్యింగు ముఖ్యులైన వీధి (చాకలిపేట) వద్ద బొంబాయి అనుకూలకర్తలయొద్ద చిన్నవాడు యిద్దరు మునునో నడుచుచుండగా ఒక పండితునియొద్ద చచ్చుకుట్టించి తలెట్టుకొని ముక్కలుగా కలుగు బాటును బాటును తరిమిరి. వారిని వెంబడించుచు లెండు గాని కొడుమిద పడకటి చాచిగొట్టిరి. సాపేక్షాన్నిగానై ప్రాణముల విడిచెను.

సేద్యులను శాఖింప, సుప్రసిద్ధులను గోళింప, పం, అను నలుగురును ప్రస్తుత సేద్యులను గావించునొయ. మిని పోలిసువారు నడకుచున్నారు.

రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము.

శ్రీశ్రీశ్రీ

యస్. అర్జునస్వామి ఉడయగూరు ప్రతిపాదించిన రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము, కాంగ్రెసు సభ్యుల సేవాశ్రమత్వ పరులైన, సత్యబ్రాహ్మణ, హరిజనులగు గార్ల ప్రసంగములు స్పష్టమైనవి. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమునకు పలువురు విరుద్ధముగా అర్థములు చెప్పగలరు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రము లందును ఇండియా ప్రభుత్వమునందును గూడ సంపూర్ణ బాధ్యతను గోరుచున్నారు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును తొలగించినను, ప్రభుత్వమును ప్రజలకు బాధ్యత వహించు కుండ కియవచ్చును. ముఖ్యశాఖలను కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు వశపరచి, గవర్నరుగారికి కొన్ని అసాధారణాధికారముల నిచ్చుచో, రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యము గురవయోగ మగును. ఇదివరకే మధ్యపాన నిషేధము ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన విషయమని, డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు చాటిరి. లా అర్జునుడు శాసనసభవారి పరము గావించుట ప్రభుత్వమునకు మన ప్రభుత్వసభ్యు లొకరు పోషించుచు రాజ్యాధిపత్యములందు కైకొని, లా అర్జునుడు మున్నగు శాఖలను ప్రజల సాధక బోనవచ్చును. అప్పుడు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించినను, ప్రయోజన ముండదు. రాష్ట్రములందు సంపూర్ణ స్వరీపాలన ముండుటవలయును. అర్జునస్వామిగారు నుడివినటుల, శాసనసభలో సభికులసంఖ్యకులయంద వ్యత్రుల కుండ వలయును. లేనియెడల మంత్రపదవులు అలంకార పాయములగును. నేడు మంత్రులు ప్రజాప్రతినిధుల గోడ్పులు నాథారపరచికొనక, ప్రభుత్వమువారి పంపకై నాథారపడుచున్నారు.

ద్వంద్వ ప్రభుత్వ నిరుపయోగమని దానిని ఆరు సంవత్సరములవరకు నిర్వహించిన జప్తినుపక్షము గారు బహిరంగముగ నొప్పుకొనిరి. పిమ్మట వచ్చిన స్వాతంత్ర్యమంత్రు లిరువురు ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును రద్దహించుట ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమనించి రాజీనామానిచ్చిరి. నూతనముగ నియమింపబడినమంత్రులు కొంతకాలము నిలిచియుండుట తటస్థమై, అలంకార ప్రాయములగు నుండవలసినవారేగాని దేశక్షేమమును పెంపొందించజాలరు. ఇప్పటి హస్తాన్వయమును సంస్కరణము లుండుటకన్నను, దాని తొలగించి మంత్రులు బూటకమున కవకాశము కేసుండ కియమియు నని వార్ధవారధిలయ్యగారు విడిచిన వాక్యములు ప్రజాభిప్రాయమును తేటపరచుచున్నవి. నిమ్నజాతులతరపున నామినేటు చేయబడిన మున్స్టాన్వయిష్ట, కృష్ణ, శ్రీనివాసగార్లు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమున కింకను తరుణము రాజీనామము సర్వపరిపాలనమునకు ప్రజలు అర్హులు గార

నియు అడ్డుబెట్టిరి. మధ్యపాననిషేధముగూడ అనర్థపాతువని కృష్ణగారు వాదించుటకు సంసిద్ధపడిరి. ఇట్టి నామినేటులు సభ్యుల యభిప్రాయములు నిమ్నజాతుల నిజమును సభిప్రాయములను దెలుప వనుట నిశ్చయము. వీరికి ఎన్నికహక్కు నిచ్చుచో ఎన్నిక ద్వారావచ్చు ప్రజాప్రతినిధులు వేరొకరిని ముచ్చటించెద రని నమ్మవచ్చును. నిమ్నజాతులతరపున నామినేటు చేయబడినను సుబ్బు వెంకయ్యగారు ఇతరప్రతినిధుల దుర్వాదములను ఖండించి ఆదిమాంధ్రుల గౌరవమును నిలువజెట్టినందులకు వారి సభి నందించెదము.

నిమ్నజాతులకు నామినేషనువలన నిసుమం తయు ప్రయోజనము లేదనియు, తమ ప్రతినిధుల నెన్నికొనుటకు వారికి స్వాతంత్ర్య ముండవలయు ననియు, ప్రస్తుతసభ్యులు ప్రభుత్వనియమితు లగుటచే ప్రభుత్వమువారికి ప్రక్కతాళమువేయవలసి వచ్చుచున్నదనియు, వెంకయ్యగారు సత్యమును ధైర్యముతో చాటిరి. వెంకయ్యగారు ఆంధ్రభాషలో గావించిన ప్రసంగమును ఆంగ్లభాషలోని కను వదింపవలయు నని విశ్వనాథదాసుగారు గోరవకోర్కె ను అడ్డుకును సఫలపరుపకుండుట శోచనీయము. చెన్నరాజధానియందు పలుభాషలు ప్రబలియుండుట చేత, శాసనసభలో ఆంగ్లభాషాప్రయోగ మవసర మగుచున్నది. జనసామాన్యమునకు శాసనసభవారి రిపోర్టు లుపయోగపడకున్నవి. పరిపాలనమునందు ప్రజలు శ్రద్ధ వహించుటకు అవకాశము గలుగ కున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రమును ఎంతత్వరలో పేరుపరచిన నంత లాభకరము. ఆంధ్రభాషలో కార్యక్రమ మును నిర్వహించుటకు, అట్టి తరుణమునం దవకాశము గలుగును. క్రైస్తవులయినను భామసు గారు, స్వపరిపాలనావశ్యకతను చాటిరి. వివిధ సంఘములును స్వలాభము నిమిత్తము, స్వపరిపాలనమున కడ్డుదగులగూడదని, ముందలించిరి. ముందు కయినను పోవలయును, వెనుకకయినను పోవలయును గాని, ద్వంద్వపరిపాలనమునం దికముందు నిలిచియుండ వీలులేదని, భామసుగారు దెలిపినపుడు సత్యమునే వచించిరి.

ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానముక్రింద స్వల్ప సంఖ్యాకు లభివృద్ధి గాంచుటకు మారుగ వెనుకబడి యున్నారు. స్వాతంత్ర్యమే అన్ని సంఘములలోను సూత్త వికాసము గలిగింపగలదు. యూరపియను సభ్యులపక్షమున సింపునుగారి తీర్మానమును ఎదిరించుట వింతగాదు. ప్రజలహక్కులు విస్తరించుట యూరపియను అధికారులకు గాని అసాధికారులకు గాని ఇష్టములేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఆర్థికసభ్యులగు గౌ. మాయరుగారు తమ ప్రాతికూల్యమును శబ్దజాలము క్రింద మరుగుపరుప జూచిరిగాని, లాభములేకబోయెను. ప్రజాప్రతినిధులకు నిమ్నజాతుల పట్ల సభిమాన మున్నచో, కొన్ని కోట్లను వారి విద్యకొర కేల యడుగలేదని, మాయరుగారు రధిక్షేపించిరి. కాని మాయరుగారు రిందుకు సమ్మతించారా? సమ్మతించుచో బడ్జెటునందు వీ కేల తగినంతధనమును ప్రత్యేకింపలేదు? ప్రత్యేకించినయెడల, శాసనసభవారు తప్పక యంగీకరించెడివారు. భారత శాసనసభలో నిమ్నజాతుల విద్యకొరకు, లాలా బజపతిరాయిగారు కోటిరూపాయలను కోరియుండ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దెలిరించియుండిన సంగ

తిని మాయరుగారు రెంగురా? మాయరుగారి యుక్తులను ప్రజలు గ్రహించకబోరు. ప్రజలకు స్వపరిపాలనము గావలయు ననుచో సైమను కమిషనువారి యొద్దకు బోయి మొరబెట్టుకొను డని, మాయరుగారు సలహానిచ్చుచున్నారు. అట్టి మొరలు ప్రయోజనరహితము లని ప్రజ లెరుగుదురు. అందుచేతనే వారు స్వశక్తిని సమ్మకొని పాటుబడుచున్నారు. స్వపరిపాలనము తమ జన్మస్వాతంత్ర్యమనియు ఇతరులు దానిని చిరకాలము నిరోధింపజాల రనియు వారు నమ్ముచున్నారు.

సర్దిఫికెట్టు : సైమనుకమిషను

అధికారవర్గము సర్దిఫికెట్టుల మూలముననే పరిపాలించుచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. అంతియగాని శాసనసభలు గావించిన తీర్మానముల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు పరిపాలించుటలేదు. భారత శాసనసభవారు తగ్గించిన కార్యనిర్వాహక సభ, సైమనుకమిషను, సైనికవ్యయము, ఇండియామంత్రి ఖర్చులకు సంబంధించిన గ్రాంటులను రాజప్రతినిధిగారు సర్దిపైజేసిరి. శాసనసభవారి రెండుకై యీ ఖర్చులను తగ్గించిరో ఆకారణములను నివారించుటకు మారుగ శాసనసభవారి తీర్మానముల నీరీతిని తృణీకరించుటవలన ప్రభుత్వపు నిరంకుశహాసము మరింత పరిస్ఫుటమగుచున్నది. మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలో లాండురివిన్యా న్యాయశాఖ పోలీసుశాఖలలో గావింపబడిన కోతలను గవర్నరుగారు సర్దిపైజేసిరి. మిగిలిన గ్రాంటులను పునరుద్ధరింపనిచో పరిపాలనము తిన్నగ జరుగదని రాజప్రతినిధిగారు చెప్పవచ్చును. కాని, సైమనుకమిషను గ్రాంటును పునరుద్ధరింపనిచో పరిపాలనమున కేమి యిబ్బంది గలుగునో తెలియదు. తమకు కమిషనుతో బనిలేదని ఇంతకు పూర్వము భారతశాసనసభ తెలిపెను. పిమ్మట, అందుకు సంబంధించిన గ్రాంటును నిరాకరించెను. అట్టితరి, భారత శాసనసభవారి యిచ్చకు భిన్నముగ తాము కమిషను గ్రాంటును పునరుద్ధరింప వీలులేదని, రాజప్రతినిధిగారు దెలుపగూడదా? ప్రజాభిప్రాయమునీ మాత్రమునయినను గౌరవింపనిచో, హిందూ దేశమునకు సంస్కరణములవలన నేమి లాభము గలదు? సైమను కమిషనుకు భారత శాసనసభ తోడ్పడ నిరాకరించినందులకు, బ్రిటీషు పత్రికలు కలవర పడుచున్నవి. ఇందువలన, కమిషను వారి యిబ్బందులు పెరుగునని, నేడును పత్రిక భయపడుచున్నది. రాజప్రతినిధిగా రిట్టిభయమున కవకాశము లేకుండ జేసిరి. భారతీయశిష్యులు బ్రిటీషు గురువులకు పంగనామము బెట్టిరి, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక వగచుచున్నది. హిందూదేశము నావరించిన జాతీయభావము పాశ్చాత్య సంబంధమయిన దనియు, భారతశాసనసభ తన పరిమితిని గ్రహింపజాలక అసంభవమగు తీర్మానముల గావించెననియు, రాజకీయసంస్కర్తలచే ప్రేరేపింపబడని హిందూదేశము చాల గలదనియు, భారతీయులు తాము పట్టినకుండేటికి మూడేకాళ్లనక, రాజీజేసికొనవలయు ననియు, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక ముందలించుచున్నది. కాని యీ పత్రిక గావించిన వర్ణనమంతయు, బర్మెహెడ్డు ప్రభువు గారికిని పార్లమెంటు సభకును మాత్రమే సరిపో

వును. తెల్ల కమిషనును నియమించి, భారతీయు తెల్లర కోర్కెలను కూలద్రోసిన వారు సహస ము జూ పి ర ని, మూం ఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక తలంచుచున్నదా? ఈపత్రికల గోల జూచిన, హిందూదేశము లొంగిపోవలయు నను తలంపే గనుపించును. పంజాబులో కృత్రిమస్వాగతము లేర్పరుపబడినను, జనసామాన్యము అన్ని తావులందును నల్ల జెండాల యూరేగింపుల గావించుచు, కమిషనును వెడలిపోవడని కోరుచున్నారు. ఫిరోజ్ పూరునందు కమిషను కొనగిన విందునందర్భమున రా. బ. చౌలతు రాంగారు, అసహాయవాదుల బహిష్కారమును పాటించవలదని కమిషనువారిని వేడుకొనిరి. వీరిటుల వేడుకొన నక్కరలేదు. ఏలన, సైమను ప్రభృతులు బహిష్కారము లేనటులనే నటించి, ఎట్టి స్వల్పస్వాగత మొనగినను సంతసించు చున్నారు. బహిష్కారమును కనులుండియు చూడకున్నారు, చెవులుండియు వినకున్నారు. కడోగను, మేజరు అట్లీగార్లు, హిందూదేశమున తమకు స్వాగతమును సహకారమును దప్ప వేరొకటి గనుపింపలేదని చెప్పి చౌలతు రాంగారిని ఊరడించిరి. వీరి ప్రజ్ఞ అసాధారణముగ నున్నది. నేడందినవిదేశవార్తల ప్రకారము, సైమనుగారును, బరక్ హం ప్రభువుగారును ఇంగ్లాండుకు అసత్యపువార్తలను పంపినటుల దెలియుచున్నది. బహిష్కారోద్యమము విచ్ఛిన్నమగుచున్నదనియు, ప్రజలలో నల్ల సంఖ్యాకులు తప్ప అధికసంఖ్యాకులు తమకు స్వాగతమొనగిరనియు, సైమనుగారు తమమిత్రులకు దెలిపిరట. బరక్ హం ప్రభువుగారు పంపిన వార్తలలో మధుర జిల్లాలో కల్లరులను సెటిల్ మెంటు నివాసు లొనగిన స్వాగతము ముఖ్యముగ పేర్కొనబడెనట. సరస్థుల జాతుచే నిర్బంధించిన యిట్టి స్వాగతము గాంచి మురిసెడి కమిషనరుల నేమన వలయునో తెలియదు. బహిష్కారప్రాబల్యముగూర్చి చేరు వార్తలకు బ్రటిషు పత్రిక లంతగ ప్రాముఖ్య మొనగుట లేదట. సామాన్యముగ వైచెడి పూలహారములను, సైమను కమిషనువారు అపూర్వగౌరవముగ భావించుచున్నారని తెలియుచున్నది. బుద్ధిపూర్వముగ నిట్టి సత్యేతర వ్రాతలను వ్యాపింప జేసెడి వారితో వాదించి ప్రయోజనమేముండును? సైమనుకమిషను బహిష్కార వాతావరణమును దేశమునం దంతటను కొనసాగింపవలెనని, శ్రీమాన్, శ్రీనివాసయ్యంగారు హెచ్చరించుచున్నారు. బహిష్కారము వకల కుండుటకును, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగుటకును తగిన ప్రయత్నములను నలుపుట యత్యంతావశ్యకము. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించిగాక సర్దిఫి క్లెట్టెలుమూలమున కరిపాలనమును కొనసాగించుచున్నటుల, వెల్లడిజేయుట కవసరముగలదు.

మేటూరు ప్రాజెక్టు

మేటూరు ప్రాజెక్టును గూర్చి విచారించుట కొక సలఘమును నియమింపవలయునను ప్రతిపాదనను మదరాసు శాసనసభ నా రంగీకరించిరి. ఇట్టివిచారణ యవసర మని సభ్యుల ప్రసంగములు తెలిపెను. పరిస్థితులను త్వరలో చక్కబరుపనిచో మేటూరు ప్రాజెక్టు బొంబాయి బాక్ బే విభాసముగ పరిణమించునను భయమున కాధారము గలదు. అంచనా వైచినఖర్చు అయిదుకోట్లనుండి 7 కోట్ల 11 లక్షలకు

బెరిగెను. ఇంతప్రయత్నము జేసినను మేటూరు ప్రాజెక్టు తంజావూరుజిల్లాలో కొంతభాగమునకే యుపయోగించు నని తేలినది. తిరుచునావల్లి నేలం జిల్లాలకు నీరును సప్లయిజేయ వీలులేదని ప్రభుత్వమువారు దెలిపిరి. మొదటినుండియు దుబారాఖర్చు జరుగుచునే యున్నది. ఇరువదిలక్షలను ఖర్చుపెట్టిన పిమ్మట స్థలమును మార్చవలసి వచ్చెను. ఆ పిమ్మట, సున్నముతో డామును కట్టుటకు మారుగ సిమెంటు నుపయోగించుట కేర్పాటుచేయబడెను. ఇంజనీరింగు విషయములలో విశేషానుభవము గల ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగాను, సిమెంటువలన ఖర్చు అధికమనియు ప్రయోజనము తక్కువ యనియు మొన్నటిదినుము సహేతుకముగ నిరూపించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఈ విషయము దెలిపెద మని చెప్పిన మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు దేలుప రయిరి. దక్షిణ హిందూదేశమున కూలీ చౌగ లభించుమండ, కాలవలను త్రవ్వటకు అత్యంతవ్యయముతో గూడిన యంత్రముల కార్తరుజేయుట, ఎంత లోపమో యూహింపవచ్చును. ఇక్కార్యము విదేశములకు మాత్రము లాభకారి యగును. రాబోవు సంవత్సరము నాటికిగాని, యీ యంత్రములు రావట ప్రభుత్వము వారి ఏర్పాటులు పూర్తిగ కొనసాగుచో, మేటూరు ప్రాజెక్టువలన లాభము కలుగజాలదని ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగాను తలచుచున్నారు. క్రొత్తయంత్రమును మంత్రవ్య మొదలిగాను మొదట విచారణనంఘపు ఏర్పాటు రామోదించి ఓటింగు సమయమున తాటవ్యము సహేతుక చోద్యముగ గనుపించెను వీరికి ప్రభుత్వప్రాధికారమును లింకను పట్టువడలేదని నోచును. మేటూరు ప్రాజెక్టు ఇట్టిస్థితిలోనుండ, ఇదివరకే ఫలవంత మగు తంజావూరు మండలముకొరకు వివేచితు ఖర్చు జరుగుమండ ఆంధ్రదేశమునందలి నీరు లేని ప్రదేశముల దుర్గతి దుస్సహ మగుచున్నది. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు గాని, కృష్ణా రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టు గాని, ఇంతలో గతి కనుపించుటలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకతను జూపుటకు, ఈ సందర్భ మొక్కటియే చాలును.

గృహపరిశ్రమలు

గృహపరిశ్రమలో, ముఖ్యమగు నూలువడుకుటకు, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహ మొనగలేదని, గతసంచికలో చూచింది యుంటిమి. వీరి యితర సహాయులు నాక ప్రోత్సాహకరముగ గనుపింపు. లోహపరిశ్రమయిత్తము మృగధరను తగ్గించుటచే గాని, వృత్తిహతశాలకు తెరచుటచే గాని, ప్రయోజనము లేదని, ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. బ్లౌజ్ జిల్లాలో రంగుల పాతశాలను స్థాపించుట కవకాశము లేదని ఏరు తెలిపిరి. చేతితో వడికిన ఉన్నిదారములు, స్లూగుటిలు మగ్గమున కాగవని, ప్రభుత్వమువారు కనిపెట్టిరి. మొత్తము మీక గృహపరిశ్రమను పెంపొందించుటకు, తగు ప్రోత్సాహము గనుపింప కున్నది.

రాజకీయ నిర్బంధితులు

రాజకీయ నిర్బంధితులపట్ల కారాగృహాధికారుల ప్రవర్తనము తిన్నగ లేదని, పంజాబు శాసనసభలో నిటీవల తీర్మానింపబడెను. బెంగాలు శాసనసభ యందును గ్రాంటులు

సందర్భమున ఇట్టి తీర్మానమును సభ్యులంగీకరించిరి. డబ్బుచాలక పోవుటవలన జయిలుకమిటీ వారి సిఫార్సులను కొనసాగించుటకు వీలులేకపోయెనని ప్రభుత్వసభ్యుడు జవాబుచెప్పెను. పంజాబు శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారు తనులోపము నంగీకరించిరి. ఇట్టిదుస్థితిని సవరించుట కింకను పాలకుల కెంతకాలము పట్టునో తెలియదు.

కావలి నెల్లూరు, తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

నెల్లూరు, మార్చి 16:—నెల్లూరునుండి శ్రీయుత కొత్తూ ఆది శేషయ్యగారి కిది తండ్రివారసపిరి. మద్రాసు శాసనసభా సభ్యుడగు బెజవాడ రాజుచంద్రారెడ్డిగారోడిపోయి, వారి స్థానమున జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడుగానుండిన లేబూర్ శీతారామిరెడ్డిగా రెన్నుకొనబడిరి. మేనకూర్ శీతారామిరెడ్డిగారు, జి. బాలకృష్ణరెడ్డిగారు, ఓక్లెనాథం నుస్సురాముయ్యగారు, దొడ్ల పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు, రావుపాపెట్ల వెన్నెలగంటి కృష్ణస్వామిరావుగారు, పుచ్చలపల్లి వారిశృంగధరరెడ్డిగారు, తిరుమల కొండారెడ్డిగారు, కానుచెంచయ్యవాయుడుగారు, పి. వెంకటరామిరెడ్డిగారు, వి. నుబ్బారెడ్డిగారు, వెన్నెలగంటి అప్పారావుగారు, కావలి తాలూకా బోర్డుకు ఎన్నుకొనబడిరి. నెల్లూరు తాలూకా బోర్డుకు, ఆనం శేషారెడ్డిగారు, రావుపాపెట్ల గోవిందరెడ్డిగారు, ఏపూరు బలరామిరెడ్డిగారు, నెల్లూరెం వెంకరెడ్డిగారు, తిక్కవరపు శీతారామిరెడ్డిగారు, గునుపాటి వెంకటరమణారెడ్డిగారు, ఏదూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు పోన్నాడు శేషరెడ్డిగారు, బాలు వెంగన్నగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యార్థి కాలేజీనుండి తరుమబడుట
కల్లూ, మార్చి 17:—కొనియర్ బి. ఏ. విద్యార్థి యను విద్యార్థుడు తాను స్కూటింగు చట్టకాల్జీనుండి వెళ్ళకొటిసమీపము విద్యార్థిలోకములో కల్లూలము పుట్టెను. ఈ లోజవాడ విద్యార్థులు కళాశాలకు పోలేదు. కళాశాలాధ్యక్షుడు డబువెట్, విద్యార్థులు చెప్పినది తప్పునియు, కళాశాలా విధుల నతిక్రమించుట వలన నతని వెళ్ళకొట్టవలసి వచ్చెననియు, చెప్పెను. సోమవారమునాడ కళాశాల యాజమానియందునును, మంగళవారము ఉదయము తెగవలసిననియు నోటిసుపంపిసాగు. మంగళవారము కళాశాలకు వచ్చువారందరను కుక్రవారము రానందుకు శ్రమింపబడుదురు. (ప్రీ. ప్రె.)

దినచర్య ఫలముకైవలి

శ్రీ విభవసంవత్సర మాసఫల రత్నమాల

కాకినాడలో దేవాలయంపీడిలో నివసించుచున్నవారు ను పేదూరు గ్రామనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ నేమాని వేంకటేశ్వరసిద్ధాంతిగారి చతుర్థపుత్రుడగు ఓరియంటలు త్రోతిమల యాధిపతులగు బ్రహ్మశ్రీ ప్రాసెనరు నేమాని వేంకటరామ దైవజ్ఞ శిష్యుగారితే వ్రాయబడిన యీ పంచాంగము పండుకొంటిమి. దీని వలన ప్రతిదినమును దినచర్య మాసఫలములు సరకులధరలు వర్షము కురియునట్టి లేడిలు తిథివారము నక్షత్రము వర్షము మున్నగువానిని తెలుసుకొనవచ్చును. బాధకమున్నను లేకున్నను దీనిలోని ఫలములు తప్పక రుద్రునిచ్చును) ఇది కావలసినవారు కవచలో నాలుగవాలకపాల దివ్యలను పంపవలెను అని శిష్యుగారు ప్రకటించిరి. దీనివలన వెయ్యి వత్సరములవరకును దినచర్యలను తెలుసుకొనవచ్చును. ఇది ఘడియలను కాకుండా గంటలను తెలుపునట్లు వ్రాయబడెను. ఈ పంచాంగమును కొనువారి రెండు ప్రశ్నలను ఉచితముగా ప్రత్యుత్తరములు వ్రాసింపవలెను. కావున నాలుగవాలకపాలలను పంపువారు రెండు ప్రశ్నలనుగూడ వ్రాసిపంపవచ్చును. ఉత్తరములకు జవాబుగోరువారు ప్రత్యేకముగా ప్రసాదిల్లలను పంపవలెను. పలయవా రిటుల వ్రాయవలెను.
ప్రాసెనరు నేమాని వేంకటరామదైవజ్ఞ శిష్యుగారు, కాకినాడ దేవాలయము పీఠి.

“విద్యానంద” తెలుగు మాసపత్రిక:—
సాధు వె.కలేశ్వర శాస్త్రిగారి సంపాదకత్వమున విద్యానంద ముద్రణాలయము (18 మద్రాసుజిల్లానుకల వీధి, పురకవాం) వద్ద ప్రకటింపబడును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ గాఢ బాంబాయికి వచ్చినారు. (ఆ. 13)

సైమను సంఘమునకు స్వాగత

పరంపరలు

ఫెరోజ్పూర్, మార్చి 17:—సైమనుకమిషనుసభ్యుల వ్యవహారములను పర్యటనము చేయుచున్నాడు.

శేరిలింగంపల్లి ఫెరోజ్పూర్ గవర్నమెంటు స్కూలును తాలూకా కేసులను పరిశీలించిరి. ఫెరోజ్పూర్ మ్యునిసిపల్ లు సభకు హాజరైరి. మ్యునిసిపల్ వ్యవహారములను చాలా బాగుగా ఉన్నదనియు లండను కాంట్రీకౌన్సిలు వ్యవహారములను చూచుచున్నదనియు సైమనుసంఘసభ్యులకు బహుహాస ప్రభువుగారు చెప్పిరి. బహుహాస ప్రభువుగారు లండను కాంట్రీ సభ్యులగు వడిసంబంధములు పరిశీలించిరి.

సైమనుసంఘ గౌరవార్థము తుపాకులు ప్రేల్చబడెను. బ్యాంకు ఖాతము లిటిమిట్ చేసి నుగియించు వారయ్యెను.

పిమ్మట కమిషను సభ్యులు జిల్లాలోని పథకు హాజరైరి. న్యాయసభలను పరిశీలించుచు సైమను సభ్యులు ఆర్డర్లు గారు వెళ్లిరి.

తరువాత, జెయింట్ దాకలాదరును సైమనుసంఘముతో ముచ్చటించిరి. ఫెరోజ్పూర్ లో రాత్రి 7 గంటల కొక తోట విందు చేయబడెను. నుమారు వెయ్యిమంది అతిథులు విందునకు వచ్చిరి.

లయాల్పూర్, మార్చి 17:—లయాల్పూర్ మ్యునిసిపాలిటీని సైమను సభ్యులు పరిశీలించిరి. ప్రెసిడెంటు శంకరదాసుగారు స్వాగతప్రముఖులు చెప్పిరి.

లయాల్పూర్ 80 పరిశీలకులు క్రింద ఉపాధిక్షేత్రముగా నుండెను. ఇప్పుడు సిటిఫికేషన్లు గాలా సావంతమైన దనియు ప్రకరించిరి.

జూకటి న్యూనిసిపల్ ప్రెసిడెంటుగా పరిశీలించుచున్న దుబాళిగారు సైమనుసంఘమురాక కుప్పవదమని ముత్యించిరి. సర్దారు ఇక్బాల్సింగుగారు బ్రిటిష్ సభ్యుల కల్ల ప్రభుత్వము వల్ల లయాల్పూర్ ప్రజల భూమి పట్ల నష్టం జరిగిందని చెప్పిరి.

సర్ సైమనుగారు ఉపన్యసింపించు నిట్లు చెప్పిరి. ఈ విచారణ సంఘసభ్యులలో బ్రిటిష్ వేళ్లములోని వివిధ వాదనలు వక్షావతినిధులు గలరనియు విరండియమనాడ పిందూదేశముల కష్టపరిస్థితులను బాగుగాగు రించి గ్రహించి సహాయముచేయ వలయునని ఏకసంకల్పదిక్షతో వచ్చిననియు చెప్పిరి.

లయాల్పూర్ 80 పరిశీలకులు క్రింద వీక్షవడిన పంథోర్విగానుండెను. ఇప్పుడది పర్యవంతమై యుండుటకు కారణమేమనగా బ్రిటిష్ పథ్యులతో భారతీయులు పరాకాష్ఠాపావముతో ఆనువర్తించుచుండు కాబట్టి యికముందునుగూడ ఈ వేళ్లమునకు భవిష్యత్సభ్యులయ్యుండు కలగుచున్నది. ఇందులకన్యోన్య సహకారపావశ్యకము.

లయాల్పూర్ లో ఆపరేటివు బ్యాంకు వాటదపక్కమున్నగునవి సైమనుసభ్యులు పరిశీలించిరి.

సాయంకాలము వ్యవసాయ కళాశాల అవరణలో నొక అల్పవార తోటవిందునకు సైమను సభ్యులు హాజరైరి. వెయ్యిమంది విందునకు వచ్చిరి. బహుస్కృతప్రదర్శనము బాగుపంచాదిప్రముఖులు జరిగెను.

సైమనుసభ్యులే విందులనొసగుచున్నారు

సైమనుసభ్యులు తాము ఎక్కివచ్చిన స్థానములైన బండిలో లయాల్పూర్ స్టేషనులో విందునొసగిరి. ఆ విందునకు కమిషనరును ఆస్పరాలీగారిని విచిత్రగారిని వారి భార్యను కర్నలు కెల్లూగారిని, ఫిట్టునెరాలుగారిని వారి భార్యగారిని అతిథులుగా పిలిచిరి. విందు ముగిసిన వెనుక సైమను సభ్యులు గుజరన్వాలాకు పయనమై వెళ్లిరి.

గుజరన్వాలాలో సన్మానము

గుజరన్వాలా, మార్చి 18:—గుజరన్వాలా మ్యునిసిపల్ ప్రెసిడెంటుగారు పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరుగారును సైమను సభ్యులకు రైలుస్టేషనువద్ద స్వాగత మొసంగిరి. మ్యునిసిపల్ ప్రెసిడెంటుగారు సైమను సభ్యులకు పూలహారములు మొడలోవేసిరి. స్టేషనువద్దకు వచ్చిన 500 మంది ప్రజలు సైమనుగారికి పరిమితులనుగా చెప్పిరి.

డిప్యూటీ కమిషనరుగారి బంగాళాకు వెళ్లిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు కల్లకెండాలను చేతబట్టి సయిదుసా దురలిపాము అని కేకలువైచి లేపిడి కొట్టిరి. కాని, తనకు చెందన వైపున కొందరు ప్రజలు అత పచ్చకెండాలను చేతబట్టి "స్వాగతం స్వాగతం" అని అరిచిరి.

శేరిలింగంపల్లి లోని హిందూప్రముఖులతోడను సిక్కు ప్రముఖులతోడను సమను సభ్యులు సంప్రతించెదరు.

సాయంకాలము జిల్లాలోనివారి యొక్క తోటలలో బరుగు తోటవిందు గుజరన్వాలాపాక ప్రముఖులే జరపబడును.

శేరిరాత్రి సయిదును సభ్యులు దిక్కుమారును కానన సభ్యులుగారి యింట విందుగించెదరు.

రేపు సెంట్రలలో ఆపరేటివు బ్యాంకు విమను హై స్కూలు గవర్నమెంటు హైస్కూలు జిల్లాలోని పరిశీలించెదరు. రేపు సాయంకాలము హిందూసా ప్రతినిధులతోడను జూ ఆపరేటివు సాయంత్రం సభ్యులతోడను మాట్లాడెదరు. రాత్రి బ్రజలలుగారి యింట భోజనము చేసెదరు. గుజనవా లాలోండి మంగళవారం రాత్రి సయిదును సభ్యులు బహుమిదే లాహోరు వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఫెరోజ్పూర్, మార్చి 18:—ఫెరోజ్పూర్ లో సోల్దార్ల సమితివారి రాక బాగుబారవర్తముగా వీర్వడి సైమనుసంఘము వారివద్దకు వెళ్లిరి. ఫెరోజ్పూర్ ప్రముఖులు సైమనుసభ్యులకు విందునొసంగిరి.

సైమనుసభ్యులకు జీతములు లేవు

సైమనుసభ్యులకు ఫెరోజ్పూర్ పౌర ప్రముఖు లిచ్చిన విందు పరిశీలించు ఉపన్యసింపించు రాయబహదూరు శివరా యుగిగారు యిట్లు చెప్పిరి.

సైమనుసభ్యులు పెద్ద పెద్దజీతాలు పుచ్చుకొనుచున్నారని సత్రికలలో ప్రకటించిరి. ఇది పరావర్తనము. సైమనుసభ్యులకు జీతములే లేవు. సైమనుసభ్యులలో నొకరను ఆర్డర్లుగారు సమను సమన్వయించు ఉపన్యసింపించు నిట్లు చెప్పిరి. మాకు ఎక్కడకు వెళ్లినను ప్రజలకు మాయెడ గలపహకారభావమే కన్పించుచున్నది. మాకొకగవడునున్న స్వాగతసన్మానములే కన్పించుచున్నవి.

సైమనుసభ్యులు శేడు ఉదయం 9 గంటలకు మోటారు మీద నురుదాసపూరునకు వెళ్లిరి.

సైమనుసభ్యులలో నొకరను స్థానికగారికి జేహములో కొంచెము నుస్తీగానన్నది. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీయుత జవ్వాజి నుబ్బరాయ గుప్త సిద్ధాంతిగారి పంచాంగము

శ్రీవాసవి గ్రంథాలయ స్థాపకుడు భేస్తవారపేట నెల్లూరుజిల్లా

ఈ పంచాంగము నందుకొంటిమి. శ్రీయుత గుప్తగారు ఆర్యవైశ్య కులవంశములు. పంచాంగమునందు పంచాయా కటము కలదు. ఈ పంచాంగమున తిథివక్షాత త్యాజ్య (వర్జము) మలకు ఘటికలును విఘటికలును మాత్రమే గాక గంటలు నిమిషములుగూడ బ్రాహ్మణా వేదముడె. ఇందుకు ఖగోళాదుల పటములు గలవు. ఇందు సకలవిషయములను వివరింపబడినవి.

విద్వాన్ తొగరైటి భాస్కరశాస్త్రి గారి పంచాంగము

కావ్యభూషణ ఆంధ్ర వాచస్పతి సిద్ధాంతి మున్నగు బిరుదములు వీరికికలవు

వీరు బళ్లారిజిల్లాలో అదవానిలో మ్యునిసిపల్ హై స్కూలును ప్రధానాంధ్రపండితులుగా నున్నారు. వీరు గుడించిన విభవనామ సంవత్సర పంచాంగము నందుకొంటిమి. దీనినిగణించుటలో శివసవాము వెంకట్రాసు సిద్ధాంతిగారు గూడ వీరికి సహాయులుగా నుండిరి. శ్రీ నూర్యసిద్ధాంత నిష్ఠుర చాంద్రమాన సిద్ధాంతానుసారవిది గుణింపబడెను. సంవత్సరవిభిన్నఫలము, జగజ్జాతకఫలము గ్రహమాట సంక్రమము, పృథ్వీచంద్రికాయోగము, ధర్మశాస్త్ర విచారము, వివాహనిషిద్ధులకు సంహా నివృత్తి, అర్హప్రకాశోక్త ఆర్హ నివృత్తి సంక్రమము గోరఖా పృథ్వియోగయోగ చక్రము తారామాలపరీక్ష, కష్టావలీయంతిం, రాహుయోగపరీక్ష శ్రీబ్రహ్మవిష్ణునాంధ్రరత్న శ్రీ సీతారాధున పరీక్ష మున్నగు విశేషాశ్రయలుగూడ నందుకలవు.

ప్రథమ ఆంధ్రదేశ గ్రామపంచాయితీల ముఖసభ:—రాజమండ్రిలో శ్రీ కృష్ణ సినిమాహాలు వద్ద 7-4-28 తేదీ శనివారం ఉదయం 7-80 గంటలకు జరుగును. గౌ. వి. రామదాసుపంతులుగా రధ్యక్షత వహించును. శ్రీయుత న్యాయుడు నుబ్బరాయ పంతులుగారు సభకు తెరచెదరు. ఆహ్వాన సభ్యత్వమును పంచాయితీ ఒక్కంటికి రూ. 5 న్ను, ప్రతినిధి రు. 1 న్ను, నిర్ణయించబడినది.

చాతావరణస్థితి

1928 నం. మార్చి 19-వ తేదీ సోమవారము

చాతావరణస్థితి	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోదావరి పూర్వ	91	71	...	0.1	— 1.1
కృష్ణా పూర్వ	91	74	...	0.9	— 0.6
కృష్ణా పశ్చిమ	95	78	...	...	— 0.7
పానీతివల్లభామ	92	70	...	0.1	— 0.7
కర్నూలు	97	68	...	2.6	+ 2.1
బళ్లారి	97	70	...	1.1	+ 0.7
అనంతపురం	...	...	...	0.8	0
కడప	97	73	...	1.0	+ 0.3
నెల్లూరు	91	72	...	4.8	+ 2.9
మద్రాసు	90	63	...	2.8	+ 0.5
కడపూరు	87	69	...	8.5	+ 0.9
శేలం	98	70	...	1.8	+ 1.0
కోయంబూరు	98	78	...	0.6	— 0.5
తిరువనంతపురి	94	71	...	4.1	+ 2.7
కర్ణాటకము	86	72	...	9.8	— 6.8
మలబార్	95	75	...	1.5	+ 0.2
కేరళ	86	74	...	7.5	+ 4.2
తమిళనాడు	...	...	...	6.0	+ 3.1
కేరళ	88	77	...	1.8	— 0.2
కొచ్చిన్	86	78	...	6.8	+ 4.2
కాంచీపురము	92	77	...	1.8	+ 1.0
పొంగూరు	89	79	...	1.0	+ 0.9
బెంగళూరు	98	64	...	0.8	+ 0.1
మైసూరు	85	62	...	8.1	+ 2.5
కొడైకానల్	70	50	...	8.5	+ 8.5

సర్కారులు:—మచిలీపట్నము లో ఆకాశము నిర్భయముగ నున్నది. తక్కినచోట్ల మబ్బు ఒక మోస్తరుగనున్నది. మచిలీ పట్నములో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి 8 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:—పగటివేడిమి 4 మొదలు 5 డిగ్రీలు రాత్రి వేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో 2 నెల్లూరులో 4 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. కడపూరు, మద్రాసులో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

వి. వ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయ చాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

పాట్నా, మార్చి 17:—ఒక బ్రాహ్మణ శ్రీ భక్తతో సహాగమనము చేసిన బారానతి కేసులో, పాట్నా జిల్లా సెషన్స్ జడ్జి తీర్పుచెప్పెను.

బారానతి సర్టిఫైను చెప్పినమీదట, సహాగమనమును ప్రోత్సహము చేసినవారని చెప్పబడిన ఆరుగురు మద్రాసు లు విడుదల చేయబడిరి. ఇతర మద్రాసులు విడుదలమై హై కోర్టుకు వ్రాయబడెను.

సాల్వర్సు ప్రశ్నలో ఆగ్రాలో ఒకపాకశాల అంటు వారి వివాదము 4 రు. మూలము చేయబడింది.

రాయలు ఒక యువనాకతో సాకాధికారులు తిరగ జరిగెను. దానిని విచారించుట కొకసంఘము నేర్పబడినది.

వగుళ్లకు తైలము

తైల డబ్బీ 1-3 రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0 అరికాడ్లు, ఆలచేతులు, చర్మము కారకములను, శీతగా లిజలన పగిలి వీరుకారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లు మాని జల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. అమ్మతాంబూలం దివో, ముతరానా తేక బొంబాయి

విదేశవార్తలు

ధీర్ఘికి రాయలు కమిషనరులు

తిరిగి వచ్చుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 18:—వచ్చేవారము ధీర్ఘికి రాయలు కమిషనరులు తిరిగివచ్చెదరు. దానికి ప్రాముఖ్యము లెంతో ఇచ్చుచున్నారు. ఇండియను కమిటీనియమమున, కార్యక్రమమున కూర్చున్న వైముగారింగను రాయబారములను పట్టుటకు నిశ్చయించిరి తెలియుచున్నది. కాని ఇట్లు ఆకింతులకు ఆనకాము లేదని లండనులో రాజకీయవర్గములో అనుకొనుచున్నారు.

“రాయలు కమిషను బహిష్కరణము అంతరించినది”

అని వైముకుమిషను, లండన్ లోనున్న వారు ఇంగ్లండులో తమస్నేహితులకు తంతులనంపిరి. కామెక్కడ కేగినను స్వల్పసంఖ్యాకులతోతప్ప తక్కినవారందరూ అనుకూలముగా నేయున్నారని తెలియజేసిన ఇట్టియభిప్రాయముతోనున్నపుడు పర్ బాక్ వైముకుగారు రాయబారములను స్వల్పదముచేసారు.

మధురజిల్లాలో నేలకొలికలక్షకుబానిసారిచ్చిన స్వాగతము ముఖ్యమైనది బర్మ వంగారు తెలుపుచున్నారు. వీనినిబట్టి లండనుకు వచ్చిచరచలను సంపుచున్నాలో గ్రహించుచున్నాను.

బహిష్కరణము ప్రభులకు జరుగుచున్నదని పంపిన ప్రకటనలు బ్రిటిషువారి లకు కుదించుటలేదు. అది ప్రకటించుటయులేదు. గాన ఇండియాలోతప్పన ప్రత్యేకముగ ప్రచారమును పట్టుటకు ఎవరినైన ఏర్పాటుజేసినగాని భారతదేశపు పంగతిని ఎవరును అలంకరించువాడనరాదు. కమిషనరులకు పుష్పమాలలవేయఁ స్వల్పవిషయములనండి బ్రిటిషుప్రతికూల సంప్రదముగ ప్రకటించుచున్నది. పుష్పమాలలను వేయుట వీరిని ప్రత్యేకముగ గౌరవించి సన్మానముజేయుటయని వీరు భావించుచున్నారు. అంతయిగాని అది సాధారణముగ ఒక జరుగుచున్నది యని వారికి తెలియదు గాబోలు.

కార్మికపక్షమువారు

రాయలకమిషనుకు చేయూతనొసగి తిప్పుజేసినందున్న ఏమియులేదు. లేక ఇంగ్లం పందర్బాములనుగని తెట్టిజూచుచున్నాడు. ఇంతకంటే వీరచేయునది ఇంకాకాటిలేదు. భారతదేశ విక్రమల కార్మికపక్షమువారు, అన్యాయము జరిగినది సరే ఎన్నికలు జరుగువరకు వీరికేట్లు. మాకధికారమువచ్చువరకు లేచియుండుదు. మాకు అధికారమురాగానే మొదలు మేము చేయుచున్న బ్రిటిషుప్రాప్త జ్యమందున్న అన్ని భాగముల దేశములను పక్షపాతిలనుమును తమకుజేయుటకుకూర్చు ఏచారించుటకు రాయలుకమిషనును నియమించెదమనియు, ఆ మా ఆధిని వేతముల విషయమైగూడ నియమించెదమనియు తెలుపుచున్నారు. వీరించొచ్చిన భారతదేశముకూర్చు వీరకమిషను తెలియదని పుష్పమాలలను కార్మికపక్షమువారికి భారతదేశపరిధికులేదనియు తెలియని లేచుచున్నది. మాండేలు, అధినివేతములుతో భారత గూడజేర్చి వారిపరిధినియల విచారించువలసి మన్నుచో బెర్మన్ హెడ్ ప్రభుని బ్రెస్టిష్ సిద్ధాంతమునే ప్రకటించుచున్నారని తోచుచున్నాడు. ప్రపంచములో అడుగుగ బడినూజుటాతులతో, భారతదేశమును గూడ జేర్చుచున్నాడు. వారి ప్రకటనల ఫలమిది. అనగా భారతీయుల యభిప్రాయమును కార్మికపక్షమువారు గూడకనుగొని తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించరన్నమాట అందుచే వైముగారు మగల రాయబారములను ప్రారంభించెదరను ఆకి నుచెట్టుకొనక తమ పంకల్యమును ప్రవహించుకొనవలెను. పర్ బాక్ వైముకుగారు అప్పలుల కలెక్టరువంటి లేనదే తమపనిని నిర్వహించునని ధీమాగ సమృద్ధులు.

బ్రిటిషు వైముకు బానిసలను బర్మింగుహంలో జూచి ఎంతయు అమానుల రాజదంపతులు చుడముందిరి.

సావారి జీవితమును నీరులో జూపుచున్నది ఏగా నే గౌరవమునకు ధింకనున తెలుప వివాదా ఆక్షేపణ నమరదమని ఎడ్గారహన్ గారు తెలుపుచున్నారు.

ఆఫ్ రాజదంపతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 19:—ఆఫ్ రాజదంపతులు నిన్న హా డ్యేట్లు కు మోటారు లో వెడలిరి. క్యాబిన్ ఫర్ ప్రభుదంపతులలో భుజించిరి. వీరిప తోలులను హా డ్యేట్లులోనున్న ప్రాతకోటను సందర్శించిరి. అమానులగారు సతీసమేతుడై క్రొయిడనుండి లండనుకు విమానము మీద బోయిరి.

లండన్, మార్చి 17:—అమానులగారాజుగారు దేశములను జూచు పరదానిమిత్రము మాత్రమే రాలేదని ప్రీ ప్రెస్స్ పత్రికానితెలిపి చెప్పుచున్నాడు. నేటిల్లో గ్రేటుబ్రిటను కట్ల ఆఫ్ నిస్సానుకు వైలిగలరని ఆయన జెప్పవచ్చునా యని పర్ ఫెర్మిలిపుసగారన అమానులగారాజుగారు జేప్పిన ప్రత్యుత్తరము రాజకీయవర్గములో ఆశ్చర్యము కలుగజేసినది. ఒకమూల స్నేహముతోనున్న దేశమును బోవుచు అట్టి ప్రత్యుత్తరమును ఏ విదేశరాజు నీయడని అందరూ అనుకొనుచున్నాడు. కాని అతడంత నిష్కాపట్యముగ తెలిపినందులకు అందరూ ఆశ్చర్యపడుటకు బదులు కొనియాడుచున్నాడు. “లండనులో మీవిదేశాంగ కార్యాలయమువారితో మాట్లాడినపుడు ఏమిజరుగినో జూచుటకు కలదెట్టియుండవలె” ననిరి. దాని యర్థము యథార్థముగ గన్పించుచున్నది. ఈపర్యటనములో అమానులగారాజుగారు ఆఫ్ నిస్సాను ఎట్టి సంబంధముల నీర్పాటు జేయవలసినదో ఆలోచించెదరట. ప్రపంచములో ఎక్కడ జూచినను ఆయుధములే, నైరతిబలమే తంపెనూడుచున్నవి. ఆయుధవిదగ్ధము మాత్రము శామకమాత్రము గాన ప్రాచ్య దేశమున ముఖ్యమగుసానమును ఎప్పుడొనుటలో ఆఫ్ నిస్సాను పరిగానే ప్రవర్తించెనట ఇప్పుడు గ్రేటుబ్రిటనులో తేక రిషి యానో ఆఫ్ నిస్సాను మి.తులగ ఎందుకొనవలసియున్నది. ఇండియా ఇంగ్లాండుకు ప్రాణప్రదము. అందుచే గ్రేటుబ్రిటనుకు ఆఫ్ నిస్సాను స్నేహముగా నుండవలెననుచున్నాడు. అమానులగారాజుగారికి ప్రభాస్వామ్యసాం.పదాయము తెన్నియొగలవు

ఆతనికి కమ్యూజం ఇష్టములేదు. ఇండియా సరిహద్దువిషయమై బ్రిటిషువారు ఫార్వర్డుపోలనీని అవలంబించరని అభయమున్నచో అమానులగారు గ్రేటుబ్రిటను స్నేహమునే యపేక్షించునట. ఫార్వర్డు పాలనీ అనగా ముందుకు విజృంభించి ఇండియాసరిహద్దును ఆక్రమించుట.

ఇటీవల యుద్ధముగట్టి, వైమానిక మంత్రి ఇండియాసరిహద్దులకువచ్చిపోవుట ఆఫ్ నిస్సానుకు అనుమానముగా నున్నదట.

ఈ విషయమై అమానులగారికి భయపడనక్కరలేదని అభయమిచ్చిరట. నార్త వెస్టరను ప్రాంటియరు అనగా వాయవ్యసరిహద్దులో ఇక నెంత మూత్రము సేనలను కేంద్రీకరణముజేయరాదు. ఇదివరకు కేంద్రీకరణమైన సేనలను మోచ్చింపరాదు. ఆఫ్ రా ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఏమియు ఆత్మ వింతుల కవకాశమునియకుండ జేయవలెనని ఆఫ్ రా ప్రభుత్వమువారుచున్నారు. ఇట్లు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారుజేయుచో సరిహద్దులలో అల్లరులులే కుండ ఇండియాప్రభుత్వమునకు ఆతెగలను అడవి బెట్టుటకు వ్యయముగాకుండ సహాయము చేసెదమని ఆఫ్ రా ప్రభుత్వమువారు చెబుచున్నారట. ఈ ప్రకారము జగపువిషయమై ఆఫ్ నుమంత్రి లండనులో అమానులగారాజుగారితో మూట్లాడిరట. ఈ సందర్భముగంటేసినయే ఆనాడు సర్ పెర్మి ఫలిపుగారికి అమానులగారు వైసజేప్పిన ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు అవకాశమేర్పడినది. అప్పటినుండి పరిసేతులు యభివృద్ధిగాంచుచున్నవట.

ఆంగ్లోఆఫ్ ను కార్మికపక్షముగట్టి పునాదు లేర్పడినది లక్ష్య సింపుచున్నారు. కాని వివరముల లభ్యముగావు. పత్రికలలో ప్రకటించినపుడు ప్రాచ్యదేశాతిపతిలలో తేరుపంకల్యము అమానులగారికి లేవట. ప్రపంచముంతయు కాంతితో నుండి నడెన్న, నీని ఈ జాతింబితి సాధించలేదన్న ప్రాచ్యదేశాతిపతిలలో అసలే తేరులేదనుచున్నాడు. ప్రాచ్యదేశాతిపతిలలో రంపసన స్వయం దుచ్చిరై జ్వరముచున్నాడు; ఆఫ్ రా ప్రభుత్వమువారు తెలిసియా తక్కిరాజ్యములలో స్నేహముగ

నున్నారు. ముందు ప్రాచ్యదేశాతిపతి ఏర్పడదు. అట్లు ఏర్పడిన రిషియాను జేన్పుకొనవలసివచ్చును. ప్రస్తుతిపరిసేతులం జేసి రిషియా అందరిపై అధికారమును నహించును. కాని ఇది ఇతర ప్రాచ్యదేశములకు గట్టు. కర్వలో ఆఫ్ నిస్సానుగూడ బాలి సమితిలో జేర్చుకొనెదరని దూరదృష్టిగల రాజకీయవేత్త లుచున్నారు. ఈ ప్రతి ఇటలీ ప్రాంతులలో ఆరికబడింబడికపుత్రికములను అజినల్లారాజుగారు ఆలోచించిరి. వీరందరూ ఒక రికోనోకరు పరస్పరసౌకర్యములతో మంచినర్తక క్యాపారమును జేసికొనటకే ఒకంబడికను జేసికొనెదరు. ఆప్రకారము గ్రేటుబ్రిటనుతో గూడ జేసికొనవచ్చునట. మొత్తముమీద అమానులగారి పంచారములన ఆంగ్లో ఆఫ్ నుసంబంధములు తృప్తికరముగ ఏర్పడినవి.

వాషింగ్టన్ 8 గంటల ఒడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 19:—వాషింగ్టను ఒడంబడికలో జేప్పబడిన కోజు 1-కి 8 గంటలపని చేయవలెనను తీర్మానమును అమలుజరుపరాదని జాతిసమితి అంతర్జాతీయ సంఘము వారు అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయమును కోరుచున్నారు. సమగ్ర జేయరాదనుచున్నది.

శ్వేత బానిస వ్యాపారము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 19:—శ్వేతబానిస వ్యాపార సభకు సప్రముసమావేశము పూర్తిఅయినది. బానులోజరుగు జాతిసమితి పథకు తెలుపవలసిన నిజేషము అలంబించిరి. పెక్కు ప్రభుత్వమును అంతర్జాతీయ శ్వేత బానిసవ్యాపారపు బొడంబడిక లంగీకరించలేదట. రాజోవుసభాకార్యక్రమములో ఇష్టముతోగాని నిర్బంధముగగాని వ్యభిచారింబలను స్వదేశములకు బంపుటకొక కార్యక్రమమును ప్రవేశజేట్టవలె ననుచున్నారు. దూరప్రాచ్యదేశమున విచారణకు నిపుణులను నియమించవలెనని తెలుపుచున్నారు.

శీ|| శే|| సింహా ప్రభువు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 18:—ఇంగ్లండులో ప్యారింగ్ నువీధిలో మెమోరియలుహోలనందు సింహా ప్రభుని మరణమునకు వగచుచు సానభూతినితెలిపి తీర్మానమునుగానించిరి. డాక్టరు పరంజిపాయిబ్యాసిలు మరేగారు లాయిడ్ బార్ని గారితరపున సింహా ప్రభుని స్తుతించిరి. తన మంత్రికూటములో సింహా ప్రభువు తనకు, ఇండియాకు, సామ్రాజ్యమునకు గౌరవముగ తన ధర్మమును నిర్వహించిరిని తెలుపుటకు గిర్యపదుచున్నారని తెలియజేసిరి. డ్రెవి కవునిలలో తనలో బాలు సింహా ప్రభువు శ్వాయమాత్రిగ నుండిరియు తామిద్దరము హిందూదేశ కాస్త్రమును బ్రిటిషు కాస్త్రభావముతో ఆలోచింపక ఇండియను భావముతోనే ఆలోచించితిమనియు సింహా ప్రభువు తమ కట్టి ఉద్బోధనమును గానించిరిని తెలుపుచు సామ్రాజ్యపు కొనియాడుచు విచారమును తెలిపిరి. ఎఫ్ సి. నేనుగారుగూడ మాట్లాడిరి

మరాఠోసభ

వాషింగ్టన్, మార్చి 17:—మరాఠోసభలో జేయు తీర్మానముల విషయమై యునై టెడ్ స్టేట్సువారు తమ ఇష్టముచెప్పినటుల తమఅధికారవిషయమై జేయుటకు అధికారమున్నదనియు అందరికిని అవకాశముండవలెనని ఇదివరలో ప్రకటించిన సిద్ధాంతములకు అమలుజరుగుచున్నదనియు యునై టెడ్ స్టేట్సు ప్రాంసు, ఇటలీ స్పెయినుకు జెప్పిరి.

మాకాదర్ విగ్ధయమనూర్చి తీర్మానించుటకు ఇంకొక అంతర్జాతీయసభను సమావేశపరచవలెనని ప్రెసిడెంటు కూర్చి జిగిని గ్రతలం తెలిపుపథకాంగోరి.

అమానులగారాజుగారు బర్మింగుహంలో ఫిరంగులను పరీక్షించెనట ఆఫ్ నురాజే ఎ.కే. తోయనుండ నిగింపియలో ఆ దర్శప్రాయముగ గట్టు ప్రవర్తనమును జూచెను.

ఆఫ్ రాజుగారు బర్మిని నివర్తిత అధ్యక్షులను హిండింబద్ధ, చాన్సులరు వాన్సు నాగన్నగార్లకు “ఆఫ్ రా ద్యూక్సు” అను బిరుదమునిచ్చి గౌరవించిరి. కాని వ్యక్తులు అట్టిగౌరవములను బొందుట అచారములేదనుచు అమానులగారి పంపర్వగౌరవాభ్యు అంగీకరించెదమని వారు తెలిపిరి.

బొంబాయి ఆంధ్రజన సంఘము

ఆంధ్రోద్యమము

ఈనెల (మార్చి 1928) పదియవ తేదీ సాయంత్రము 6-30 గంటలకు బొంబాయి ఆంధ్రజనసంఘము తరఫున కామాటిపురం బహదూర్‌గడ్డ, తెలంగాణపట్టణ జరిగినసభలో శ్రీయుత దివాన్ బహదూర్ తిక్కాబి బాలాజీరావు నాయకుగారు (సాలూరు దివాను) ఆంధ్రోద్యమమునుగూర్చి యుచ్చరించిరి. సభకు చాల మంది బ్రాహ్మణేతరులును తదితరులును ఆరుదెంచిరి. శ్రీమంత్ ఎన్. సి. నరసింహాచార్య బి. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి. గారు సభ కధ్యక్షతవహించిరి. ప్రవచనమున ఆంధ్రోద్యమము దివాను బహదూరుగారి నాహ్వానమున, తాము బ్రాహ్మణులయ్యు బ్రాహ్మణేతర నాయకులయ్యు చాలాకాలమునుచేసి భేదప్రభాతిగన్న శ్రీ బాలాజీరావు నాయకుగారిని శిష్యునిగా ఆంధ్ర సంఘము తరఫున ఆహ్వానించుట తమకు బహు సంతోషవహించుచుగా నున్నదనిరి. బ్రాహ్మణేతరోద్యమమైన ను కొంత దేశోపకారిగానే పరిణమించెనుగాని ఆంధ్రవల్ల ఆంధ్రా శేవలము నష్టమే చాలెదనియు, ద్వైతపూరితము కానంత వరకు బ్రాహ్మణేతర జాతులను, తదితర ఉపజాతులను కొంతవరకు సంఘసంస్కరణప్రభోధము పల్కి, స్వకారవోద్యమము దారితీసెననియు చెప్పి, ఆంధ్రోద్యమమున మతభేదములుగాని, కులభేదములుగాని పాటింపరాదని చాటుటకే దివాన్ బహదూరు బాలాజీరావు నాయకుగారు నాటిదినము ఉపన్యసింప నెంచిరియు చెప్పి, నాయకుగారిని ఉపన్యసింప నలసిందిగా కోరుచు విరమించిరి.

దివాన్ బహదూర్ తిక్కాబి బాలాజీరావు నాయకుగారింత కరతాళోద్యమము చెలరేగి ఊతీయన ఉపన్యసించిరి:

“నేను ఆంధ్రోద్యమము శ్రీయుత నరసింహాచార్యగారివలె వాక్యతురత్యయతో ఉపన్యసింప సమర్థుడను గాకపోయినను గొప్పకళాకాలములో విద్యనొంది చిరుముగడించిన విద్యార్థికు డను కాకపోయినను, ప్రజలలో అనేకసంవత్సరములనుండి మెలగి, అనేకసంవత్సరములు స్వామభిమాయ గడించి నెలకు 15 రూపాయల జేతనముతో బయలుదేరి 200 రూపాయల జేతనము వరకు సంపాదించి వృద్ధిలోనికి వచ్చినవాడను. ఆంధ్రోద్యమము శ్రీయుత నరసింహాచార్యగారు వాప్రసాహితైజీవితము గూర్చి చెప్పించి యుండిరి. నేను 1911 సం॥ ఇస్టింగ్ కమిషను కాలమునుండియు బ్రాహ్మణేతరోద్యమములో పనిచేయుచుంటిని. అప్పటికి నాను బ్రాహ్మణులలో చాలా మంది, ఇప్పటికినెల నే నేహితులనుండి. ఆయినను నేనుకాత్రము తెలుగుదేశమున బ్రాహ్మణేతరులందరును వెలకబడియు వ్హారనియు, వార్తలలో గూడ బ్రాహ్మణులందువలన విద్యార్థివృద్ధికోలయుననిన, బ్రాహ్మణేతరులను గూడ ఉద్యోగములిచ్చి, వారలలో స్వకారవము పెంపొందించుచు చెప్పియుంటిని. కాని రానురాను, బ్రాహ్మణేతరోద్యమమున ద్వైతముగిన్నెనొంది మొరటి మంచిఉద్దేశమునకు కొంత భంగము కలిగినందున బ్రాహ్మణులనుగూడ బ్రాహ్మణేతరులయంద సహకారముతోగలది. ఆంధ్రోద్యమమును ఈభేదములకంతగా ప్రాముఖ్యముండదు. ఆంధ్రోద్యమమున్ను, సమస్తజాతులను కులములను కలసిమెలసి పనిచేయుట ముఖ్యము. ఏజాతియు నను అభివృద్ధితో నుండకపోయిన మొదల ఆది తక్కినవానితో కులముగ ప్రయత్నించుటయును మనయిట్లు మనము చక్కతెట్టుకొని తరువాత ఇతరులతో సమ్మేళన చేసి స్వాతంత్ర్యమునకు పోరాడుటెను. మునుపటి ప్రతిపక్షానికి అంధా స్థానిక స్వపరిపాలనకు, తదితరుల దొరలకు సలూముచేయుకాలము పోయినదిగాన స్వతంత్రిని నమ్ముకొనుడు అని చెప్పినతరువాత తెలుగుదేశమున వాల్లనవర్తము ముందువిద్యార్థివృద్ధికై పనిచేసి తెలుగుదేశపు నాయకులకుల బ్రాహ్మణప్రభాతి నిలబెట్టు డని కోరుచు, అమితోత్సాహము చెలరేగ విరమించిరి.

అధ్యక్షులు

అంతరంగ్యములు శ్రీయుత నరసింహాచార్యగారు దివాన్ బహదూరు బాలాజీరావు నాయకుగారు చెప్పినఅంశములతో తాము సంపూర్ణముగా ఏకీభవించుచున్నామనియు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరకులముల కాలము జరుపుటకన్న ఆంధ్రోద్యమమును కొనసాగించిన పూర్వపు ప్రతిభను విలువచెట్టెనుచు చెప్పినతరువాత, ఈ విషయము ఉపన్యసించిరి.

సర్వజాతిసమత్వము నేర్పరముటకీ భరతఖండమున అనేక నాయకుల నేకప్రాంతముల ఉచ్ఛరించిరి. బంగాళాదేశమున రాజారామమోహనుడు, ఉత్తరప్రాంతమున నయానంద సరస్వతి, తెలుగుదేశమున వికేతలింగపంతులు గారు మొదలగు నాయకులు వారి వారి సంఘసంస్కరణో

ద్యమముల సాగించిరి; కాని హిందూని పిల్లలకు వాల్లనవర్తముల సంజలము ఎట్లుకలిగిన నేమి, బ్రాహ్మణేతరోద్యమము బహులంబైనది తరువాత బహులంబైనది. అందుకల్ల ప్రస్తుతము కొంచెము ఉచ్ఛస్థితికి రాగానే మేము నాయకులమని మనుపటికన్న తలయెత్తుకొని తిరుగుచున్నాము. బ్రాహ్మణులజలము అభివృద్ధిలో నున్నారని బ్రాహ్మణేతరులు తాముగూడ వారినలెచే డేకిరా ప్రయత్నించక క్రిందకిగలగినయెడల, తేపు అవ్యసరము ప్రవర్తించుటగారి వందరిని క్రిందకు లాగ ప్రయత్నించెదరు. ప్రస్తుతము వాడు చేయుచున్న పనియు అంతే పూర్వము మాంజేగూర్గాన దాక్షుడు నాయకుగారికి చెప్పినచటగూడ ఇంతే అంతమాత్రముచేత మా బ్రాహ్మణులు కనుకొంద ముపు తాము గుర్రెడగక, అందరికన్న మైవారముని విద్రవీకులము వెలికినయే. చెడు ప్రతి వ్యయమును ఎంచి చూచినయెడల ఉండును. బ్రాహ్మణుడు తాను ఇతర వర్ణముల వారితో పరిసహించనని, వారితో కలసి మెలసి పని చేసినగాని దేశస్వాతంత్ర్యము, సంపూర్ణతంత్ర్యము వెలుకబడెను కాని అంతవిద్యయు తనవద్దనే ఉన్నదని ఉచ్ఛరించుకాలము స్వభావపు తరుణము ముగిసినది. బ్రాహ్మణేతరులు అంతా బ్రాహ్మణులే బ్రాహ్మణులమననములముల వెలియే. వీలవన బ్రాహ్మణులు విద్యవంతుడై చేసినదీనియు కన్పించుటలేదు. బొంబాయిలో బ్రాహ్మణేతరులకు శ్రీయుత నారాయణరావుగారు కట్టినట్లు బ్రాహ్మణులు భవనములు నిర్మింప గలరా అని అడిగిరి. ప్రతి కలపునాగు వారివారి వృత్తుల నభ్యసించవలయును. బ్రాహ్మణులు అనవసర బూటకములతో కాలము గడవక వృత్తివిద్యలలో తమ శాలురను జేర్చించి దేశభక్తియు నభివృద్ధిపరచుటయే గాక, ఇదివరకు వాడుత్రొక్కిచూడని సైనిక సభ్యులలోను తదితర వృత్తులందును చేరి ఇతరులపునారితో కలసి పనిచేసినయెడల వారి ప్రతిభ కేవిధముగను భంగగరము కానేరదు. ఆంధ్రోద్యమమునకు ఏ పటాటోపములతోను సంబంధములేదు. ఆ ఉద్యమమునకందరు కులజులమునకును గట్టి వృషివల్లినయెడల సంఘస్వాతంత్ర్యమునకు దేశస్వాతంత్ర్యమునకును రాజహక్ర మేర్పడును. దొరలకు సలూములచేయుకాల ముదుగంపెనని దివాన్ బహదూరుగారు చెప్పినచటలలో చాలా సత్వమున్నది. తెలుగుదేశమందరును స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుకొనుట కందరకు ఏకములులై తమ ఇంటిని చక్కతెట్టుకొనినయెడల ఎవ్వరికిని తీసిపోని ప్రతిభను సంపాదించి భక్తులయ్యెదరు. భాష పముక్తరాష్ట్రీకావ్యమును నేడనలు ఘోషించు విషయనిగారకసభలో మొన్న డిసెంబరులో నేను ప్రసాదించినపుడు సర్ తేజబహదూర్ ప్రతూ అధ్యక్షులు నాతో మీరు ఇతర రాష్ట్రముల నెందుకు తీసికొని వచ్చెదరు? మా ఆంధ్రరాష్ట్రము మా కిమ్మనిన చాలదా అని నన్ను ప్రశ్నింపగా నేను ఆపును అందుకు సందించనే తాము మాత్రము అన్నిటికన్న మా ఆంధ్రరాష్ట్రావ్యవస్థకతను గుర్తించి నందులకు మీకెంతయు కృతజ్ఞుడను అని చెప్పితిని. అందరు భాషాభిమానులై విభేదముల మరచి దేశస్వాతంత్ర్యమునకును సంఘస్వాతంత్ర్యమునకును పోరాడుట ప్రేయస్కర మని కరతాళధ్వనులతో విరమించిరి.

శ్రీయుత గంగధరరావు సంబంధగాన ఉపన్యాసమునకు ఆంధ్రోద్యమము నందనములొచ్చిరి. వారిరువురకును పున్ననూలాలంకృతులైనవెనుక రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు కో-ఆపరేటివు అర్బన్ బ్యాంక్, లిమిటెడ్

ఈ బ్యాంక్ మహాజనసభ యీ 1928 సం॥ ౧౦ నాల్గి 24 న తేదీ కలివారం నువ్వాహ్ను 2 గంటలకు గుంటూరు టవున్ హైస్కూలు హాలులో జరుగును.

కనుక అందరుకు విచ్చేయ ప్రార్థియు విషయములు

1. ఆకివోరిపార్ట్-లాభమును పంచిపెట్టుట.
2. ఖర్చులు మంజూరుచేయుట
3. మెంబర్స్ తొలగింపు.
4. క్రైస్తవులకు మహమ్మదీయులను తీసివేయు విషయమై రిజిస్ట్రార్ గారి లేఖకు ఆలోచించుట.
5. కామెట్ గుడ్ ఫండుకొరకు వచ్చిన దరఖాస్తులను ఆలోచించుట.
6. ఆకివో యూనియను విషయమై రిజిస్ట్రార్ గారి లేఖకు ఆలోచించుట.
7. అవసరమైన వైలాలు మార్పులు.
8. డైరెక్టర్స్ యొగ్గిక.
9. యితరవిషయములు.

ప్రతి వెంకట మానుమంతరావు, కార్యదర్శి.

శివాజీయొక్క పరిపాలనా పద్ధతులు

మహారాష్ట్ర రాజ్యసంస్థాపనాచార్య డా॥ శివాజీ మహారాజయొక్క పరిపాలనాపద్ధతిని ఆతని శత్రువులు సమీక్షించుట క్లాసికమైపోయింది. ఇతడు జనమంత్ర మనముల పరిపాలనాక్రమము నియమించెను.

- (1) శివాజీ గొప్ప అంగవిర్యాకర్త
- (2) పరిపాలన ప్రతిష్ఠాపనా ధురంధరడు
- (3) కొత్తకొలుకు కట్టుటకు ప్రాతకోలులు బాగుచేయుటకు ఆతడు ధరమున కేవియు లోభించెడివాడుకాదు.
- (4) పదినుండి సిపాయిలకు ఒక్కొక్క నాయకుని నియమించెడివాడు.
- (5) ప్రతిమనిషికిని, ఉద్యోగమున కుచితమైనదీనిని జీతవిడుదలచుచుండెను.
- (6) శివాజీ, శిస్తువసూరములు, మొగలసలై కేవలము గ్రామములకు పలేలు, కులకార్తీ చేతులయందుగాని, దేశములు, దేశపాంశ్యలచేతులయందుగాని నియమించి యుండలేదు. రివిన్యూ వ్యయముగ వసూలు చేయబడుచుండెను.
- (7) గ్రామములయందుగాని, మరాలలయందుగాని, శిస్తును గుత్త కిచ్చుపద్ధతి శివాజీచే తీసివేయబడెను.
- (8) కర్షకులు, స్త్రీలు, గోవులు, మతసంబంధములు నిరుపద్రవముగ నుంచబడవలయు నని శివాజీయజ్ఞు.
- (9) శివాజీకాలములో సైన్యసేవకొరకు, భూమిగాని, రివిన్యూగాని యీనాములక్రింద యిచ్చుపద్ధతి లేదు. ఇట్టి కట్టుదిట్టములు ఇంతకఠినముగ నన్ను సైన్యములో కొత్తభటులు చేరుటకు యిచ్చింది యుండెడిదికాదు.
- (10) దసరాముర్తీసము ఆశ్వంథావంబరముతో జరుపబడుచుండెడిది.
- (11) గ్రామసంతోషములయొక్క జమిందారులకు రివిన్యూఅధికారము లిచ్చినందుననే, తత్సాధ్యకాలములందు అల్లరులు జరుగుచుండెడివి మూయనయొక్క దృఢ విశ్వాసము.

12. పంటలో 8/5 కంటే సర్కారుసీస్తు ఎప్పుడు ఎక్కువలేదు. తక్కిన 8/5 ను సహాయయొక్క భాగమైయున్నది. దుర్భిక్షప్రమాదనష్టకాలమునందు ఆద్యావస్థను విరివిగ నియంబించుచుండెను.

13. శివాజీకాలములో ప్రసిద్ధిగాంచిన యువ్యోగము తన తమ సంతానమునకు, గొప్ప సంధానముల వాల్లించి యివ్వలేదు.

14. శివాజీయొక్క ధర్మములలో విద్యకు ప్రాత్యహముగ నక్షేపపద్ధతి యవలంబింపబడినది. (ఉపాధ్యాయులు తమ గృహములయందే శిష్యులకు విద్యను గలకెడివారు)

15. ఆతడు సర్వాభ్యాసములకొరకు కాకేగి, యచట పాండిత్యము సంపాదించి, దిగ్గి తమదేశమునకు వచ్చి తమ రాజాచే సత్కరింపబడుచుండెడివారు

16. గొప్పయువ్యోగములు ఒక్కొక్కప్పుడునే, పాశంపర్యము గాకుండేసెను.

17. అష్టప్రధానల పద్ధతి నేర్పరిచి, ప్రత్యేకమైన యువ్యోగములు వారికి కల్పించి, రాజున కుత్తరనాయకుగ నుండునట్లు చేసెను.

18. పరిపాలనలో సైనికాధికారమును సివిల్ అధికారమునకు లోబడియుంచునట్లు నిశ్చయించెను.

19. తన దేశముల స్వతంత్రత వాల్లించి, యాత్యరకుల కొరకును, ఆర్థికసమస్యను నొక్క జాతిగ నై క్యంబు చేయనలెచు ప్రయత్నించెను.

20. ఒక్క నులేదారు జీతము నెలకి 400 హునులు అనగా నూరు రూపాయలు.

తల్లాప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు, డెందులూరు.

హిందూసమాజము, రాజమహేంద్రవరము 1928 సం॥రం భగవద్గీతాపరీక్షలు

1929 సం॥రం జనవరి నెలలో ఆఖరు అదివారంలో జరిగిన పరీక్షలకు యీ దినపత్రమువారిచే పతనీయగ్రంథముల నిర్ణయించబడినవి.

ఉత్తమపరీక్ష 1929 సం॥రం

పతనీయ గ్రంథములు:—1 హిందూ సమాజమువారిచే ప్రచురించబడిన భగవద్గీతాంధ్రానువాదము (ప్రతి) 0-10-0.

2 డిటో చరిత్రలను ప్రచురించబడిన సనాతనధర్మము ప్రార్థనా నెల 0-12-0.

3 డిటో వాణిజ్య ప్రచురించబడిన గీతాతత్వములో 69-వ పేజీలయందు 92-వ పేజీ అఖిలవరకు అనగా కర్మ మార్గము భక్తి మార్గము, భక్తి మార్గము, భక్తి మార్గము మోక్ష మెట్లు కలుగును, భావనయోగము, జ్ఞానయోగము, జ్ఞానమునకు లాభము, అను భాగములు నెల 0-12-0.

4 డిటో వాణిజ్య ప్రచురించబడిన శివానందమహర్షిని మొదటి 15 స్లోకములు అర్థమునకు వల్లెవేయవలెను

సాధారణపరీక్ష 1929 సం॥రం

హిందూసమాజము వారిచే ప్రచురించబడిన భగవద్గీతాంధ్రానువాదములోని మొదటి అక్షర అధ్యాయములు, F6 పేజీలు నెల 0-10-0.

2 హిందూ సమాజమువారిచే ప్రచురించబడిన సనాతనధర్మము (తెనుగు)లోని మొదటి అక్షర అధ్యాయములు 63 పేజీలు నెల 0-12-0.

3 హిందూ సమాజమువారిచే ప్రచురించబడిన గీతాతత్వములోని ఈశ్వరని విశ్వరూపపంచరసం 25 పేజీలయందు 33-వ పేజీలకు అర్థమునకు నెల 0-10-0.

4 హిందూ సమాజమువారిచే ప్రచురించబడిన ద్వైతతత్వములోని మొదటి అధ్యాయము అర్థమునకు వల్లెవేయవలెను. నెల 0-5-0.

తై గ్రంథములన్నియు గీతాపరీక్షల కార్యదర్శి హిందూ సమాజము, రాజమహేంద్ర, అని వ్రాసినయెడల దొరకును.

బహుమానములు

ఉత్తమపరీక్ష:—అందు నగదు బహుమానములు రు. 50, 30, 25, 15, 10.

సాధారణపరీక్ష:—నగదు బహుమానములు రు. 40, 30, 25, 15, 10, 10, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 5.

పైని చెప్పిన నగదు బహుమానములుగాక అర్హులని యెంచబడిన విద్యార్థులకు నగదు బహుమానములుగాని, పుస్తక బహుమానములుగాని యివ్వబడును.

నియమములు

1. ఉత్తమపరీక్షకు కాతేజీలో చదువుకొంటూ ఉన్న వాడన్న కాతేజీలో ఉదవర్తయినా 25 పేజీల కొత్త నయస్సుగల ఇతరులకు రావచ్చును.

2. సాధారణ పరీక్షకు ఏ స్కూలులో నడుచుచున్నా ఉంటూ ఉన్న విద్యార్థులు మాత్రమే రావచ్చును. హైస్కూలు, ప్రైవేట్ స్కూలు, బోర్డు స్కూలు, ప్రభుత్వ స్కూలు, వైద్యుల వద్దనున్న స్కూలు, వీటిలో చదువుకొంటున్న వారందరినీ ఈ పరీక్షకు రావచ్చును.

3. రెండు తరగతులవారికి, భగవద్గీత, గీతాతత్వములపై ఒక ప్రశ్నపత్రము, తక్కిన పుస్తకములపై ఒక ప్రశ్న పత్రము, మొదలైనవి రెండు ప్రశ్నపత్రములు ఇవ్వబడును.

4. పరీక్షించబడుటకు ఏమి కారణముగానైనా వచ్చిన వారు మొదటి తరగతిలోని అయిదువేలకు వచ్చినవారు రెండవ తరగతిలోని చేరువైనారు. కృతార్థులయినవారికందుకు సర్టిఫికేటు ఇవ్వబడును.

5. ఉత్తమపరీక్షలో కృతార్థులయినవారిలో కాతేజీ విద్యార్థులలో ఎక్కువగానూ లేకపోతే నగదు బహుమానములు యివ్వబడును.

ఇంతకుముందు మొదటి రెండు బహుమానములలో పేని నయినా పుచ్చుకొన్నవారు తిరిగి అపరీక్షకు రావచ్చును. మరి యెవరైనా బహుమానమైనా పుచ్చుకొని ఇంటికి వెళ్ళి బహుమానముకొరకు ప్రయత్నించవలెను. ఇంత బహుమానము లేనివరకు.

7. దరఖాస్తులు డిసెంబరు 31 వ తేదీలోగా పంపవలెను. దరఖాస్తులో యీ క్రిందివిషయములు ఉండవలెను. 1 పూర్తి పేరు, 2 తండ్రి పేరు, 3 జాతి, 4 వయస్సు, 5 వయస్సు, 6 చదువు చున్న కాతేజీ లేక బడి, 7 ఏతరగతి చదువుచున్నది, 8 నివాసము (నిర్ణయిస్తే పోస్టాఫీసులో పేరు) 9 ఇంతకుముందు ఏదయినా బహుమానము పుచ్చుకొన్నారా, ఏనంతవరకు, ఎంత, ప్రధానోపాధ్యాయుడు లేక సర్పంచి, లేక మేనేజరు, లేక ఒక పరిపాలకుని కు కార్యదర్శి, లేక ఇద్దరు పెద్దమనుష్యుల సంతకము.

శృంగారకాళిహాసుకథలు

శృంగార కాళిహాసుని శృంగార కథలు

శృంగార నింభావణములు, శృంగార సమస్యలు, శృంగార చమత్కారము లిందు శృంగారముగ వర్ణించబడినవి.

మెల తపాలాఖర్చులతో రు. 1-6-0

4565

జి. ఎస్. ట్రై అందు కో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

గాంధీవిద్యాలయము, అవిడి

8. 1929 సం॥ రం జనవరిలో ఆఖరు అదివారం రోజున పరీక్షలు జరుగును.

9. ఏదేమైనా ముందుగా గుర్తు పరీక్షకు దరఖాస్తులు చేయుదురో అయినా గుర్తు పరీక్షలు జరుపబడును. విద్యార్థులు పరీక్షకు వచ్చినప్పుడు సో నవసరము లేదు.

10. కార్యదర్శికి (హిందూ) కృతార్థులను పూర్తిగా దొరకగలవు.

11. ఉత్తమపరీక్షకు 1 బహుమానము రు. 1-0-0 సాధారణ పరీక్షకు రు. 0-8-0. ముఖానుసారో 1928 సం॥ర డిసెంబరు నెల 31 వ తేదీలోగా కార్యదర్శికి పంపవలెను.

మరా:—పరీక్షలకు నియమించబడిన పతనీయ గ్రంథములను విద్యార్థులు శ్రద్ధగా పఠ్యమగునట్లు సమీక్షించి, మల భముగా కృతార్థులగుటయే గాక బహుమానములను గూడ బొందగలరు.

మద్రాస్ వేంకటాచలం బి. యే., బి. యల్.,

గీతాపరీక్షల కార్యదర్శి.

శ్రీ భీమవరం తాలూకాలోని 23-2-28 తారీఖున నెం 593 తీర్మానము ప్రకారము అవిడి గ్రామములోని శ్రీ గాంధీ జాతీయవిద్యాలయమునకు సాలకు రు. 20-0-0లు వార్షికముగా ఇచ్చుటకు సంజూతులచే బేగోరవమునకు బాత్రులయినందుకు వారికి యిచ్చు వందనము లిచ్చించుచున్నాము.

ఇతర ప్రజాసంస్థలవారు శ్రీ భీమవరం తాలూకాలోని అనుకరించుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

పూర్వార్థవార సలూకాభ్యుదయమునకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఈ గోదావరి జిల్లాలో స్వస్థులు అనుబంధమున అస్పృశ్యులు అనబడువాడును కలసి విద్యాభ్యాసము నొందుచున్న జాతీయ సంస్థ ఇది ఒక్కటియే గాన అభిమానులందరు ఈ సంస్థను నీ రెట్టుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

గోతుటి సూర్యప్రకాశరావు,

అధ్యక్షుడు.

గోతుటి వెంకట్రావు,

కార్యదర్శి

శ్రీ గాంధీవిద్యాలయము, అవిడి.

తూర్పుగోదావరి.

"Bynin" Amara

జగద్వ్యాపితకేర్తిగలగొప్పహిందు ఇది దేహమున కత్వలకాలములో కక్షిని ఉత్సాహము నిచ్చును, అశ్రువును అకలి లేమి, చే బాధపడు వారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణకక్షిని పెంపొందించును

లైన్స్ అనా రా ప్రతి గృహమునకు ఉండవలెను. 2466

హిందూ దేశమునందు అన్ని ముఖ్యమైన ఉత్సాహములకు అందు లభ్యుకారి కక్షి గాను.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

No. 345.

దివ్యమైన సువాసనగల సబ్బు. పరిశుద్ధమైనవస్తువుల, శ్రేష్ఠమైన మృదనతలము మొదలగువాటికంటే చేయబడినది.

Made by GOODWIN'S, Manchester.

Agents: F. HOLT & Co. Ltd.,
P. O. BOX 237 343
MADRAS

ఆరోగ్యవంతుడవు

ధనవంతుడవు కాగోరడవా?

ఆలాగయిన **కౌమారాస్త్రమును** చదువుము

ఉచితముగా పొందుటకు లేకనే పంపబడును.

అంతర నిగహ ఫార్ములేషన్ 26, బ్రాడ్వే మదరాసు.

తరుణము. మించిన దొరకడు

కేసరికాళిహాసులో మీరు సౌఖ్యమును సొందవలెనంటే సాగుముఖములకు కిటికీలు వసరచాలా సునాసనమును చూపట్టికళ్ళ చూపలగు విశిష్ట గ్రంథమును ఉచితముగా పొంది చదువుదనమును పొందుదు. ధర్మ విమలములకు యీ దినపత్రికకు ప్రాయశము.

కనకన్ ప్రొడక్టు కంపెనీ,
4528 సామర్లకోట M. S. M.

ఈ ప్రకటనయొక్క కాపీ తూర్పు గోదావరి జిల్లా బాయంటు స్టాకు కంపెనీల అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారు వారియొద్ద
1913 సం॥పు VII వ ఆక్టు 92 (2) వ సెక్షను ప్రకారము దాఖలు చేయబడినది.

ది ఈ స్టాక్ ఇండియా మాచ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

పూర్తిగా సమకూర్చుటకు అధికారము గల మూలధనము రు 8,00,000 లు.

వాటాకు రు 10 ల చొప్పున 80,000 సాధారణపు వాటాలుగా భాగించబడినది.

ప్రస్తుతము వాటాదార్లవలన రాబట్టుకొను మూలధనము రు 6,00,000 లు.

నడరు (రు 6,00,000) మూలధనమునకు వాటాదార్లు చేర్చుకొనబడుదురు. వాటాదార్లు దిగువవిధమున తమ వాటాలసొమ్ము చెల్లించవలెను.

వాటా 1 టీక రు 5 లు మొదటి దరఖాస్తుతో, రు 3 లు వాటాదార్లుగా చేర్చుకొనబడిన తరువాత, రు 2 లు మళ్ళీ రెండు నెలలకు.

డైరెక్టర్లు.

1. మ-రా-రా-శ్రీ, రాజా పి. విశ్వసుందరరావు బహద్దరువారు, వేగయమ్మపేట యెస్టేటు జమీందారు, వేగయమ్మపేట, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.
2. " దేశిధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాధిపతి, ప్రొవైయిటరు, చెన్నపట్టణము.
3. " బాకురుపండా వెంకటరమణమూర్తిగారు, ప్రొవైయిటరు, చెన్నపట్టణముదలి మెనర్స్ లూయీడ్రెయిఫసు కంపెనీ ద్విభాషి విశాఖపట్టణము.
4. " నేతి వెంకటసోమయాజులు గారు, అగ్రహారముదారు, వెనుకటి గవర్న మెంటు ప్లీడరు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, తాలూకాబోర్డు వెనుకటి ప్రెసిడెంటు, రాజమహేంద్రవరము.
5. " డబ్ల్యూ. వ. రావు ఎన్వైర్డు (ఉద్యోగరీత్యా), కలకత్తా యందలి మెన్సర్స్ మీట్సు బూసా ఫ్రైసావారి లిమిటెడ్ కంపెనీలో వెనుకటి అసిస్టెంట్, "పార్కు హౌసు", రాజమహేంద్రవరము.

మేనేజింగు ఏజెంటు

డబ్ల్యూ. వ. రావు, పార్కు హౌసు, రాజమహేంద్రవరము.

ఆడిటరు

వి. ఎస్. ఎస్. ఆర్. శర్మ, జి. డి. ఏ., రాజమహేంద్రవరము.

చాలింగరులు.

ఇంజీరియలు బ్యాంకు ఆఫు ఇండియా, రాజమహేంద్రవరము.

వక్టీళ్లు.

మెన్సర్స్ పార్కు బ్యూజ్ అండు కంపెనీ, కి, ఎస్సినేడు రోడ్డు, చెన్నపట్టణము.

అగ్నిపుడకల పరిశ్రమలో నిపుణత గల నలహాదారు

ఎ. పి. ఘోసు ఎన్వైర్డు, ఎమ్. ఎస్. సి. ఐ. (లండను) కలకత్తా.

రిజిస్టరుడు ఆఫీసు

పార్కు హౌసు" గ్రాండు ట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము.

తెలిగ్రాఫులకొరకు చిరునామా:—“లూసిఫరు”, రాజమహేంద్రవరము

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాలుకు ప్రాన్సెక్టుసును

(Prospectus) దరఖాస్తు ఫారమును

(Application Form) మా రిజిస్టరుడు

ఆఫీసునుండి పంపబడును

మద్రాసు సహకార సంఘము

విచారణ సంఘము

1927-28 సం. నివేదికలలో గావించబడిన సూచనలు

సిఫార్సులు

(గతపంచిక తరువాయి)

స్థానిక సంఘముల దివాజీలు

- 208. కట్టెలు తెక్కలనివయమున ప్లూయిడ్ రిసోల్వర్లకు తెక్కల స్టాండ్లను అవసరము
- 209. అందుచే కట్టెలను ప్లూయిడ్ రిసోల్వర్లకు తెక్కలనివయమున అందించుట
- 210. రూ. 10,000/ల కంటే ఎక్కువమొత్తపు దివాజీలు తీసి చెల్లించబడుచున్న యేర్పాటు ప్రయత్నములు చేయబడునట్లు

- 211. అట్టి దివాజీలు వరల తీసికోబడుటకు 6 మాసముల నోటీసుయిచ్చి వరలను తీసి స్థానిక సంఘములనుండి తీసివేయబడునట్లు
- 212. అట్టి నోటీసు చేసినచేత చెల్లించుట కట్టి ప్రయత్నములు చేయబడుచున్న నోటీసులు రిజిస్ట్రేషన్ కు తెలియజేయబడునట్లు

- 213. ఇతర దివాజీలకు కావలసిన ప్లూయిడ్ రిసోల్వర్లకు చెల్లించబడిన తేలిక చెల్లు చెల్లు ముందుగానే కావలసిన మొత్తములో 100 కి కనీసము 66 వంతును నిధిగా నుండవలెను. ఇట్లు రిజిస్ట్రేషన్ కు తెలియ చేయబడునట్లు.

- 214. రిజిస్ట్రేషన్ అనంతర మిద దప్ప, స్థానిక సంఘములనుండి దివాజీలు మొదలగునవి, బ్యాంకు యొక్క షేరు క్యాబిలు, రిజిస్ట్రేషన్ మొత్తము తీసివేయబడునట్లు.

ఆర్థిక ప్రయత్నము లిక్విడేషన్, ఎక్జిక్యూషన్

- 215. ప్రతిస్థానిక రిజిస్ట్రేషన్ కార్యకర్త ఆర్థిక ప్రయత్నములను అనుసరించి నష్టమును తగ్గించుట

- 216. కొన్నింటిని సుమారు నాకరణం చేయబడునట్లు

- 217. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 218. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 219. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 220. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 221. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 222. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 223. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 224. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 225. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 226. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 227. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 228. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 229. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 230. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 231. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

- 232. దివాజీ యొక్క విలువను అనుసరించి అధికారము చేయబడునట్లు

281. రిజిస్ట్రేషన్ అధికార మొదలగునవి ఆర్థిక ప్రయత్నముల ద్వారా రిజిస్ట్రేషన్ భూమి నిపులను రాబట్టు కొను విధముగానే రిజిస్ట్రేషన్ యొక్క విలువను రాబట్టు కొను కలిగించుట

282. చెల్లించబడిన అధికారములను గాని తనస్థిరాస్థి అధికారము చేయించుటగాని యాధికారము వినియోగించబడునట్లు

విద్య, శిక్షణము

283. రాష్ట్రీయ సహకార సంఘము, ఫెడరేషన్ల ద్వారా అధికారములకు విద్య గల పుటకు బాధ్యత వహించవలెను.

284. దానికి ప్రభుత్వము వారు గ్రాంటు యివ్వవలెను.

285. విద్యార్థులకు అందుకు ప్రతి ఫెడరేషన్లకు రూ. 1000/ల పంపిణీ గ్రాంటు ప్రభుత్వము వారు పంపించవలెను.

286. బోధనా కేంద్రముల రిజిస్ట్రేషన్ సలహాతో యేర్పాటు చేయబడునట్లు.

287. ప్రదర్శన మోటార్ కారులు ఒక ప్రత్యేక యూనిట్ గా ద్వారా రిజిస్ట్రేషన్ కు చేర్చబడునట్లు

288. అట్టి అధికారములకు కొరకు నియమించబడిన (టెయిండ్ల కొరకు) బాక్స్ తో నననం చేయబడునట్లు. తనవారు రాష్ట్రీయములకు విద్యపొందుటకు తెలియజేయబడునట్లు

289. ఉన్నతపాఠశాల (సామాన్య) కాలేజీలకు పూర్వము యివ్వబడునట్లు ఒక దివాజీ మొత్తము పరిశీలించబడునట్లు

290. కావచ్చు యిట్టి యిట్టిలో నియమించబడిన సహకార పరిశీలన సర్టిఫికేట్లకు యివ్వబడునట్లు నియమించబడునట్లు. ఇతర పరిశీలనలో పాఠశాలకు వారిని యివ్వబడునట్లు

రిజిస్ట్రేషన్ అధికారములు

241. సంఘము యొక్క పుస్తకములకు పరిశీలనకు ఈ తమ కవరముల ద్వారా యేర్పాటుగాని కొరకును, రిజిస్ట్రేషన్ సహకారాధికార ముండవలెను

242. యే సంఘము యొక్క పుస్తకము లిచ్చుటగాని, కొరకునైన తెక్కలకు పంపుటగాని, యివ్వబడునట్లు తీసిన సంఘము యొక్క పుస్తకముల పై ని ఆ వసరమును భోగి యిచ్చుటగాని కొరకునైన నియమించు అధికారము రిజిస్ట్రేషన్ కుండవలెను.

(243) ఒక సంఘము యొక్క యిచ్చుటగాని, కొరకునైన పుస్తకములతో పుస్తకములను (టెయిండ్ల) పంపించుటకు రిజిస్ట్రేషన్ అధికారముండవలెను. ఈ అధికారము తెల్లము బ్యాంకుల విషయములో నుండవలెను.

(244) ఏ సంఘముకు తన నిబంధనల మించిన యిచ్చుటగాని, కొరకునైన తెక్కలకు, అయా పంపించుటగాని తెల్లము బ్యాంకులకు, పరమ యిచ్చుటగాని స్వతంత్ర బాధ్యత వహించవలెను.

(245) ఏ సంఘము యొక్క యిచ్చుటగాని, కొరకునైన పుస్తకములకు, సహకారమును పొందుటకు రిజిస్ట్రేషన్ అధికారముండవలెను.

(246) 14 (1) నిబంధనలో యిచ్చుటగాని, కొరకునైన పుస్తకములకు మారుగానైన అనవసరముండవలెను.

(247) ఒక ఆర్థిక ప్రయత్నము ఆర్థికములకు రిజిస్ట్రేషన్ అధికారముండవలెను.

(248) రాష్ట్రీయ సంఘము యొక్క నిబంధనలకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయించు రిజిస్ట్రేషన్ చేతనే తప్ప యితర క్రిందియొక్క పుస్తకములకు గాని ఉండవలెను.

*****

ఉదక మండలం

ది మాడరక్ హిందూ

హిందూ

4527

విద్యార్థి భవనములు

చేస్ కోర్సునకు. మీరు నీట్లకు

ముందుగా రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవలెను.

*****

మద్రాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(19 3-28)

మొదటి దినములు

ఇరవది గజముల పీస్ ధరలు	జ. అ. రె.
రాజగోపాలులు—22 X 22 మంగుళము (2)	8-12 0
" " " " " " " " " "	7 12 0
రాజగోపాలులు—22 X 22 "మోటార్ కార్డు" (2)	8-2-0
" " " " " " " " " "	7-7-0
రాజగోపాలులు—22 X 22 "మోటార్ కార్డు" (2)	8 4-0
" " " " " " " " " "	7-8-0
తెలుపులు—1708 (నెట్) క 12-8-0 గ్లాస్ 9000	
(నెట్) క 12-6 1702 క 10-8-0 ఎల్. ఎల్.	
78, క 8-4-0 88/888 క 12-12-0; జి. జి. 78	
క 8-2; 7668 క 8-0; 78078 క 8-0; జి.	
78 క 7-4-0.	

తెలుపు పర్మిట్—H. K. 62 క 16-12-0; మూలు

40 వెంటు సీమ (5 పా కట్టులు)—టాక్రి క 5-5-0 చలం (కొంగ) క 6-14-0; చలం (పెనిటిక్టెడ్) క 6-4-0; చలం (నాగనక్క) 6-7-0 చలం (గుప్త) క 6-9-0 చలం (గడ్డెండా) క 7-15-0 వచ్చునట్లు (ఎల్) క 7-4; కల్లో బాల్ క 10-1-0;

40 బాల్ (పాకానులకట్టు) వచ్చునట్లు క 11 2 0, 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకలైర క 14-8-0, తెకలి క 15-8-0; "దంబల్స్" (ఎల్) 15-6-0 రాబ్బులు (ఎల్) క 18-0-0; దుడుకారము క 8-18-0 ఎడ్ల గడియారము క 8-12-0

ఇత్తడికలు—(దిజ్ మేక్) క 288, రాజగోపాలు క 282, తుత్తికాగోపాలు క 287.

సిమెంట్ పీసా వెల:

గోగ్ పీసా ("చెయ్య") క 11-6-0.

బర్మిక్ "రెడ్" పరకలైదు.

చక్కెర మూల యొక్క ధర

బావా "రెడ్" క 28-0-0 ఏప్రిల్ క 28-4-0, మే క 28-8-0.

వేరు సెనగ నూనె

"ఇంగ్లీషు బాగుపరకలు"—గానగ క 110.

ఆముదము

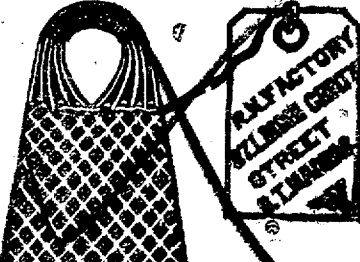
(విల్ డెలివరీ) క 102.

పదునైన సెనగ రతి 1-కి ధరలు

అత్తిలోలు (7 టు 7½) "అత్తిలోలు" క 1-2 9, 1-4 0
" (8 టు 8½) " " క 1-2-0 టు 1-2 6
" (తేలిక) " " క 1-6-6 టు 1-6-9
" (8½ టు 9) తెలుగునూనె క 1-2 0 టు 1-2 8
" (7 టు 7½) " " క 1 8 3 టు 1-4 0
" (తేలిక) " " క 1-6-6 టు 1-7-0
" (8 టు 8½) తెలుగునూనె క 1-2-0 టు 1-2 8
" (6½ టు 7) " " క 1-4-4 టు 1-5 0
" (7 టు 7½) తెలుగునూనె క 1-3-10 టు 1-4 4
" (7 టు 7½) పిల్లల క 1-4-6 టు 1-4 9
గోగ్లోలు క 0-12-0 టు 0-12 9
గోగ్ మాడరక్లోలు క 1-8-0 టు 1-8 9
అత్తి మాడరక్లోలు క 1-14-0 టు 1-15 6

ఎప్పుడును మేలైన సరకునే కొనుగోలు 3984

కడవి: 10 సం. గమలముండి ప్రజల మెప్పుకుబడిన ఇంగ్లీషు లెంపుబడి నట్టి దారపుసంపులను, మలను కొనుగోలు, మిక్కిలి నాణ్యమైన, గట్టిదారములతో జల్లుబడినవి. వర్తమాను ప్రత్యేక ధరలు గలవి. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు అంగ భావలో వ్రాయవలెను. ఆర్. ఎన్. ప్యూబ్లి, 87, లింగి శెట్టివీధి, మద్రాసు.

అర్చకుల సభలు

వీరు అనవసరముగ డిక్రీలేటరీ దావాలు చేయుచున్నపుడు జిల్లా బోర్డులు వానిని శిక్షించునని ప్రకటించుచున్నది. మిగిలిన వారందరూ ఈ నామ రిజిస్ట్రేషన్ తెచ్చించి, యాదావాలను యెట్టి యితర వాగ్దాన సాక్షులములేకుండగ తీర్చిదిద్దుచున్నారని తెలియజేసి యీ ప్రకటన అర్చకులందరికి చేరువై నీ సమాచారము నూతన బ్రష్టిలు స్వేచ్ఛగా స్వాధీనపడవు. 78 వ సెక్షన్ కింద బ్రష్టిలు దాఖలుచేసికొన్న పిటిషనులబట్టియైనను శిక్షించునని భూమిలను వారికి స్వాధీనపరిచియెడలగాని లేక రిజిస్ట్రేషన్ యేర్పాటుచేసినగాని యాదిక్రీలేటరీదావాలు యెంత కాలము జరిగినను స్వాధీనపరిచి నట్లును లేదు.

ఈ యర్చకులు దేవునిమాన్యములు చిరకాలమునుండి తమ వ్యవసాయముగా అనుభవించు చుండుటచేత వానిని వదలుట కష్టమై నిజమాదిన వీరికి నిష్కారముగనే యుండును. కాబట్టి దేవుని మాన్యములు వీరి సర్వీసుమాన్యములు యెన్నడు కానేరవని యెన్ని తీర్పులు పుట్టినను వీరు సభలను చేసి కొని పట్టుకలతో వృథాగా ఆందోళనము చేయుచున్నారు. కొంతమంది పెద్దలు వీరిని తప్పుడు త్రోవలో నడిపించుట కేల కోరెయిదు. మా కెవరికిని వీరిమీద ద్వేష మానవలయులేదు. వీరికి కడుపునిండ అన్నము పెట్టవలయునని మా యుద్దేశము. వీరు సంస్కారవైఖరిని సంపన్నులయై జీతము, ఎక్కువ రాజులు వీరికి లభించును. ఇట్లుండగా తాము పట్టిన కుండలము మాడే కాళ్ళన్నట్లు స్వాధీనపరిచి భూమిల మీద అయివజానంతయు తామే తీసికొనవలెననియు సదరు భూమిలను తమ స్వాధీనమందే యుండుకొని తమ చెప్పుచేతలతో బ్రష్టిలు భక్తులందరు నుండవలెననియు వీరితలంపు. ఇది యెన్నటికిని సాగదు. ఇదివర కెటులున్నను భూమిలమీద అయివజా వృద్ధి పొందినపుడు, దానిలో ఛాలాభాగము దేవాలయముయొక్క మరమ్మత్తులు ఉత్సవములకే గాక హైందవ జ్ఞానవిజ్ఞానాభివృద్ధికి ఉపయోగించి తీరవలెను. మొదట స్వాధీనపరిచి వచ్చు అయివజాలో నుండి అర్చకుల జీతమును, నిత్యవైద్యఖర్చును పోషింపవలెను. కాని యీ రెండింటి కొంత మేర యుండవలెను కేవలము కుష్టాంధోళన వలన వ్యాధి కాస్త్రము మారునా? నల్ల కాకి తెల్ల కాకి యెట్లు గా? దీనిని ఈ అర్చకులు యింకను గ్రహించకపోవుట విగుల కోప నీయును.

ఈ నెల 8 వ తారీఖుననే గుడిగూడ తాలూకా యెలమ గ్రామ దేవాలయము కేజిలో యీ నామ రిజిస్ట్రేషన్లుబట్టియే అర్చకులు స్వాధీనపరిచి సాక్షులయి వీరు రెండువందల సంవత్సరముల పైకాలమునుండియు స్వాధీనపరిచి భూమిల యాదాయము నంతయు యథేచ్ఛగా ననుభవించుచుండినను సదరు మాన్యములు తమ పెద్దలను మాన్యములని చెప్పుచుండుటబట్టియే వీరిని తొలగించి నూతన బ్రష్టిలకు భూమిలను స్వాధీనము చేయవలెననియు మోక్షోద్ధు వారు తీర్మానించియున్నారు. కాబట్టి మన మోక్షోద్ధు వ్యాధిపతకు లందరూ యిట్లు ఏకాభిప్రాయమై యెన్నపుడు యీ యర్చకుల మావంటినారిని తీసిపోసికొన్న లాభమేమి? ఈశ్వరార్చ యిట్లుండగా ఆయనచేతిలో నున్న పనిముట్లను తొలగివేసిన నేమి ప్రయోజనము?

ఇప్పుడైనను యీ కొరమలినవాదనలను వదలిపెట్టి యెక్కువ జీతములకు పాత్రులై స్వాధీనపరిచి కనిపెట్టుకొని వీరు పొట్టపోసికొనుట పొడిచుని మనవిచేయుచున్నాను. వీరిపేరనే అసలు పూర్వపునన్నదులలో మాన్యములు సర్వీసుకొరకు పుట్టి నట్లు స్పష్టముగా కనుపడినప్పుడుగాని లేక దరిమిలాను వీరికి సర్వీసుగా మాన్యములు యాయబడినవని యీ నామ పట్టాలో నున్నపుడుగాని వానిమీది అయివజానంతయు వీరు సర్వీసు చేయునంతవరకు అనుభవించవచ్చును. అట్లు కానినాడు యీ మర్చకులు వానిని దేవునికి వదలివేయుటే ధర్మముగాని వాని

కొరకు వృథాగా ప్రావులాడుట పెరిగినను. వీరితో రాజీపడవలెనని బోధనాదు తలచుట అంతకంటె పెరిగినను మొత్తపు దేవాదాయమునుబట్టి బ్రష్టి నిర్ణయించిన జీతమునుతీసికొని భక్తి శ్రద్ధలతో స్వాధీన కైంకర్యము చేయుచుండినయెడల వీరికి నిత్యము భక్తులవలన కొద్దిగనో గొప్పగనో కానుక లు కూడ దొరక గలవు. అట్లు సంపాదించుకొనగల మాన్యముకూడ వీరి కన్నుల యెదుట కనిపడుచునే యున్నది. ఈ యర్చకుల యుద్వేగమున కుండవలసిన నైతిక ప్రవర్తనయు విద్యయు వీరికి లేనపుడు ఈ యర్చకు పదవికూడ, ఒకప్పుడు వంశపారం పర్యపు హక్కు అయిన వీరికి దక్కర, తగిన సంసారలకే వీరి జీతములనిచ్చి బ్రష్టిలు స్వాధీన పాఖి చేయించుకొనవలెను. ఈకష్టకాలములో ఈస్థితికి ఆసేతులు సిద్ధముగా నున్నార. కాబట్టి మన యర్చకులు తమరు చేసికొన్న సభలలో, ఈవర్గపు కోరికలను చర్చించుకొనుటకంటె తమలో ననే కులు, దుర్వ్యవస్థలను పాపుకొని యెట్లు సవార్థప్రవర్తకులై యుండవలెనో, అర్చకువిధానమును తెలిసికొనుటయేగాక హైందవజ్ఞానవిజ్ఞానముల నెట్లు అలవడ జీసికొనవలెనో, యీ మొదలగు విషయముల నాలోచించుకొనుటయే వీరికర్తవ్యము. పవిత్రస్థలములలో, వీరిచేతులనుండి భక్తులు తీర్చునాదములు స్వీకరింపవలెననియెడల వీరి రెట్టి సంస్కారముగ నుండవలెనో కొంచెవూలోచించుకొనవలెననిగాక-మనబ్రష్టిలు తయారుచేయు సాంవత్సరిక బడ్జెటులో కొంతసొమ్ము ఒక పండితుని జీతమున కేర్పరచి ఆయనకు దేవాలయములో నుండునట్లుచేసి, ఈ యర్చకుని దినచర్య పదా కనిపెట్టినట్లు చేయుటయేగాక గ్రామవాసులకు నీతిని, భక్తిని జ్ఞానమును బోధించునట్లు చేయవలెనని.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

ఆయాసపడవద్దు

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణి ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది సౌఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుండి అనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదింపబడు చున్నది. మందులంగల్గి న్నిటిలోను దొరకును ప్రపంచమందంతటను శూలనొప్పిలకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునకు బంధమైన వ్యాధులన్నిటికి చాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని నుగుణమును పొందుచున్నాడు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుండు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చేంబర్లెన్ శూలనొప్పినివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

8919 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేదుటలేదు.

CHAMBERLAIN'S

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి.

కడుపునొప్పికి ప్రథమవివారిణి

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిర్లీ కంపెనీ, బెజవాడ-ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాదు.

మోసములేదు.

మా ప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగొజులు, మోడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్ళగొలుసులు, బంగారు, వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పళ్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

నవరసుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరిలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ.

నచ్చనివస్తువులను తిరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయే మా యుద్దేశ్యము.

4387

ప్రాప్తైటరు-ఎచ్చేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 నల మార్చి నెల 19-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

వియ్యమునెత్తలు

కనుమ తెనాలిది	,,	క 42 కలకు	13 80	14 80
నెల్లూరిది	,,	డిబ్	14 00	16 00
ధిల్లి	,,	డిబ్	14 00	16 00
రాసులు	ర.	154 బస్తా 1-2	11 80	17 00
శువులు	,,		20 00	22 00

2. ధాన్యమునవ్వలు

కందులు బస్తా 1-2 ర 205	,,	12 0 0	15 0 0
నెనగలు ,, డిబ్	,,	12 8 0	18 8 0
నెనలు ,, డిబ్	,,	15 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిబ్	,,	15 0 0	18 0 0
ఉపలు ,, ర 195	,,	12 0 0	12 4 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె కా 1-2	,,	150 00	155 00
నెయ్యము 1-2	,,	14 00	21 00
మినకో నెనెనగవప్ప కా 1-2	,,	50 00	52 00
చేతితో కొట్టిన	,,	48 00	46 00

కేర నెనెనగనూనెనానగ కా 1-2 క 111-0 మినకో నూనె 110

అనుదము కా 1-2 102 00 104 00

4. చిల్లరవస్తువులు

కాయకనుపు కా 1-2	81 00	82 00
కారకనుపు	44 00	46 00
మిరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1-2	91 00	98 00
దనియాల	91 00	98 00
గుంటూరుపొంకట్టు నీలిమండు ముజుగు 1-2	క 40,45	
కాకనా నీలిపొంకట్టు	,,	,, 50,55
రెల్లము కా 1-2	క 28 00	50 00
అస్కా చక్కెర బస్తా 1-2	,,	27 18 0 28 2 0
మిరకండు కా 1-2	,,	28 00 60 00

5. ఇనుము

కట్టారం కా 1-2	,,	29 00	81 00
చదరం	,,	23 00	29 00
కవుడు	,,	28 00	29 00

6. నూలు

నం 20 తెన్ని సింహం యాటి	క	7 6 0
నం 6 ,, కట్టారి	,,	4 9 0
నం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0
నం 20 1/2 రెట్టెట్టెలు	,,	6 12 0
నం 40 బామ్మడు 10 పా	,,	10 2 0
నం 44 సాంబో	,,	5 2 0
నం 40 రాకి	,,	8 12 0
నం 4 తెన్నిమనీడు	,,	4 0 0

7. దూది

బోంబానెట్టు కాకున 1-2	క	865 0 0
-----------------------	---	---------

8. లోహములు

నెండి 100 కులం 1-2	క	60 8 0	61 0 0
బంగారు కులం 1-2	,,	21 0 0	21 2 0
వనరక 1-2			12 7 9
ఇర్రడి కా 1-2	,,	284 0 0	286 0 0
కాకి కా 1-2	,,	285 0 0	290 0 0

రింగులు

అతిసారు స్వీట్లరలాండు అతిసరయోగి సింహం

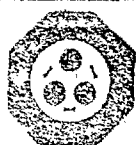
నీచా 1-గ్రామి 20 8 క 6 0 0

,,	నీలికన 1 80	1 12 0
,,	14 రకులు	1 11 0
,,	28 రకులు	1 11 0
,,	58 రకులు	1 10 0
,,	1 అందరు	1 10 0

కట్టు పొమ్మసాలో కేజీ అనగా (బరిక-చెక్కు) 8 8 0

కేజీలో 8 8 1 0 0

నెండి 4 8 1 2 0

అలహాబాదు, వరదానసి, అలహాబాదు

రక్త శోష

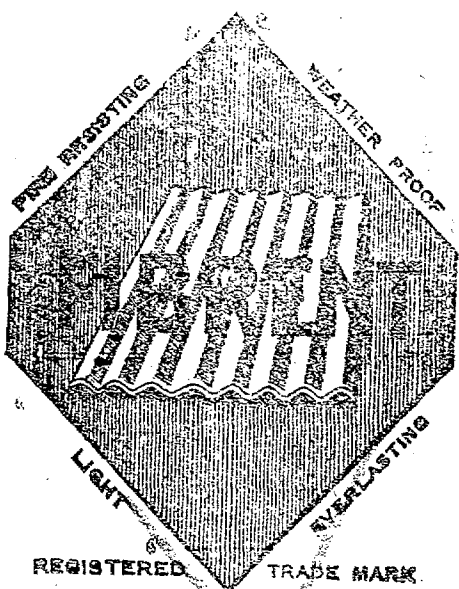
మొదలైన వాటికి.

Deschiens' syrup

పిల్లలకు ఉపయోగించుము.

ఇది, అశోగ్యమును, బలమును, నియంత్రణపడినది, 30,000 వైద్యులు ఒకప్పుడొప్పున వారు. డెస్చియన్, పారిస్
అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174 Broadway V adras

REGISTERED TRADE MARK

అస్సెస్మెంట్ సీ మెంటు దళములు

మరియు

కారు గేటెడ్ పీట్లు, పెంకులు

బంగళాలు, కర్మాగారములు, కూలిగృహములకు తెగినవి.

మిక్సిలి మేలైన అస్సెస్మెంట్, బ్రిటిష్ పోర్టులాండు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి
ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి పంపక దారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

ది. నార్త్యుండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కో, బెజవాడ

నవరస బంగారుకు, సీమెంటుకి, రత్నములకు పూచీనిచ్చుదము

మానవ అన్ని విధములయిన బంగారు, వెండినగలు, వజ్ర మరచెంబులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రయ
మునకు స్థాకులూ యుండును. పప్పులు, కెంపులు, నీలములు, పువ్వురాగములు
ఆసలుజాతిలోను యివి సేవనులోను విక్రయమునకు దొరకును. విశ్వ బ్రాహ్మణు
లకు పువ్వురాగములు ఆకురాము, గాజులదిమ్మలు వగయిరాలు అన్ని పని సామాను
సరసమున్ను ధరలకు విక్రయించబడును. ఎకసారి మాతో వ్యాపారము చేసిన
మానవులకు మాకీ తెలియును.

ప్రాప్రయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

3932

శి శు స ర క్ష ణి.

సామాన్యముగా చిన్న బిడ్డలకు గలగు వ్యాధులన్నిటిని తీర్చుక తుడగును. 50 మాత్రల సీసా ఒక రూపాయ.

కొట్టలూగు ఉచితము.

4260

రా మ మో హ న పా ర స్సి, బె జ వా డ.

4802

తెలిస్తాను

విశ్వల జన్మహక్కుని, మీకు మీ తల్లులకు,
ప్రతిబిక్కునికి తెలియును. మీ అంగడివానియొద్ద
సీసా 1కి రు 1/- వెలకు దొరకును లేక

LEVISCO INDIA Co.,
Green Villa-Grant Road, BOMBAY.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము 1
2113

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, పాస్తూనావము, ఆంగ్ల ఇంద్ర
జాలము, మంత్రిశాస్త్రము, భూతలక్షణము, యంత్రములు, చీట్లు,
శేక తమాషాలు, విద్యోదయిద్యలు మనుష్యుని మాయముచేయుట,
కూడిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కఠిరము,
తేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొద
లగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయవలయు. వెల రూ 4.
Mesmerised Talisman పండిత దీనిని పొందిన విశ్వరూపుడు
ఆశోగ్యము, బలము, ధనలాభము, శ్రేయి, అదృష్టము మొదలగు
విషయములను వ్యాపారమున లాభముపొందును. ఆ
మెద్య పొందినది. 688 1-8 రూ 1-8, -లు విచారించ
వ. ఆర్. జనార్దనరావు, ఇంజనీరు.

రోజుపుష్ప లేహ్యము 3 యున్నది.

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. నాక
తిరేచనమును ముక్కుగా గ్రహించునా బుచికరమయినది- పథ్యము
లేదు. 15 రుల దిద్దు యు. 1-10-0

క్షయకాంతి లేహ్యము

దగ్గు, ఉబ్బు, ముక్కు, కళ్ళు, చెవి, పెదలకు వ్యాధి
లగుటను నివారించుటకు వ్యాధిని హరించుటకు బలము నిచ్చు
ను. 15 రుల దిద్దు యు. 1-10-0

మొ.స. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.
పి.పి.ఆంధ్ర కో, అయ్యలవరసమాజం, పెరినపి. నెల్లూరుజిల్లా